

საქართველოს რესპუბლიკა

სსსკ
საქართველოს ნავთობის
საერთაშორისო კორპორაცია
Georgian International
Oil Corporation

ორშაბათი
13 იანვარი,
2003 წელი
№10
(4389)

**საახალწლო
სინამდვილე**
გავროშები
და კონკიები
თბილისის
ქუჩებიდან

მშობი, მშენიერ სკადონზე, ბიჭები ფეხბურთს თამაშობენ. თვალები სისარულით ანთებულია. გოგონები კიბესთან მიმსხდარან და ერთმანეთს წიგნს უკითხავენ. შერბობის შიგნით, დარბაზში კი დიდი, ათასწრად აუღვარებული ნადვის ხე დგას.

„დილა ამ
გაზეთის
გადაშლით
დაიწყეთ...“
გეორგი ვალოუ

გაზეთი დაარსდა 1918 წლის 25 ივლისს, აღდგენილია 1990 წელს. ფასი 50 თეთრი.

თვალსაწიერი
რას ვერ
ხედავენ ბეცები,
რა არ ესმით
ყრუებს...

სწრაფად გავიდა 2003-ის ეს პირველი ორი, „მსუბუქი“ კვირა. შობა-ახალწლის საზეიმო განწყობილება და საყარო ბაკალიები მიცხრა და პირქუში დღეებში მთელი სიგრძე-სიგანით კვლავ დაგებადგა თავზე.

ახლა უფრო მეტი სინცხადით შეიგრძნობა, რომ წლის ბიუჯეტი მიღებული არ არის, აზნაზები რუსეთის მოქალაქეობას იღებენ, ისევე მოხიზრდა გეროროსტული აქტები, თბილისში კი ხუთჯერაზი დროშები ფრიალებს, რაც ღამის ასახლი სა-მოქალაქო ომის მიზეზად იქცევა...

ამას წინათ ერთ პარლამენტარს ვესაუბრე, მამალი ოპოზიციონერი გახლავთ. ვკითხე, ერთხელ უკვე ჩაგდებულ ბიუჯეტს რა პერსპექტივა აქვს-მეთქი. მწუხარედ მითხრა, მეორე მოსმენით, ალბათ, გავა, ისეთი სამზადისი აქვთ ხელისუფლების მხარდამჭერ ფრაქციებს.

„განსაკუთრებული სამზადისი“ თავისთავად, მაგრამ ბიუჯეტის გასვლა მხოლოდ „სახელისუფლებო ფრაქციების“ საქმე და ინტერესი რატომ არის ვითომ? ლოგიკის მიხედვით ნებისმიერმა პოლიტიკოსმა, რომელიც მართლად ფიქრობს ქვეყნის მომავალზე და თავალსაწიერი მხოლოდ თავისი ცხვირის წვერით არ შემოუფარგლავს, ბიუჯეტს ხმა უნდა მისცეს. თუნდაც იმიტომ, რომ ქვეყანას ბიუჯეტი პუნდუს. ესეც არ იყო, კაცმა რომ თქვას, რა სჭირს ამ ბიუჯეტს მიუღებელი? გასულ წელთან შედარებით შემცირებული სომ არ არის, დაწუნების ამ კლასიკური მიზეზით შარი რომ მოუდო? პირქით, 210 მილიონით არის გაზრდილი.

ხვალ კვილით ახალი წელი დგება. ამ დღეს გვილონავენ თბილისის „მომავლის სახლის“ აღსაზრდელები. ლევან ლომაძის ფოტო.

ბისაროდენი!
„ჭერასა“ და „ბიბიდაში“ ახალშობილთა სიმრავლე

ახალი წელი სისარულით შემობრძანდა არა მარტო ოჯახებში, სამშობიარო სახლებშიც. „პერაში“ (ვაკეში, ყოფილი „ლეჩკომბინაგის“ ბაზაზე), როგორც მისმა დირექტორმა მიხეილ სა-გიაშვილმა გვაცნობა, იანვრის 9 დღეში 9 ბავშვი დაიბადა, ხოლო „ბიბიდაში“ (ქვეთარაბის ქუჩაზე მდებარეობს) შსს სამედიკალური ცენტრიდან ექიმმა მარია თორთლაძემ „სიმა-როლის წიგნიდან“ გვიკარნახა:

– 10 დღეში 13 ბავშვი დაიბადა, მთელი უკვე გაუწერა და შინ მზრუნველობითაა გარემოსილი, მოგიც მალე გაუწერება. ყველა ჯანმრთელი!

ბევრად ახალი წელი დგებოდა. ორი წელიწადია, აქ არ ვყოფილვარ და როგორ შეგვიღიან და გაზრდილი ეს, ქუჩიდან მოსული პატარა კონკიები და გავროშები: გოგონებს თავის მოვლა უსწავლიათ, სუფთად, ღამაზად აცვიათ, ბიჭები დადინჯებულან და კითხვებზე თავაზიანად მიპასუხებენ.

არადა, მახსოვს „მომავლის სახლი“ მათი ყოფნის პირველი წლები. დღეს მათ მიზეზ წარსულს არ შევხვები – ისედაც კარგად იცის მკითხველმა.

ალბო ვიცი, საიდან დაგიწყო თბრობა – იმდენი კარგი რამ გაუკეთებიათ ამ ბავშვებზე მზრუნველადამიანებს. ისევე სჯობს, კრიპალისანივით ჩამოვმარცვლო და ჩამოვთვალო ის სიკეთის მძივები, ამ სუთიოდე წლის განმავლობაში რომ ასხმულა და ბედნიერებას ანიჭებს „სიყვარულის დიდ ოჯახში“ მცხოვრებ მიუსაფარ ბავშვებს:

იხ. გვ-2 გვ.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

უპანასკნელ საათს

შრანში „მშვიდობის წარგბანელები“ ჩავედნენ ერაყში, რათა აწარმოონ ინსპექტორთა ინსპექტირება. ჯგუფში შედიან სამოქალაქო და სამხედრო სპეციალისტები მასობრივი განადგურების დარგში, რომლებსაც სურთ გააკონტროლონ ერაყში გაეროს ინსპექტორთა მიერ გაწეული მუშაობის შედეგები, რათა არ მოხდეს უაღსოფიციერება.

ჩვენი პუბლიკაცია
უცნობი გრიგოლ რობაქიძე

იხ. გვ-3-4 გვ.

ინტერკანონი

ისრაელის ჯარებმა ჩაატარეს დამის „მურისძიების აქცია“ ერთი კვირის წინათ პალესტინის ექსტრემისტული დაჯგუფების მიერ თელ-ავივში მოწყობილი გერაქტის საპასუხოდ. დაიდუპა ერთი და დაიჭრა თოთხმეტი პალესტინელი.

ბაირის ინსპექტორებმა შეამოწმეს კიდევ სუთი ობიექტი და კვლავაც ვერაფერი აღმოაჩინეს. ინსპექტირების დაწყებდან განვლილი ექვსსაბუარო კვირის მანძილზე კი მათ შეამოწმეს ერაყის სამხრეთი ობიექტი, მაგრამ მასობრივი განადგურების იარაღის ვერაჩიარ ნაკვალევს ვერ ვააწყდნენ.

თვალსაზიარი

რას ვერ ხედავენ ბეცები, რა არ ესმით ყრუებს...

(ამრეალი გვერდიანი)

პოლა, ახლა იმის გამო, რომ, ვთქვამთ, მისმა ამა თუ იმ პარამეტრმა ან ხარჯვის მიმართობამ არ დაგაკმაყოფილა, ბიუჯეტის მიღებას ხიშტი შეხედე, თანმიმდევრულად კი არა, უბრალოდ, სიბუცეა. ისე რომ, ბიუჯეტის მეორე მოსმენით მიღების ალბათობა, ისევე ლოგიკის მიხედვით, რისკის ქვეშ არ უნდა იდგას. და თუ სახელისუფლებო ფრაქციები მაინც საგულდაგულოდ ემზადებიან, ამაში ცუდს, პირადად მე ვერაფერს ვხედავ - მოგახსენებთ, ბუცე და ყრუ, სამწუხაროდ, ცოცხალი რად გვეყვება პარლამენტში.

ბევრი ეგვიპტის პოლიტიკოსი ამ საშინაო საპარლამენტო თემბატურა უმრავლესობის შექმნას. არადა, ამ იდეას ავტორებმა საპარლამენტო მუხრების სურვილი დაუდეს საფუძვლად, თორემ უკრულეს პოლიტიკურ სპექტრს, რომლისგანაც ეს თემბატური უმრავლესობა შედგება, სწორედ რომ წარმოუდგენელია ხმების მიცემა-არმიცემა უკარნახო და აიძული. შემოსხენებული ეგვიპტის პოლიტიკოსები უფრო შორსაც მიდიან. იმასაც ეს ვერაულოებენ, რომ კი თემბატური თანამშრომლობა შეიძლება ერთ ბლოკად ჩამოყალიბდეს ის საფუძველი გახდეს.

აღიღო და ხედავო!.. ამასობაში კი კვლავ გამოვედგინე მდგომარეობა აფხაზეთში. ოღონდ ეს „გამწვავება“ გარეგნულად მხოლოდ ენგურსგამოღება შეიძლება, სადაც კვლავ საპროგრესო გალდა ატორდა, რუსეთის ახალ პროვოკაციულ წამოწყებასთან დაკავშირებით. - მთელი აფხაზეთი „რუსეთის მოქალაქეების“ სამკვიდროდ აქციონის მათთვის რუსული პასპორტების დარიცხვით და, ამგვარად, ამ გერმანიის მიერ თავისი პროტექტორატი დაამკვიდროს.

იგი, რა თქმა უნდა, ცნობს საქართველოს სუვერენიტეტს და გერმანიის მთლიანობას, მაგრამ, იმავდროულად, მუხრების კალთას გააღაფარებს „თავისი მოქალაქეების“ დასახლებულ საქართველოს „მცირე იმპერიადან“ თავდახსნის, თვითგამორკვეულ აფხაზეთის რესპუბლიკას. მოსკოვმა მიაგნო აფხაზეთის ხელში ჩაგდებას უმოკლეს, ითვ, მოხერხებულ და უდავოდარბაბი გახს.

სოჭი-სოხუმის საგარეუბნო მატარებლის მიმოსვლის დაწყებამ სომ აქეთკენ გაზარდა ნაბიჯი! ახსნა-განმარტების ნაცვლად აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების საკითხში რუსეთის პრემიერის პირადი წარმომადგენელი ვალერი ლომინინი (ამ თანამდებობის შემო-

ღება თავის დროზე რუსეთის, კერძოდ, პრემიერ-მინისტრის კეთილი ნების გამოხატვად მოგვეწოდა და ჩვენც ასე ადვილად სოსუმში ისე მიჭრი-მოჭრის და საქმეებს არჩევს, თბილისს ამბადაც არ ატყობინებს. და ახლა, იმის მიუხედავად, რომ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო კალთებს ახევის, თბილისში გვეწვიეთ, ჯერ კიდევ გაურკვეველია, დაგვადებს თუ არა პატივს ბატონი ვალერი. იცის, ძნელია ლაპარაკი ელის და დროს ჰმობავს, რათა ამა-სობაში აფხაზეთში რუსული მანაფიქრისთვის უფრო ხელსაყრელი პირობები შეიქმნას.

ამას წინათ თავილი მოგვარი ბატონ ვახტანგ გოგუაძის რუსულ ენაზე დასტამბულ ახალ წიგნს „Верните мне мою Россию“. არ წამიკითხავს და ვერ გეტყვით, როგორი „თავის რუსეთთან“ დახმარებას ითხოვს ან ვის სტან ითხოვს ამას ავტორი, მაგრამ ის კი დანამდვილებით შემიძლია ვთქვა, რომ თუ ასე გაგრძელდა, დიდი შანსი გვაქვს, მალე სწორედ ისეთი „ჩვენი რუსეთი“ მივიღოთ, როგორმეც წვდანი მოგახსენებთ და თანაც არა სადაც შორს, სადაც გვახსოვს, არამედ აგერ ყურისძირში, საკუთარ სამშობლოში, ენგურსგაღმა.

ისე რომ, ქვეყანას დღეს ხვალ შეიძლება ქუდზე კაცი დასჭირდეს. ეს ქუდზე კაცები კი უდევთ გვეპარებიან. მუგდამი ბადრი მარანდია მოკლეს, თბილისში დიმა ჯაბანი ცემით სიკვდილის პირას მიიყვანეს. სხვადასხვა პოლიტიკური პლატფორმის და მრწამსის, მაგრამ აფხაზეთთან სისხლოვრეულად დაკავშირებული ადამიანები...

რამდენი რამ გეტყობა, რამდენი რამ გვაქვს მოსაგვარებელი და დასაბლაგველი და ამ დროს მთელი ომი ამტკიცარი ხუთჯვრიანის თეთრი დროშის „აბორიგენობაზე“ ცალკერძ პარლამენტარ გურამ შარბაძის იტორიკოსებითა და დოკუმენტებით, ცალკერძ - მსხვილ სააკამეილი თბილისის საკრებულოთი. რაც უფრო საფუძვლიანად ასაბუთებს გურამ შარბაძე ამ დროშის უცხოობასა და მიუდევლობას, მით უფრო ძალაძნეა მისეთ სააკამეილი - თბილისის მერი-იდან ქუშუბზე გადავიდა და „ლაშის სახლში შემოიჭრას, დროშა, ლამის წელზე შემოგვხვიოს ხელა“...

ამ დაუსრულებელმა დახვამ ისე მოაბერა თავი საზოგადოებას, რომ უკვე ყველა მოითხოვს, ბოლოს და ბოლოს, გადამწყვეტი სახელმწიფო სიმბოლიკის საკითხით. მით უფრო, რომ არც თუ შორეულ მომავალში, იქნებ, მართლაც დაგვიტრდეს საქართველოს დროშის ქვეშ დაჯარვა...

ალექს. ახლანდელი.

(ამრეალი გვერდიანი)

გაიღეს მენობის ფასადი და გამაგრდა საბირკველი; ფიცრული მუშაბანდის ნაცვლად ამოშენდა კაპიტალური; შეიცვალა სანტექნიკის გაყვანილობა; დამონტაჟდა გათბობის სისტემა, გამაყვანილობა; გაიხსნა კეთილმოწყობილი სასადილო, აბანო, სამკურნალო სამქრო, გარემონტდა სამი საცხოვრებელი ოთახი. ვალაბანდა ეზოც - კეთილმოწყობილი სკადიონი...

ქველმოქმედებამაც ვთქვათ ორიოდე სიტყვა. მანამდე კი, იმ შთაბეჭდილებებს გაგიზიარებთ, სტუმრად მიხულს „მომავლის სახლის“ დამფუძნებლებთან: დირექტორთან ცირა ლანჩავასთან, დირექტორის მოადგილესთან ნანა გაბუნიასთან პარლამენტარ ქალთა კლუბის თავმჯდომარესთან ნანი ჭანიშვილთან საუბრისას რომ დამრჩა.

აუღელ ვებლად ვერ მოიხმენ მათ ნაამბობს: ცირა ლანჩავა - უმღვევია ის დახმარება და სიკეთე, რასაც „მშრუნველთა საბჭოს“ თავმჯდომარე ნანი ჭანიშვილი იჩენს ჩვენს მი-

ერთად, მანვე ამბეგლის თეატრში საახალწლო ნაბიხის მიმე წაიყვანა ბავშვები... ვთანამშრომლობთ იგალოის, ინგლისის საელჩოებთან, სასტუმრო „მერაგონ მეგები-პალასის“ ხელმძღვანელობასთან. მენობის რემონტი კი საერთაშორისო ორგანიზაცია „სიფის“ დაფინანსებით გაკეთდა. თუმცა, დაფინანსების ოცი პროცენტი ქალაქის მერმა გაიღო.

დიდ მადლობას ვუხდით თითოეულ ქველმოქმედს!

... იცით, ჩვენი ცხოვრებენ და-ძმა ჩიქოვანები. მეექვსე კლასში იყვნენ, მათზე მშრუნველობა რომ იკისრა ვანო მოღელავამ, დათომ მისგან ბევრი კარგი რამ ისწავლა, აღმრდის საუკეთესო მაგალითი მიიღო - ფრიალებზე დამთავრა საშუალო სკოლა და დღეს საქართველოს გეოქური უნივერსიტეტის საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობების ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტია.

დათო ჩიქოვანისა და ხელი-

ლი არის ინტელექტუალი სწორედ ადამიანურ რესურსებში, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია...

ნანა გაბუნიას - ჩვენი ორგანიზაციის არსებობა ახალი ცხოვრების მოგანილია. „მომავლის სახლი“ ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია გაიარა უკვე 150-მდე მზარდმა. ისინი აღარც ქრდობენ, აღარც მათხოვრობენ. წინათ თუ მხოლოდ საჭმელს ითხოვდნენ, ახლა წიგნების კითხვის ჭიაღრნით, ყველა მოვანთლეთ, ეკლესიაში დადიან... აქ მყოფი ყოველი ბავშვის ცხოვრება ცალკე ისტორიაა. სამი ახალგაზრდა უმაღლესი მოვაწყვეთ, რამდენიმე გოგონა გაავახოვეთ და უკვე შეიღვივებულ გვეყვანან.

ჩვენი აღსამრდელები კეთილმოწყობილ სამკურნალო სამქროში ქველმოქმედის - დიმიტრი ნინო ფრანგიშვილის ხელმძღვანელობით ეუფლებიან კურსს. მანვე მათი მინაწილებით მოამზადა კონცერტი, გამართა მოღების ჩვენება. ბავშვებმა ისწავლეს სიმღერები და ცე-

ლი პრობლემები გადაჭრება, თუ აქედანვე არ დაიწყეთ მრუნვა მათ მოსაგვარებლად, თუ დღესვე არ ვიმრუნეთ ქვეყნის უკეთესი მომავლისათვის, თუ დღეს არ დავეხმარებთ ჩვენივე უნათობით ქუჩაში გამოყრილ არასრულწლოვანებს, ხვალ ისინი მწარედ გვაშველებენ...

გავფრთხილდეთ, ნუ ვაგერბთ ამ ბავშვებს, მათი ცრემლები შემოვიანხოთ ჩვენი დასაგირებლად...

ტელეფონით შეიკვეცს ირლანდიელებმა ქართველი ბავშვების შესახებ, დიდი გზა გამოიარეს გასულ წაფულს „სამარტელოთა კემისის“ წევრებმა, სამი ოთახი გაარემონტეს, მაცივარი, გელევიზორი, ვიდეოკამერა შექმინეს „მომავლის სახლს“.

იგალოის საელჩომ ბავშვების დახმარების მიზნით გასულ სექტემბერს გახსნა საერთაშორისო საქველმოქმედო ბაზრობა თბილისის ეთნოგრაფიული მუზეუმის გერმანიის მუზეონის საქართველოში აკრედიტებული დიპლომატიური კორპუსის, საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. აქედანსაკუთრებით თავი გამოიჩინა დედაქალაქის მერმა ვანო მოღელავამ.

მოდი, პრობლემებზე საუბარს აქ დავუსვით წერტილი. ხვალ ხომ ძველით ახალი წელი!

... სიორგულ მოედანზე თამაშობენ დათო კერესელიძე, ლაშა ცხომიძე, მძებნი დათო და მურაბ ბიბილოვები, მამუკა ხუნაშვილი, გონა გლაშაძე, ქეთინო გორიჭაშვილი, ნინო გოცირიძე, რამამ ჩაჩუა...

ბავშვებო, ვინ იქნება ხვალ თქვენი „თოვლის პაპა“? - ვანო მოღელავა!!! - ერთხმად მიპასუხებენ.

ვის გინდათ მიველოცოთ ახალი, 2003 წელწად?

ლაშა - დათო ხუროძე, ვინც ეს სკადიონი გავეკეთა!

მამუკა - ბევრ შემოსავალს ვუსურვებ „მეურნის“!

ნინო - ქართველ ხალხს მინდა ვუსურვო გამარჯვება და კარგი სურვილების ასრულება!

რას ინატრებდით ამ ახალ წელს?

რამაზი - „პარი პოტერის“ წიგნი მქონდა...

მურა - „დროლის“ პლაკატი მოგვიკანთ.

დათო - რამი შგაინის პლაკატიც...

გოგონებმა კი თავიანთი კერპების: დათო ხუჯაძის, ბრიგენ სპირის, ენრიკე იგლევიას, სტეფანეს პორტრეტები ინატრეს - კედელზე გასაკრავად.

ხედავთ, მათი ნატვრა როგორ ჰგავს თითოეული ჩვენგანის ბავშვობისდროინდელ ნატვრას და ოცნებებს?

მთავრების მათ გულზე დეით-სნიერმა ადამიანებმა და... ღმერთის წყალობით, ჩატრული სული გაიხსნა და გათავისუფლდა.

მე კი ამ ხელფასზე, გაბნეულ „საქართველოს რესპუბლიკის“ თანამშრომლებიდან ცოცხა ფულს შევაკრავებ და მათი სახელობით აუცილებლად ამოგიგანო ნანატრ წიგნებსა და პლაკატებს, თქვენ ოღონდ ბევრი იკითხოთ და ისწავლით...

მამუკამ თოვლით გაგახსარა, თითქმის წელზე გადარეცხა, თითქმის წელზე გაგახსარა ლეჟი მეც მჯერა, რომ სიკეთის წელიწადი დაიწყო...

ლია ჭილდუაძე.

გავროშები და კონკიები თბილისის ქუჩებიდან

„ბავროშების“ გუნდი. ცენტრში - ლაშო ხუროძე, ამათი კეთილმეყოფი.

მართ. მის გარეშე ძალიან გაგვიჭირდებოდა. მას მუსწეს უნარი, მიიღობის ქველმოქმედი ადამიანები, დაახლოვს ჩვენი პრობლემები და განაწიოს კონკრეტული საქმის გასაკეთებლად. უამრავი მეგობრული შევიძინეთ. უკვე იმდენი დაფარული სიკეთეა ამ კედლებში, მინარედი რომ იქცეეს, ყველა სიავეს წაღებავს...

ჩვენმა პრაქტიკამ დაგვიბეჭდა, რომ აღამიანური ურთიერთობებისა და თანადგომის მაგალითი აღმრდის უდიდესი, უძლიერესი მეთოდაა. შეიძლება ბევრმა არც იცოდეს, რომ დედაქალაქის მერი ვანო მოღელავა ამ ბავშვების მშრუნველი და მეგობარია. მიუხედავად მძიმე საშუალო გრაფიკისა, ის პოლოლის დროს და მოღის ჩვენთან, ან თავის კაბინეტში იბარებს ქუჩიდან მოსულ ბავშვებს, ურჩევს, არიგებს, ეს-მარტა, გელევიზონზე ესაუბრება... ყოველთვის იცის, რა სჭირდება მათ, აცის ჩვენი ტკივილიც... გაბიყ შემოგვიყვანა, არც ერთი ახალი წელი არ გამოუგოვებია უსაჩუქროდ.

გვემარტა და უყურადღებოდ არ გეტოვებს ქალბატონი მანანა მოღელავა - ისიც ხომ ვანო სახით ლეგენდარული ნინა ვეანიას შევლია და სხვანაირი, ალბათ, არც შეიძლება იყოს! განსაკუთრებით აღსანიშნავია ამერიკული ნავთობკომპანია „შეფრონის“ ქართული წარმომადგენლობის პრეზიდენტის დავით ხუროძის თანადგომა. მშვენიერი სკადიონი მან გაუკეთა ბავშვებს, რითაც ძალზე გაახარა ისინი. უყურადღებოდ არ გეტოვებენ რუსულან ბერიძე, წლევიანი ახალი წელი საჩქერებით მოგვილოცა კიორეკისორმა ნანა ჯანელიძემ თავის მეუღლესთან

სუფლების წარმომადგენლის ასეთი მეგობრობა ხომ არის აღამიანური ურთიერთობის ნათელი სვეტი და ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებისთვისაც მისაბაძი მაგალითი? - ამბობს ქალბატონი ცირა.

სავსებით ვეთანხმები და ვეკითხები.

რამდენი ბავშვი გყავთ ამჟამად და რა პრობლემები დგას თქვენს წინაშე?

- დღესათვის ჩვენი შესაძლებლობები ორმოცდაათ ბავშვზეა გათვლილი, თუმცა, გვეყვს საბოცი. იმ დღეს სვანეთიდანაც ჩამოგვიყვანეს ობლები, მაგრამ ვეღარ მივიღეთ. მსურველი უამრავი მოღის. იმათაც უნარი ვისტუმრებთ, რადგან არა გვაქვს საწოლები, თეთრეული, საკვები, რომ უფრო დიდი კონცენტრეტი დაეაქმეყოფოდნენ. გვეჭირს სკოლის სახელმძღვანელოები... ჩვენი მიზანია ამ ბავშვებს მივეცეთ საგმურები ცხოვრებაში, შევასწავლოთ ისეთი პროფესიები, რომლებიც მათ მომავალში საარსებო წყაროდ ექმნებათ. უკვე გვეყვს რამდენიმე სრულწლოვანი ვაჟი - უკვე კაცები, რომელთაც ჩვენგან წასასვლელად არსად არ აქვთ, აქაც როდემდე გაეანორო? არადა, ისეთი კარგები, კეთილები არიან... თუკი მათ არ დაეხმარებოდნენ, ისევე ქუჩაში გავეშვებთ, გავწირავთ... ერთი ლტოლვილი, დედით ობოლი გოგონა ძლივს გამოცხადებულ ღმერთ მამას, რომელიც სადაც, სადაღმე ცხოვრობს, და ისევე იმასთან ხომ არ გავუშვებთ?

არადა, დღეს მსოფლიო ეკონომიკა ვერდნობა სწორედ აღამიანურ, სოციალურ რესურსებს. განვითარებულ ქვეყნებში კარგად იცინა, რომ მომავალი თაობის აღმრდის საქმეში ჩაღებულნი ფუ-

კვა... გასულ წელს მსახიობმა ია ფარულავამ წაიყვანა ჩვენი გოგონები ნათია ბუჯიაშვილი და ნინო გელევილი და თავის სატელევიზიო გადაცემაში გადილო. სამოგალოების მხრიდან ასეთი ყურადღება მომავლის იმედით განაწყოვს მათ, რაც ესოდენ მნიშვნელოვანია.

ნანი ჭანიშვილი: - ალბათ, ფროიდიც და სხვა ფსიქოანალიტიკოსებიც გაოცდებოდნენ იმ ფსიქოლოგიურ ძვრებით, რასაც ამ ხუთ წელიწადში მია-

ღვიეს „მომავლის სახლის“ პედაგოგებმა. მათ, ფაქტობრივად, ცხოვრების ფსკრიდან ამოიყვანეს ეს ბავშვობაწარმოებულები და სიცოცხლის ხალხის დაუბრუნეს. ახლა ჩვენს წინაშე და, საერთოდ, სახელმწიფოს წინაშე დგას მათი პროფესიული დაოსტატებისა და დასაქმების პრობლემა.

ამჟამად, ბატონ ვანო მოღელავასა და ინგლისის საელჩოს მონაწილეობითა და დახმარებით გადაწყვეტილი გვაქვს მივეცეთ მათ დაწვევითი პროფესიული განათლება. გვინდა გავხსნათ საიუველირო სამქრო, მძღლოვის კურსები, შევასწავლოთ სახეკენიკოსის, გელევიზორების შექმნელების, რადიოტექნიკოსის, მულეჟაჟის, პარკეტის აღმეების სპეციალობები.

დაიას, ჩვენი ძირითადი მიზანი მათთვის პროფესიის მიცემაა, მაგრამ ამ მხრივ ვაწყვედით უამრავ წინააღმდეგობას. მაგალითად, თუ მოზარდს არა აქვს საშუალო სკოლის დამთავრების მოწმობა, მას არა აქვს უფლება, შექმნას, დაეუფლოს მძღლოლის პროფესიის, ამის დაზღვევებულ საბუთს ვერ მისცემენ. დღეს მოქმედი განათლების კანონის შესაბამისად საშუალო სკოლის მისწავლე, თუ იგი ფრიაღოსანი არ არის, იხდის სწავლის ქირას. „მომავლის სახლის“ კონცენტრეტი კი ისეთია, რომ იშვიათად გამოგვერევა ფრიაღოსანი. მამ, ვინ გადაუხდის ამ ბავშვებს სწავლის გადასახადს ვაპირებთ, მივემართოთ პარლამენტის შედგათის სახით შესაბამისი ცვლილება შეიგანოს მოქმედ საკანონმდებლო ბაზაში.

- მიმანია, - განაგრძობს იგი, - რომ თუ ყველანი მოვიწოდებთ, ჩვენს ირგვლივ არსებუ-

ჩვენი პუბლიკაცია

ქრნალის მხარეს როგორც თვითონ ახალი ცხოვრების „ქეჩვა“, ისე უკვე ძველი ცხოვრების მკაცრად...

ერთი წინააღმდეგობა და ბევრი რამ ამ წერილში წინასწარმეტყველებული არის პროგნოზირებული...

გუარა გომიანიძე.

ზინანსები

ამერიკული აქციების ბაზარს სტიმულის მნიშვნელოვანი ფაქტორი გაუჩნდა

ბასპლი კვირის მნიშვნელოვანი საფინანსო მოვლენა, რომელიც დიდი ენთუზიაზმით მიიღო ამერიკის შეერთებული შტატების საფინანსო ბაზარმა...

მასპლი საერთო ღირებულება 10 წლის განმავლობაში 670 მლრდ. დოლარად არის შეფასებული: აქედან 98 მლრდ. დოლარი 2003 წელზე მოდის...

ექსპერტთა შეფასებით, გვერდის რეალიზაცია უახლოესი სამი წლის განმავლობაში 2.1 მლნ სამუშაო ადგილის შექმნას განაპირობებს...

როგორც აღვნიშნავთ, ვერაულოდენე, პრემიუმები ბუმი შეემატა შეამცირებდა დივიდენდებზე გადასახადს...

უცხოთა გრივოლ ნობაჩიძე

„თანადროულ საქართველოს სტილი არ აქვს, ან თუ აქვს, მძრავია და სუსტი იმი“

ფრაგმენტები

სამი საგანი მაინტერესებს მეტად: რელიგია, ხელოვნება, ფილოსოფია, საქართველოში რელიგია მეტაბარტად...

სანი, სადაც იგი ჩემს „კოლონ“ არჩევს. ამ წერილის მარცხის დაწვრილებითი მტკიცება კია ხანია ხელნაწერად...

ჯერ: ესთეტიკური კულტურა ჩვენში საერთოდ. მაგონდება მწარს დაპირისპირება. გულათის მონასტერი ვინახულე ორჯულ: პირველად ბავშობაში...

საპირველი არ არის, თუ ესთეტიკაში არ ვართ დახელოვებული. ბევრი რამ გვაკლია ამისთვის. მოცულობა რამ გასულმა წელმა ამ მხრით?

არ წავიდეთ, ავიღოთ იმა ნაშრომის რუსული თარგმანი და მოინახოთ გვ. 430-432: იქ ვნახავთ დადასტურებას.

რად დაშვირდა ამ მარცხის აღნიშვნა? მიწანი ნათელია: კრიტიკოსი, პირველ ყოვლისა, ესთეტიკის უნდა იცნობდეს ჩვენში კი ამ შემთხვევაში მეტად „მწყარად არიან“...

ბასპლი წელს ორი დიდი მგოსანი გარდაიცვალა: აკაკი და ვაჟა. პირველიც და მეორეც „დიდს პოეზიას“ ეკუთვნოდა. მათი პოეზია არ იყო უბრალო „სახე ლიტერატურისა“...

ამას წინააღმდეგობა მწერალი გ. ტაბიძე თითქმის სულ ახალია, რომ ქართულს პოეზიაში მეფე აღარ არის. ამასთანავე, „მეფის არჩევის“ ჩვეულებასაც იხსენებდა. ჩემი აზრით, იგი ჩვეულება დასაგმობია...

იხ. გვ-4 გვ.

როგორც თვით სახლში მიიხსენებენ დივიდენდებზე გადასახადის გაუქმება ბრწყინვალე სტიმული იქნება საფინანსო ბაზრისათვის, რაც ამერიკული ადმინისტრაციის გათვლებით, აქციებზე კოეფიციენტს 10 %-ით გაზრდის.

ინვესტორებმა დადებითად შეაფასეს თეთრი სახლის სავალდებულო ინიციატივა, რომელიც ეკონომიკური მრდისკენ არის მიმართული. ორშაბათის ვაჭრობის მონაცემებით, საფინანსო ინდექსები, თითქმის 2%-ით გაიზარდა.

ბუშის ინიციატივა გადასახადების შემცირების შესახებ, მართალია, წამყვანი მამოძრავებელი ფაქტორი იყო აქციების ბაზრისთვის, მაგრამ არა ერთადერთი პოზიტიური სიგნალი აღმოჩნდა. ბაზრის დაღვრის განწყობაზე იმოქმედა ნაუთონის ფასების შემცირებამაც, რაც ვენესუელაში პარალიმენტული ნავთობის წარმოების კომპენსაციის მიზნით, ერთობლივი კვების...

იხ. გვ-4 გვ.

ჩვენი პუბლიკაცია

უცხოები გრივად მოხიბვნილი

(მასაჟი გვერდიდან)

ჩემი აზრი, ამ მდგომარეობის შესახებ თითქმის ყველამ იცის (მწერია, მითქვამს): დიდს ნიჭით არის დაჯილდოებული. საუბრე-ღერით იგი ნიჭი მეტად ვიწრო რკალშია მოქცეული: ერთგულს მოტივების გარდა მას სხვა მოტივი არა აქვს. ეს კიდევ არააფერი: თვითონ „ერთგული“ მას ვერ დაუყვანია მისგორის სიღრმემდე. მე აქ „ერთგული“ დიდი პლატონის განმარტებით მესმის. ბო-დელოდ „ერთგული“ კოსმოსს სფეროს აღწევს. გრძელმიზნის ლექსებში „ერთგული“ უბრალო სიტყვას ვერ გასცილებია. თუმცა იგი ხოცავს თვალ-მჭრელი ორნამენტება, და კიდევ, გრძელმიზნით, პირველ ყოვლისა, მტკაფორის მტკაფორს. სპარსული პოეზიის ნაკადი სწორედ აქაა ჰყოფს თავს. მაგრამ კრიტიკისთვის ლექსების არც ერთი „მტკაფორი“ ვერ სიმბოლოდ არ გადასულა. მტკაფორის რაობაში კი გრძელ-

კი ნამდვილს განცდას გამოვხატავ: გრძობით „ენებას“ და არა მშრალ სი-გვესას. შესაძლოა ზოგი სახე მათში ჰა-რები იყოს და ამ მხრით პორნოგრა-ფიის სიოც ჰქონდადღეს შიგ ოღნავ, მაგრამ ეს მათს საერთო სახეს ვერ ცვლის სრულბით: კიდევ ორი-სამი ბიჯი და ავტორი ნამდვილს მზაგვრულად გა-ნცდილს „ერთგულს“ მოგვეცეს. აქვე მინდა სამი ახალგაზრდა ავტორი: გაფრინდაშვილი, გ. ტაბიძე, პ. იაშვი-ლი სამივე მოსწავლენი არიან რუ-სეთის მოღვრისგან. მათს ყოველს ლექსს ღია გაგონება ეგვება რომე-ღიმე რუსეთის მოღვრისგან; მა-გრამ ისიც კარგია, რომ მათ იციან „ლექსის კულტურა“, რაც უცხო ხილია მრავალი ჩვენი მკვლევრისათვის. მათ აქვთ „გემო“, — და ჯერჯერობით ესეც კმარა. შემდეგში რომელი მათგანი რა „სახეს“ მიიღებს, — ეს მერმისის სა-კითხია.

სრულბით დაეღობა ჯ. უმაბე. რა დაეღობათა?

მივიღებ ხელის მოწერა „სასაქონლო“

სრულბით დაეღობა ჯ. უმაბე. რა დაეღობათა? X. ჯორჯიანი განა-გრძობს ლაღაგს თავის თავისადმი: ისეთი წა-რმტაცი ლეგენდის მა-გიერ, როგორც არის „ჯეის ლელოლი“, მი-ნიაგორებში „ანკლო-გებს“ გვიამბობს მხო-ლოდ შესაძლოა, „ანე-კლოგი“ თავისთავად მა-ხვილიც იყოს, მაგრამ რა აქვს მას საერთო ხელოვნებასთან?

დიდი ხანია არა დაუწერია-რა უ-არაბლოს. „ამაღლეუკის“ ავტორისაგან კიდევ მოველით საგულისხმო რომანს.

ნ. ლორთქიფანიძის სტუმრ. ჩემთვის ნამდვილ მწერლად იქცა იგი, როცა მან „მრისხანე თვალად“ გამოაქვეყნა (ის „გრაფიკა“, წიგნი მეორე). ეს მოკლე რომანი მშვენიერადაა ყოველის მხრით: იგი ევროპული მწერლის რომელიმე რომანსაც არ ჩამოუვარდება. საე-რთო სტილი რომანისა ყაბიძის გტე-მაიერის სტილს მოგვაგონებს. მეორე მისი რომანი „კურთხევის“ 1914 წელს იბეჭდებოდა ერთს ქუთათურ გაზეთში, ერთი სქენა ამ რომანში პირდაპირ შე-სანიშნავია: მთავარს გმირს რომანი-სას კაცს შემოაკვდება, ბრუნდება სა-ხლში გახვეწილი, სიმეცეს სქესურს ორგანიზმს სხნის: ძალადობის თავისა-ვე ცოლსა. ეს სცენა პირდაპირ შედე-გურია ნ. ლორთქიფანიძის კალამის ასეთი ღრმა მზატვრული ინტეგრაცია ძირეული სინამდვილისა ძვირად შეხვედრია ქა-რთულს ლიტერატურაში.

მამამამე. ბევრი მწერალი არ მო-მისხნებია. ან იმისათვის, რომ არ ვი-ცნობ კარგად (მაგ. ქუჩიშვილი, მომ-ლეული, ქიანელი და სხ.) — ან და იმისთვის, რომ უახლეს ხანას არ ეკუ-თნიან (მაგ. ბარნოვი, ილ. ელუფთე-რიძე, კ. მაყაშვილი და სხ.).

სურამიძე. მწერლობა თურვის ერთი დარგი უნდა იყოს: სიციხელის გარ-დაქმნა ესთეტიურად მუდამ თვალწინ უდგეს მას. მწერლობა ამ მხრით ქუ-რუმობად უნდა იქცეს. პოეზია როგორც გასართობი საგანი იყ არაა მწას. პო-ეტი მეტყველებს უნდა იყოს მსოფლიო ცნაურებათა. ამისთვის საჭიროა მის-ტიური გაღრმავება პოეტის ბუნებისა: მხოლოდ ასეთი სულიერით სიღრმით მისწვდება იგი საიღმლო ცხადებს. თვი-თონ პოეტური გმა ამრეგად მესახება: მტკაფორა უნდა გაღრმავდეს კოსმი-ურობამდე, მაშინ იგი სიმბოლოდ იქ-ცევა შემდგომ სიმბოლო უნდა გაიშალოს მითად და მითმა პლასტიური ფიგურა უნდა მიიღოს (მაგ. „მთა“ ძველ ინდო-ელთა. „მუნადა“ ძველ ჰელენითა და სხ.) მართალია, ამ თვალსაზრისით თუ განვიხილავთ მსოფლიო პოეზიას, მა-სი ცხრა მეათედი მთლად უნდა წარი-შალოს (მრავალი „პოეტი“ ზუსტად არ მოხვდება პოეტობა საიში), მაგრამ — მით უკეთესი ნამდვილი პოეზიისთვის.

ბრიგოლე რუბაძიძე. (იბეჭდება უცვლელად, მხოლოდ კორექტურული შეცდომების ჩას-წორებით.)

ფინანსები

(მასაჟი გვერდიდან)

უფრო მკაფიო წარმოდგენა იმის შესახებ, თუ რა ხდება გექსნოლოგიურ სექტორში, ინვესტორებს ამ კვირაში შეეჭმნებათ, როდესაც გასული წლის მეთო-ხე კვარტალის მონაცემებით, მსხვილ კომპანიებს Intel-ისა და Microsoft-ის ჩათვლით, საფინანსო ანგარიშების გა-მოქვეყნების სეზონი დაეწყებათ. ნეგა-ტიური გაფრთხილება მსხვილი გექსნო-ლოგიური კომპანიებისგან პრაქტიკუ-ლად არ ყოფილა. ამიგომ მოსალოდ-ნელია, რომ კვარტალური ანგარიშები პოზიტიური მონაცემების შემცველი აღმოჩნდება. მაგრამ ახლო პერსპექ-ტივაში ძნელი სათქმელია როგორ პროგნოზებს გააკეთებენ გექსნოლოგი-ური კორპორაციები დაძაბული გეოპო-ლიტიკური სიტუაციის ფონზე. ჯერჯე-რობითი კი კვირის შედეგებით, Dow Jones-ის 2.1%-ით, ხოლო Nasdaq-ის 4.4%-ით გაიზარდა. წლის დასაწყისიდან „ცისფერი კოჭების“ ინდექსმა 5.3%-ი-ნი, მაღალგექსნოლოგიების ინდექსმა კი 8.4%-იანი ზრდა დააფიქსირა.

საპლაზმა ბაზრებზე გასული კვირა წამყვანი ვალუტების მიმართ შევიცა-რული ფრანკის მორიგი გაძლიერებით აღინიშნა. კვირის ბოლო დღეს ამე-რიკულ დოლარზე დოლარი/შვეიცარული ფრანკის კურსი თითქმის 100 პუნ-ქტით დაეცა 1.3785 დონემდე, რაც ბო-ლო ოთხი წლის მანძილზე ყველაზე დაბალ მაჩვენებ-ლად ითვლება. უფნგი/ფრანკის კურსი კი თითქმის 200 პუნქტით დაე-ცა 2.2179 ნიშნუ-ლამდე.

დღევანდის შე-ფასებით, შვეიცა-რულ ფრანკზე, როგორც „ვალუტა თავე შესაფარზე“ მოთხოვნის ზრდას, საგანგაშო გეო-პოლიტიკური მდგომარეობა განაპი-რობებს, მაშინ როდესაც იგივე ფაქ-ტორი ნეგატიურ მეტოქეობებს ახლენ ამერიკული ვალუტის კურსზე.

პირდაპირ ლიბრის ბაზრებზე გასულ კვირაში ახალ მაქსიმუმს მიაღწია ოქ-როს ფასმა და კვირის ბოლო დღის ვაჭრობის მონაცემებით, უნიკაზე 352.75 დოლარით განისაზღვრა. მომდებარე ვერცხლისა და პლატინის ფასმა და შესაბამისად, 4.83 და 616 დოლარი შეადგინა.

ნავთობის უზრუნველყოფის საკითხი კვირაში მნიშვნელოვნად შევიწროდა, გა-მისხვა რა გრძელდებოდა რეაქცია ნავ-თობის მომწოდებელ ქვეყნებს შორის მო-ლაპარაკებების დაწყებასა და ოპიკის განცხადებებზე — უახლოეს პერიოდში გა-ზარდოს წვერი ქვეყნების ნავთობის წარმოების ერთობლივი კვება. ამასთან, დიფიციტის მოლაპარაკებები რუსეთის ფე-დერაციის ენერჯეტიკის მინისტრს იგორ იუსუფოვსა და ოპიკის ქვეყნების წარ-მომადგენლებს შორის, როგორც იუსუ-ფოვმა განაცხადა რუსეთი მზად არის, გაზარდოს ნავთობის წარმოება, თუ ამას აუკლებლობა მოითხოვს და, მიუხედა-ვად იმისა, რომ რაიმე კონკრეტულ პი-რობაზე საუბარი არ ყოფილა, ნავთობის ბაზარმა ეს მოლაპარაკება აღიქვა, როგორც ნავთობის გვიანგებს შორის თანამშრომლობის სიგნალი.

ორშაბათის ვაჭრობის შედეგებით, ლონდონის საერთაშორისო ბაზარზე Brent-ის მარკის ნავთობზე თებერ-ვლის ფიჭერსი 30.20 დოლარამდე,

ხოლო ნიუ-იორკის Nymex-ის სასაქონ-ლო ბირჟაზე WTI-ის ნავთობის თებერ-ვლის ფიჭერსი 32.10 დოლარამდე და-ეცა.

მომდევნო დღეს, ნავთობის ბაზრის განწყობა დაუმთავრებელი გეოპოლი-ტიკური ქაოსისა და ვენესუელაში პა-რალიზებული ნავთობის წარმოების კომპენსირების მიზნით, კვლავ ოპიკის მიერ ერთობლივი კვების გაზრდის ინი-ციატივამ განაპირობა. როგორც სამშა-ბათის ოპიკის ოფიციალურმა წყაროებ-მა განაცხადეს საულის არაბეთში შეი-მუშავა გეგმა ერთობლივი კვების 1.5 მლნ. ბარელამდე გაზრდის შესახებ.

მექსიკისა და ნორვეგიის წარმომად-გენლებს განცხადებით კი ამ ქვეყნებს არ შეუძლიათ გაზარდონ ნავთობის წარმოება, რადგან მათი ნავთობის კომ-პანიები ისედაც სრულ დაგვირგვინით მუშაობენ. ოპიკის წევრი რამდენიმე ქვეყანა თანახმაა, ნავთობის წარმოე-ბა დღეში 1 მლნ. ბარელამდე გაზარდოს. ოპიკის ოფიციალური წარმომადგენ-ლებს განცხადებით, 12 იანვარს ვენა-ში გაიმართა წევრი ქვეყნების წარმო-მადგენლების საგანგებო შეხვედრა, რო-მელიც ნავთობის წარმოების გაზრდის საკითხებს გადაჭრის.

მიუხედავად რაოდენობრივი წინააღ-მდეგობისა, ოპიკის მზადყოფნამ ერთობ-ლივი კვების გაზრდის შესახებ ბევრ მე-

დებოდა. ამასთან, შტაგების ენერჯეტიკის სამინისტრო არ მიიჩნევს, რომ სა-ანალიზო პერიოდში შეერთებულ შტა-გებში ნავთობის იმპორტის ზრდა, იმ შემთხვევაში თუ ვენესუელაში ნავთო-ბის წარმოება დაეკუმბოს ბოლო პე-რიოდის დონემდე ღარება, გენდენციის შეცვლაზე მინიმუმებს, მაგრამ ასეთი ციფრებით შეფიქრებული გრძელე-რები ნავთობისა და ნავთობპროდუქ-ტების ფიჭერების აქტიურ გაყიდვა-ზე გადავიდნენ.

ორშაბათის ვაჭრობის შედეგებით, ლონდონის საერთაშორისო ბაზარზე Brent-ის მარკის ნავთობის თებერვლის ფიჭერსი 28.79 დოლარამდე, ხოლო ნიუ-იორკის Nymex-ის სასაქონლო ბირჟაზე WTI-ის ნავთობის თებერვლის ფიჭერსი ვაჭრობის განმავლობაში 29.75 დოლარამდე კი დაეცა, რასაც შედეგად ამ მარკის ნავთობის ფიჭერსი სზე მოკლე პერიოდის დახურვა მოჰ-ყვა და დანაკარგის შემცირება გამო-იწვია. დღის შედეგებით, WTI-ის ნავ-თობის თებერვლის ფიჭერსის ფასმა 30.56 დოლარი შეადგინა.

ამასთან, საერთაშორისო ენერჯეტიკ-ული სააგენტოს IEA-ის შეფასებით, ოპიკის წევრი ქვეყნები ვენესუელასა და ერაყის გამოკლებით, უმოკლეს ვა-ღაში რეზერვების მთელი სიმძლავრით ამოქმედების შემთხვევაში დღეში 3.3 მლნ. ბარელის მოპოვებას შეძლე-ბენ, რაც საკმარის-ია ან ვენესუელა-რი, ან ერაყის ნავ-თობის კომპენსი-რებისათვის, მაგ-რამ ცოტაა ორივე წყაროს გადაკვე-ვის შემთხვევაში.

ბოლო პერიოდში ნავთობის ბაზრის ზრდის მალმორავე-ბული ძალა სწო-რედ იმის მძაფრი შიში იყო, რომ, თუ პოლიტიკური კრი-ზისი ვენესუელაში, რომელსაც ბოლო არ უხანს, დაემთხვე-ვა ერაყში ომს, მსოფლიო ბაზარი ნავ-თობის უკმარისობის პირობებში აღ-მოჩნდება, რომლის ალტერნატივ ღრის მოკლე პერიოდში შეუძლებელი იქნე-ბა. ეს ფაქტორი წამყვანი ვახდა სუთ-შაბათის საავტოო სესიამზე, რამაც ბა-ზარი „ხარის“ მდგომარეობაში დააბ-რუნა.

კერძოდ, ნავთობის ბაზარმა ნეგა-ტიურად მიიღო გაეროს ინსპექტორე-ბის განცხადება ერაყის თაობაზე. შეი-არაღების მონიტორინგის დარგში გა-ეროს კომისიის ხელმძღვანელების პანს-ბლიკის შეფასებით, არ არსებობს უკ-ვანო საბუთი იმისა, რომ ერაყს აქვს, ან ამუშავებს მასობრივი განადგურე-ბის იარაღს, მაგრამ არადასაძკაპოფი-ლებელია და უამრავ შეკითხვას ბა-დევის ბადაღების დეკლარაცია შეიარა-ღების თაობაზე, რომელზეც ერაყის მთავრობას დღემდე პასუხი არ გაუ-ცია. ამასთან, ბლეკის თქმით, ჩვეუ-ლებრივი გიპის სამხელრო რაკეტები-სათვის საჭირო მასალის იმპორტირე-ბით ერაყმა დაარღვია გაეროს რეზო-ლუციო. მიუხედავად იმისა, რომ ბლეკ-სის განცხადებაში არაფერი განსაკუთ-რებული არ თქმულა რაც რეალურად გამრდიდა ერაყში ომის მოსალოდნე-ლობას, ნავთობის ბაზარმა საკმარის მიმგზად ჩათვალა სამდღიანი დაცემის შემდეგ ბაზრის ხელახალი ზრდისათ-ვის. შედეგად, ლონდონის საერთაშო-რისო ბაზარზე Brent-ის მარკის ნავ-თობზე თებერვლის ფიჭერსი 29.64 დოლარამდე, ხოლო ნიუ-იორკის Nymex-ის სასაქონლო ბირჟაზე WTI-ის ნავთობის თებერვლის ფიჭერსი 31.99 დოლარამდე გაიზარდა.

კვირის ბოლო დღეს ნავთობის ბა-ზარი კიდევ ერთხელ „მეგორგმანდა“ ოპიკის საგანგებო სხდომის მოახლო-ებასთან დაკავშირებით, ლონდონის საერთაშორისო ბაზარზე შესაბამისი მარკის ნავთობის ფასმა მხოლოდ სა-მი ცნვით მოიმატა ბარელზე 29.67 დო-ლარამდე, ხოლო ნიუ-იორკის ბირჟა-ზე WTI-ის ნავთობის ფასი 31 ცნვით, 31.68 დოლარამდე შემცირდა.

იკა ლიშავა, „სრ“ ეკონომიკური მიმოხილველი.

შპს, სოფელი..

რომლის წევრი გახდეთის მეთვლეღა უკვე იცის, ახლახან გამოიცა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის ვახტანგ გიორგიძის წიგნი „ახსრულ მამათა სამშობლო და საქართველო“, რომელშიც გამოკვლეულია საქართველოს მჭიდრო კულტურულ-დელოლოგიური კავშირი კაცობრიობის ცივილიზაციის ისეთ უძველეს კერასთან, როგორც იყო ჩრდილოეთი შუამდინარეთი (ჩრდ. მესოპოტამია). წიგნიდან გათავსობთ ერთ თავს, რომელიც გვამცნობს ბიზანტია-ირანის ომის (VI ს. დასაწყისი) ერთ-ერთ მხედართმთავარს შარსმან კოლხს.

სამხრეთში მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მანძილზე ათასობით ქართველი იბრძოდა სამშობლოსა და დამოუკიდებლობისთვის. უცხო ქვეყნის ინტერესებს ბევრმა სიცოცხლეც კი შესწირა. ერთ-ერთი ასეთია შარსმან კოლხი.

V ს. დასასრულისა და VI ს. დამდეგის ბიზანტიის იმპერიის სამხარეთო მხარეში ამ გამოჩენილი ქართველი სამხედრო მოღვაწის შესახებ თუ ძველმა ქართულმა საისტორიო წყაროებმა არაფერი იცინ, სამაგიეროდ, ბიზანტიელი (ბერძენი და სირიელი) ავტორები: პროკოპიუს კესარიელი (VI ს.) მაქარია რიგორი (VI ს.), იემუ სკილიტი (VI ს.) და თეოფანე ქათაბაღიშვილი (IX ს.) ფრაგმენტულ, მაგრამ მაინც მნიშვნელოვან და საინტერესო ცნობებს გვაწვდიან. მათი ცნობები ძირითადად ბიზანტია-ირანის 502-505/6 წლების ომში შარსმანის მონაწილეობას ეხება.

შარსმანი (იგივე ფარსმანი), როგორც მისი მეწოდება „კოლხი“ გვამცნობს, კოლხეთიდან უნდა ყოფილიყო, საგარდაუდოდ, სამეფო ან გამორჩენილი და დაწინაურებული კოლხი დიდებული ოჯახიდან. შემოღობული ლეგეონი ბიზანტიელი ავტორები ფარსმან კოლხს, როგორც იემუს, ბიზანტია-ირანის 502-505/6 წლების ომის ამბებთან დაკავშირებით იხსენიებენ. იმ ხანად, შარსმანი, რადგან უკვე გამოჩენილი სამხედრო მოღვაწე — ბიზანტიის იმპერიის სამხედრო ასპარეზზე ერთ-ერთი გამოჩენილი ფიგურა იყო. ცხადია, ბიზანტიის სამხედრო სამსახურში იგი ამ ომის დაწყებამდე კარგა ხნით ადრე უნდა შესულიყო.

შარსმანმა დიდი ნიჭისა და ვაჟკაცობის წყალობით ბიზანტიის სამხედრო ასპარეზზე დიდი სახელი მოიხვეჭა. ბიზანტიელი ავტორები მას ისეთ სარდალთა გეროდით იხსენიებენ, როგორც იემუს მისი თანამედროვენი და თანამებრძოლები: რომის იმპერიის აღმოსავლეთი ნაწილის ცნობილი სენატორის, შემდეგში რომის იმპერიის დასავლეთი ნაწილის იმპერატორის თეოდორის (გარდ. 472 წ. 23 ოქტომბერს) სიძის დალაიფის ძე არეობინდი, მაქარია რიგორის მიერ „დიდ სტრატეგოსად“ წოდებული, წარმოშობით ფრიგიელი პატრიკი. იმპერატორ ანასტასიოსის (491-518 წ.წ.) დისწული იპატი. შარსმანის თანამებრძოლი იყო,

სომეხთა რამზს. დაიღუპა ბრძოლაში 547 ან 548 წელს.

ბიზანტიის სამხედრო სამსახურში მყოფ ქართველ მხედართმთავრებს: ფარსმან კოლხს, პერანსა და პეტრეს, თითქოს ბედმა არგუნა ძველი ქართული საისტორიო გრაფიკის მიერ ქართველთა კუთვნილად მიჩნეული ჩრდილოეთი შუამდინარეთისა და სამხედვარეთ ქართველთა ერთ-ერთი კულტურული ცენტრის, ჩრდილოეთი შუამდინარეთის მთავარი ქალაქის ედესის დასავლეთ მონაწილეობა. ბიზანტიელებთან ორი დიდი ომის დროს ირანელებმა იესო ქრისტეს მიერ დალოცული ქალაქ ედესის აღება რომ ვერ შესძლეს, ამასი დიდი წვლილი, სწორედ, ქართველ სარდლებს ფარსმან კოლხს, პერანსა და პეტრეს მიუძღვით.

531) პუნებისა და არაბების რამზები შეუერთდნენ, არეობინდს ბიზანტიელი სარდლები პატრიკი და იპატი არ დაეხმარნენ. არეობინდი იძულებული გახდა გამოქცეულიყო. მისმა ჯარმა ქ. გელასა და ედესას შეაფარა თავი. მაქარია რიგორის ცნობით, ამ დროს ფარსმანმა ვაჟკაცობის არაერთი მაგალითი აჩვენა. როცა მეფე კავადი „მოვიდა ჯარით, — წერს იგი, — რომელიც წინააღმდეგ, ესენი გაიქცნენ მისგან და დატოვეს თავიანთი კარები და განძეულობა, რომელიც თან ჰქონდათ. არეობინდ გაიქცა პარსამის ციხიდან, იპატი, პატრიკი და სხვები — გელქსარადან. მათ ბევრი ცხენი და ცხენოსანი დაჰკარგეს, რომლებიც კლდეებიდან გადმოეშვნენ, დაიმსხვრნენ, დაიხოცნენ ან დაიჭრნენ. მხოლოდ

სარდალი დააგყვეს. შემდეგ სპარსელთა სარდალი აშაბუდი (ას-პაბუდი) სიკვდილით დასაჯეს (აი ამ ამბავს მოჰყვება სპარსელთა გალი-ზიანება და ამიდას შვიდობიანი მოსახლეობის დაგყვევა). 505 წლის აგვისტოში ფარსმანი ისევ ჩრდილოეთ შუამდინარეთში იმყოფებოდა თავისი ჯარით ქ. აშაბუდიან ქ. ედესაში გადავიდა. ამ დროს იმპერატორმა ანასტასიოსმა იპატი მაგიერ მთავარსარდალად ფარსმანი დანიშნა. იგი მონაწილეობდა 506 წლის ნოემბერში ბიზანტიელებსა და ირანელებს შორის დაწყებულ სამავო მოლაპარაკებაში. შეთანხმებისამებრ, მოლაპარაკებაზე მოპირდაპირე მხარეები უიარაღოდ უნდა მისულიყვნენ. მაგრამ ირანელთა მეთაურს განისაზღვრეს ქვეშევრდობა და ირანელებს უნდა დაეხმარებინათ ფარსმანსა და გიმოსტრატს. მათი ბრძანებით ირანელები დააგყვეს. შემდეგ ბიზანტიელებსა და ირანელებს შორის სამავო მოლაპარაკება კვლავ განახლდა და მაგიც დაიდო.

მაისი დღეების შემდეგ ფარსმანი ჩრდილოეთ შუამდინარეთში დარჩა. როცა იმპერატორ ანასტასიოსის ბრძანებით, ირანის საზღვართან მდებარე სოფელ დარასათვის ბიზანტიელებმა გალაგნის შემოვიდა დაიწყეს, ირანელები გამოდოდნენ ქ. ნისიბისიდან და მშებრბლებს ხელს უშლიდნენ. ამიგომ ფარსმანი ედესიდან ამიდაში გადავიდა და იქიდან იცავდა მშენებლებს ირანელთა თავდასხმებისგან.

ქ. ამიდაში ყოფნისას ფარსმან კოლხმა თავი გამოიჩინა, როგორც დახელოვებული მონადირე. აქ იგი დიდ ნადირობებს აწყობდა. ომის შედეგად გაუკაცრიელეულ ადგილებში განსაკუთრებით ბევრი ყოფილა გარეული ღორი. ფარსმანი ყოველდღიურად 40-მე მეტს კლავდა და ცოცხლად იჭერდა. ედესელებისათვის თავისი ნადირობის შედეგები რომ ეჩვენებინა, ნანადირევის ნაწილს იქ აგზავნიდა, როგორც ცოცხლად, ისე მოკლულთა სახით.

რამდენ ხანს იყო ფარსმანი ქ. ედესისა და მისი ოლქის გამგებელი, ასევე მისი შემდგომი ბედი, უცნობია. როგორც ჩანს, იმპერატორ იუსტიანე I. მეობისას იგი ცოცხალი აღარ იყო. ამ დროისათვის, როგორც მეფით აღვნიშნე, ბიზანტიელი ავტორები მხოლოდ მის ძეს მავნას და შეილიმეილებს რუფინუსსა და ლეონტის იცნობენ. ასეთი იყო ქართველი მხედართმთავრის ფარსმან კოლხის როლი ბიზანტია-ირანის 502-505/6 წლების ომში.

შარსმან გიორგიძე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი.

შარსმან კოლხი

ოს კესარიელის თანახმად, მუნას ძეები რუფინე და ლეონტი 539-40 წლისათვის აფრიკაში ვანდალების წინააღმდეგ მებრძოლი ჯარის სარდლები იყვნენ და „ვაჟკაცობის დიდი საქმეები გამოაჩინეს მტრის წინააღმდეგ ბრძოლაში“. გამოდის, რომ შარსმან კოლხის მთავრობის დროს ირანის სამხედრო სამსახურში იმყოფებოდა მისი შვილი იემუსი რუფინე და ლეონტი გამოჩენილი ბიზანტიელი სარდლის ევლისიარისის (504-565) ხელმძღვანელობით ებრძოდნენ ვანდალებს აფრიკაში და იუსტინიანე I ხანის ბიზანტიის იმპერიის სამხედრო წარმატებებში მიუძღვით წვლილი. საინტერესოა ისიც, რომ იმ დროის ბიზანტიის იმპერიის სამხედრო ასპარეზზე დაწინაურებული პირები იყვნენ „დასავლეთი ქართლისაის“ გამგებლის, 523 წელს ქართლიდან გაქცეული გურგენის მთავრობის დროს: პერანი, ბაკური, ფაბა.

პერანი 535 წელს ევლისიარისთან ერთად ებრძოდა იგალიაში ოსტგოებს. პერანი იგალიაში ჩანს 536-537 წლებშიც, ხოლო 544 წელს, როცა იგი ირანელებისაგან ქ. ედესას იცავდა, ირანის შაჰი ხოსრო I (531-579) ედესის მოქალაქეებისაგან მოითხოვდა პერანისა და პეტრეს, როგორც მისი ყოფილი ქვეშევრდობების გადაცემას ან 500 კენგინარ ოქროს. მრავალ ბრძოლაში ნაწრობით ქართველი უფლისწული პერანი იმავე წელს ცხენიდან გადმოვარდა და გარდაიცვალა.

გურგენის ოჯახის მეორე წარმომადგენელი ბაკური ბიზანტიელთა ერთ-ერთ სარდალად 552-553 წლებში, ხოლო პერანის ძმისწული ფაბა, იგალიაში ოსტგოეთების მყოფ გოტილას (541-552) წინააღმდეგ ბრძოლისას სთავაზუმი ეღვა

პერანი და პეტრე ბიზანტია-ირანის 540-562 წლების ომის დროს, 544 წელს ხელმძღვანელობდნენ ქ. ედესის დაცვას. ფარსმან კოლხმა კი, როგორც იქვეა, ირან-ბიზანტიის 502-505/6 წლების ომის დროს მთავრად დიდი სახელი, ცნობილი აღმოსავლეთმცოდნის ნ. პიგულევსკაის თანახმად, 502-505/6 წლების ბიზანტია-ირანის ომში მონაწილე ბიზანტიელ სარდალთა შორის ყველაზე უფრო ნიჭიერი და საუცხოო ორგანიზატორი იყო შარსმანი, იგივე ფარსმან კოლხი იყო.

ამ ომის დაწყებამდე ბიზანტიის იმპერიის რა ნაწილში იბრძოდა და მოღვაწეობდა ფარსმანი, ამის შესახებ ბიზანტიელი ავტორები არაფერს წერენ. ირან-ბიზანტიის 502-505/6 წლების ომის მიმდინარეობისას კი, როგორც პროკოპიუს კესარიელი გვამცნობს, იმპერატორმა ანასტასიოსმა გაიგო თუ არა ირანელების მიერ ქ. ამიდას გარემოცვის ამბავი, ბრძოლის ველზე სხვა სარდლებთან ერთად ჯარით გაგზავნა ფარსმანი „წარმოშობით კოლხი. განსაკუთრებით სახელგანთქმული სამხედრო საქმისში“.

თუ პროკოპიუსის ამ ცნობას დავეჯერებთ, ბიზანტია-ირანის 502-505/6 წლების ომის დაწყებისას ფარსმანი სამხედრო საქმეში უკვე სახელგანთქმული პიროვნება იყო და იმ დროისათვის სამხედრო ასპარეზზე დიდი ხნის ნამოღვაწარი. როცა ფარსმანი ბრძოლის ველზე ჩავიდა, ირანელები უკვე მათ მიერ აღებული ქ. ამიდაში იყვნენ გამაგრებული. ამიგომ ბიზანტიელთა სარდალმა არეობინდმა სცადა ნისიბისის აღება, მაგრამ თუ ირანის შაჰს კავადი (488-

ერთმა მამაცმა მეომარმა ფარსმანემ (ე. ი. ფარსმანმა — ვ. გ.) რამდენჯერმე გაიმარჯვა ბრძოლაში, შეიქმნა სახელოვანი და სპარსელებს შიშის შარი დასცა. მისი სახელი მათ ამინებდა, მისი საქმეები ანადგურებდა მათ და ასუსტებდა მათ რიცხვს, მის წინაშე ისინი მხდლობდნენ და მარცხდებოდნენ.

მაქარია რიგორისავე თანახმად, ფარსმანი 500 წელიწადში მივიდა ქ. ამიდასთან, „დაუდარაჯდა სპარსელებს, რომლებიც სოფლების საძარცვად იყვნენ გასული, მოგიერთი მათგანი მოკლა და წაართვა მათ საქონელი, რომელიც თან მოჰყავდათ და ცხენებიც“. ვინმე გადანას მოხერხებულობის წყალობით, ფარსმანმა გამოიგონა ქალაქიდან სპარსთა სარდალი გლონი ჯარითურად და ამოკლავდა ისინი. სარდალის მოკვლის გამო სპარსელებმა დააგყვეს ქ. ამიდას მცხოვრებნი. ქალაქში სამინელი მიმშილი დაიწყო. მიმშილით შეწუხებულმა ხალხმა ადამიანების ჰამა დაიწყეს. ბოლოს „ქალაქში მოვიდა ფარსმანი და იქ დარჩენილ, ძალამიხლელ სპარსელებთან ხელშეკრულება დადო. ფარსმანი დარჩა ქალაქში და მართავდა მცხოვრებლებსა და ქვეყანას“.

ქ. ამიდას სპარსელთა გამოგყვების ამბავს, ამ ომის თანამედროვე სირიელი ავტორი იემუ სკილიტი სხვაგვარად მოგვითხრობს. მისი ცნობით, ფარსმანმა და თეოდორემ ამიდას გალაგნის კარისაკენ ცხვრის ფარა გარეუეს, თვითონ კი ჯარით ჩასაფრდნენ. ასე გამოიგყვეს ქალაქიდან 400 სპარსი და მათი სარდალი. ჯარისკაცები ამოწყვეტეს, ხოლო მათი

არჩილ ჯორჯაძის პირადი ფერილები

სწორედ ამიგომ ისწრაფვის იგი საუნივერსიტეტო განათლების მისაღებად. უნივერსიტეტში სწავლასთან ერთად იგი დაიბუღდა მუშაობის თვითგანვითარებაზე: „განათლებას მე უნივერსიტეტის გარეშეც ვღებულობ და წიყ ვერაფერი დამიშლის დაწყებული გავაგრძელო“.

განათლების მიღებას იგი კონკრეტული მიზნების განხორციელებას უკავშირებს. „რას ვაკეთებ? იმის ახსნითა და მკაფიო განსაზღვრით ვარ დაკავებული, თუ ჩემს სულს რა აღუვყვება. მინ მანამ არ დაებრუნდები, სანამ სრულად არ მოვმეგრდები, ჩემი იდეალების გატარებულად მათგან არ დავიხსნა“.

ა. ჯორჯაძე სკულენგობის პერიოდში იწყებს მეცნიერულ მუშაობას. „ჩემი პირველი სტატია უკვე გამოვიდა „სევერნიე ვესტნიკის“ დეკემბრის ნომერში“ — აგვობინებს იგი ბიბლიოთეკის მთელ თავის საქმიანობას იგი მკაცრ მინაგან კონტროლს უქვემდებარებდა — „ამჟამად უფრო, ვიდრე ოდესმე, ვგრძნობ პასუხისმგებლობას ახლობლების, სამოგალოების წინაშე“, „ჩემი ყოველგვარ საქმიანობას სინდისის მინაგანი ხმის მოთხოვნებს უუთანხმებ“ — და წარმართავდა მას, მიხედავად ახალგაზრდული ასაკისა, მაღალ სამოგალოებრივ პოზიციებზე დგომის მისწრაფებით: „როცა ჩემს შეგნებაში დავიწყება ახლი, შრომითი ცხოვრების სუ-

რათის გამოვლენა, მხოლოდ მაშინ შევიგრძნობ თავს ნამდვილ ბედნიერ და სასარგებლო ადამიანად“.

სხვადასხვა გარემოების გამო ა. ჯორჯაძის პირადი ცხოვრება, გარშემო მოყოფებთან კომუნიკაბელობის მხრივ, მკაფიოდ უსიამოვნოა. „ქართულ წრესთან კავშირი გავწყვიტე. ჩვენ ერთმანეთის არ გვესმის. ჩვენი გზები გაიყარა და უკეთესად ჩავთვალე ყველაფრისათვის გადაჭრითი ბოლო მომელო“.

თუმცა იგი იმასაც წერს, რომ „საბედნიეროდ, მეგობრებიც მყავს“.

ა. ჯორჯაძე ძალზე მკაცრი და მომთხონიანი ცხოვრებით გტპობით პრობლემებისაგან.

წერილებში იშვიათად არის საუბარი სოციალურ საკითხებზე. ამ მხრივ საყურადღებოა 1907 წლის 20 ნოემბრის წერილი. „არ გეთანხმები, გლეხების მუშასხებ რომ იწყებო. ამბობ, თუ მუშაობენ, ფულის გულისთვის მუშაობენ და არა იმიტომ, რომ მოთხოვნილება ჰქონდეთ მუშაობისათვის. აბა, დააკვირდი საგანს. როცა გლეხი მემამულესთან მიდის სამუშაოდ, ეგ იმას ნიშნავს, რომ თავისი მიწა არ ჰყოფნის, უფლი ესაჭიროება“ და იქვე დასძენს: — „გლეხს კარგად ესმის, რომ მიწა, რომელიც მემამულეებს ეკუთვნის და რომელიც მისი ოფლით არის მორწყული, დღეს თუ ხვალ მისი იქნება“.

წერილებში ა. ჯორჯაძე ხშირად ეხება ცხოვრებასთან მიმართების საკითხებს.

მას მიაჩნდა, რომ „სიცოცხლე ბრძოლასთან ერთად მოძრაობაა“ და უიდეალოდ ცხოვრება შეუძლებელია: „მეც ხომ ქალიშვილი ხარ იდეალებით? სხვანაირად ცხოვრებას ამრი არა აქვს“.

ა. ჯორჯაძის აზრით, არავის შეუძლია „იცხოვროს და მშვიდად იყოს, იცხოვროს და არ იწვალოს“. მისი შეხედულებით, ცხოვრების უბედურებათა შეგაღვინისაგან თავის დაღწევის პირობაა „უქმშობრივი სიკეთის პოვნა, რომელიც გაიმარებს ცხოვრებას და მოახლოებული სიკვდილის მღვრულზე მას გაამართლებს. ეს სიკეთე უნდა ვეძიოთ არა პირადი ცხოვრების სიკეთით, არამედ იმში, რაც ადამიანში სინდისის ძახლის და ადამიანებისადმი უანგარო სიყვარულის გრძობის სახით ცხოვრობს“.

კითხვამ — რა აკავებს ადამიანებს, რა აძლევს მათ ძალას, იგი უპასუხებს: „ადამიანები სოციალური კავშირებისა და ვალდებულებების შეგნების წყალობით ცხოვრობენ, მათ რელიგიური რწმენა, ხოლო მოგვარე თეორიული იდეალის რწმენაც აკავებს“.

როგორც იგი წერს, ყოველთვის ეძებდა სოციალურ წარმონის და ეს ძებნა საკმაოდ მძიმე, მაგრამ შედეგიანი იყო: „მეგანჯავდა და ძალას მაცლიდა მუღმი განხეთქილება სინდისთან, ბევრი ძალას ვატანდი საკუთარ სულს. დროა, ამას ბოლო მოეღოს და ვფიქრობ, რომ ამას უკვე ბოლო მოელო და ჩემთვის

იწყება, ახალი უკეთესი ნაყოფიერი ცხოვრება“.

ყოველდღიურმა თეორიულმა მუშაობამ ა. ჯორჯაძეს მეცნიერებაში მონაწილეობის გრძობა გამოუშუშა. „ყოველგვარ ამქვეყნიურ დღევანთაგან სიმშვიდე მეცნიერებაში შეიძლება იპოვოს. იგი ერთია, ვინც არ თანამართობს ცხოვრებისეულ წერტილმანებთან, მიუდგომელი, მშვიდია. ჩაფულ მასში, ეს ნიშნავს დამშვიდვლ, ყოველგვარ ნერვიულ შერყევებს განცალკო. ჩემი გამოკვლიებით ვამბობ — მხოლოდ მაშინ ვგვევარ ჯანმრთელი ადამიანს, როცა ჩემი გონება რომელიმე იდეითა დაკავებულია,“ — წერდა იგი.

საკვირველია, რომ 21 წლის პირველკურსელის მოგიერთი მსჯელობა ჩამოყალიბებული მეცნიერის აზროვნების დონეზე — „ყველაფერი წარმავალია, წამიერია, მაგრამ ჰემეშმარებება ერთია, ბედნიერება ერთია და განა დროებითი, წარმავალი ერთ დაფაზე უნდა დაესვათ მარადიულობასთან, უსარგულობასთან“.

მარადიული არჩილ ჯორჯაძის შეგონება: „ადამიანებისადმი სიმშაგლი შენში არ ჩაქალ. ეს გრძობა ძალთა სიახლის წყაროა. ის იხსნის ადამიანს მძიმე წუთებში“.

სამწესხაროდ, საგამეთო სტატია არ იძლევა საშუალებას უფრო ფართოდ შევეხო წერილებში აღძრულ პრობლემებს. ისინი თავის მკვლევარს ულიან.

ივანი შინგალია, ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი.

გამოიცა

გზამკვლევი მდის ერთი კაცი განუყოფელი სვანური ქედით, ხელში მომარჯვებული ყაღდით...

ბალიან რომ არ ჰყვარებოდა და ბევრჯერ ხიფათის პირი-სპირ არ აღმოჩენილიყო...

რეელი რომანი „ვარსკვლავთყვანა“ წაიკითხეთ, ეს მიწისუფლები ნაწარმოებია...

განსული საუკუნის საიდუმლოებანი თოვლის კასის სახსარის ფაქტა უახლესი

არება იმას, რომ ნაფხურები მისი გაკეთებული იყო, მაგრამ მე დანამდვილებით ვიყოლი ვიქ...

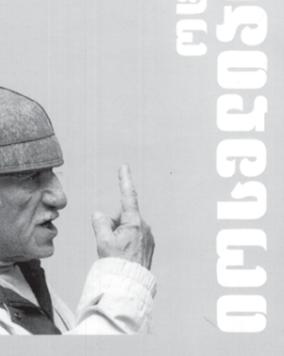
„მე არ მჯერა, რომ უოლესს ყველა გაგებოდა. როგორც პეტერსონმა ამ ერთი ფილიანი გარდა, რამდენიმე უნიკალური კინოკადრიც გადაიღო, სადაც ნათლად ჩანს მდებრი ბიგფუტი...

«ვერ, მიყვარს და ვერ...»

ღამოა და მალაბო... - წერს ბატონი ოგია. ამ წიგნში შესული თითოეული ნაწარმოები, ადრე გამოქვეყნებული თუ ახალი...

თავ უგაღმა უხვად დაგვაჯილდოვა, მერე გრადიციების გამოცოცხლება ძალიან ძნელი იქნება... „ჩემი ასახვები-დასახვები“ ამ მხრივ სამასსოვრო სხებებს ქმნის...

ღამო დასახვები დასახვები ძალიან ლამაზია ისლით გადახურული ხის სახლი (რომელიც წარსულში დარჩა), ემოციურე, რომელსაც ადრე დაკარგული ობოლი მშენებელი უწოდებდა...

თმანეთს, - მომხარავეთ „ჩემი ასახვები-დასახვები“. „გადასახვები“ იმ სამყაროში, სადაც აღამიანებს საოცრად ლამაზი ურთიერთობები აკავშირებს...

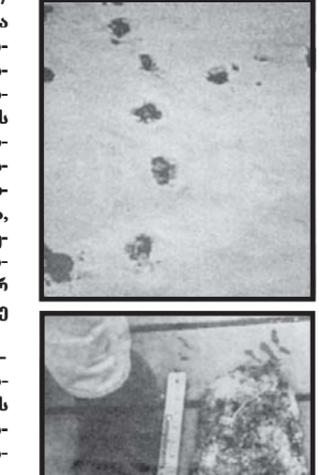
შარშან, ნოემბრის მიწურულს, 84 წლის ასაკში გულის შეტევით გარდაიცვალა სამშენებლო კომპანიის მფლობელი და თოვლის კასის „მომბოლი“ რეი უოლესი...

უოლესს არაფერი მოეწონებოდა არ სურდა, უბრალოდ ყველაფერი ისე მოულოდნელად და სწრაფად განვითარდა, რომ მის უწყინარ ხუმრობაში ეჭვი არავის შეჰპარვია...

რამდენიმე საათის შემდეგ ნაფხურებს უკვე ფოტორეპორტიორები ამოწმებდნენ, სურათებს უღებდნენ, მუშებისგან ინტერვიუს იღებდნენ. ნაფხურების სურათები მეორე დღესვე გამოქვეყნდა ადგილობრივ გაზეთში...

უოლესმა გადაწყვიტა გაეგრძელებინა და წყვეტული საქმე და სხვა ფაქტებითაც გაემყარებინა ბიგფუტის „არსებობა“...

შეუძლო კი რეი უოლესს მთელი ამერიკა და მსოფლიო მოეგებებინა? თავისუფალია - ასე თვლიან სპეციალისტები - როგორ? მთავარია, ჯერ ორი „თვითმხილველი“ იპოვო (ეს სულ სამი ბოთლი ვისკი და ახილოვანი დაგვიტეხა)...

შევიდა ისტორიაში. მაგრამ ფაქტად რჩება, რომ ბიგფუტმა დიდი პოპულარობა მოიპოვა. ამ თემამე გადაღებულია ასობით სრულმეტრაჟიანი ფილმი, მულტფილები. ბიგფუტის სახელი პეკია ავტომობილებს, საკვებ პროდუქტს. ბიგფუტი გახდა არა მარტო მითი, არამედ სარფიანი ბიზნესიც.

მოთხრობა

— ალექსი, თქვე ჩაჩნებო! ნახეთ რამხელა თოვლი მოსულა! — უთენია შემომსმა ბები- აჩემის ხმა. ბებია მოფერებო „ჩაჩნებს“ გვე- ძახდა. ახლაც არ ვიცი, რატომ გვეფერებოდა ასე, ან ამ შუაგულ იმერეთში საიდან მოიგა- ნა „ჩაჩნებს“.

თავბრუსმგერვეთი გავრბივარ ავიანებ. ბაბუა ხის ნიჩბით კიბეებიდან ჭიშკრამდე მიიკვლევს გზას: მუხლებამდე თოვლი დევს ეზოში, კიდევ თოვს. ჩვენი წითელი ქათმები თოვლში ეფ- ლობიან და ფრთებს საცოდავად აფრთხილებენ. ბაბუა თვალთ მანძინებს, მალამიანი აპირებს პურის საყიდლად წასვლას, ეამაყება, როცა მივყვები. „წამეგწა შედიშვილი, ოლიფანტი“ — სიცოცხლეს უხანგრძლივებს შემობლის შე- ძახილი. ვიყვამ, გავრბივარ.

ქუჩაზე არავის გაუვლია. ყველა ბაბუას ელო- დება. იციან, რომ ჩაჩნებს, გზის გაკვალა აღარაა საჭირო. ყველა ეზოს კართან ელოდება. მიე- დივართ მე და ბაბუა და უკან მოგვეყვება მთელი ქუჩა. „შენ აგამენა ღმერთმა, ოლიფანტი, თვარა ვიქნებოდი კიდო კაი ხანს“ — ჩლიფინებს ბე- ნიძეების ქერივი.

სოფლის კოოპერატივის წინ ხალხია შეკრე- ბილი. ნოქარს და ცხელ პურს ელოდება. ჩე- ნი მისვლა და, მოსახვევიდან თუთუხით მანქანა გამოჩნდება. ბავშვები მძღოლს პურის ჩამო- ცლაში ეხმარებიან — ჩვენ ურიგოდ მოგვე- მენ, წესია ასეთი.

ბაბუა ფულს ახურდავებს. „ბალიშა კამფე- ტებს“ ყიდულობს. ღამით ალილოა. თეთრი ფული და გკბილული მებალილოებისთვის უნდა.

— ოლიფანტი, ნაშუადღევს გადმოვიდეს ბა- დანა ჩემთან. სიმღერაში წაგვარჯიშებ ცო- ტას, — ეუბნება ბაბუას კლუბის ყოფილი გა- მგე გრიფონ ფსაკაძე, იქვე ცხოვრობს კოო- პერატივის გვერდით, მეუღლესთან და მოხუც დედასთან ერთად, გრიფონ ბაბუას ყოველთვის უზარმაზარი თეთრი, შავწინწკლებიანი „ბაბოჩკა“ უკეთია ყელზე.

— ბუკლებლად, ჩემო ბატონო, — თავს უქნევს ბაბუა.

— აგი არ გეღვივებს, — ცას გახედავს ბე- ნიძეების ქერივი, — კაია, მამთარი თოვლით ფსოსებს, ბაღნებსაც გაუხარდებათ, მონაგრე- ბული არიან ქალაქში თოვლს.

მივიღვართ.

ისევე დაეწყობიან ბაბუას უკან გადამფრე- ნი წეროებივით შემობლები. მივყვები ხტუნვა- ხტუნვით, გულზე ცხელი პურები მაქვს ახუ- ტებული და ყუას ვაციციქნი.

— ორი აბაზის კანფეტი ვიყიდე, მანათის თე- თრი ფული დაეხურდავ, ჯანჯუხა და ცყლაპი ქე მაქვს სახლში, — თავის თავს ელაპარაკე- ბა ბენიძეების ქერივი.

— ბაბუა, ჩემთან გადმოსვლა არ დაგავიწყდეს, — თავის ჭიშკართან მომაძახებს კლუბის ყო- ფილი გამგე.

— ჩემთანაც ხო გადმოსვალ, ბაბუა, — ყვი- რილით მეუბნება გერენტი ახობაძე, — ჩემი პაუკსივ გინდ ყოფილა სახლში და გინდ არა, მაინც არ იკბინება. ისე მაგის ყუფას მაინც ვერ ვგებულობ და გასაგდებადც ვერცხვდება ეგ და- ფხევილი. არ შეგამინებს ბაბუა.

გერენტი ბაბუა ყრუა. ყურთან მარბაზანი რომ დაეხურო ვერ გაიგებს. გორიკის მახლო- ბლად ცხოვრობს, გმიდან კარგად მოშორებით. ბავშვებს ღამდამობით გვემინია გორიკისთან გაგვალ. გორიკის პატარა გორას ეძახიან, რო- მილიც შუა სოფელში ისე უამროდაა წამომა- რთული, ადამიანის გაკეთებული გვერდებით. უხსოვარ დროს აქ სასაფლაო ყოფილა. მერე ხალხს ურმებით მიწის გამიღვა დაუწყია ეზოების მოსამზინად და მოსაკეპნად. დრო-ყამმა და- აპატარავა გორიკა. ამბობენ, უამროვ, მიცვა-

ლებულთათვის ჩაგანებულ საოჯახო ნივთებს პოულობდნენო. მიცვალებულთა სულები ახლაც დასდევნო ღამ-ღამობით გორიკის სიახლოვეს გამეღვლებს, ჭკონით ისე მიწის წასაღებად არიან მოსულებიო. ბავშვებსაც ხშირად გვაში- ნებდნენ გორიკელი მიცვალებულების სულებით.

— გამევივლით, გერენტი ბაბუა, გამევივლით. — ვუქმევ იმერულად.

* * *

სანამ შეინდლება გრიფონ ფსაკაძესთან გა- დავდივარ. მეუღლე სამზადში ფუსფუსებს, ბუ- ხართან გახტვით გრიფონის მოხუცი დედა წამო- წოლიდა, ბუხრის წინ კი ჯორჯოშე ნოვია გიგი მის და სველ ფეხებს იშრობს.

— აბა, დევიწყით! — ოთახში ბოლთას სცემს გრიფონი და ისეთი სერიოზული სახით გადმო- მყურებს, თითქოს კონსერვატორიაში ვიყო მი- საღებ გამოცდებზე.

ოცდახუთსა დეკემბერსა ქრისტე იშვა ბეთლემსაო და...ააა,

აღიღო

ოპოპოი, ოი, ალილოოო...

ჩიგი ღობეზე შემოჯდა,

იგალობა ქრისტეშობა დააა,

ოპოპოი, ოი, ალილოოო...

ალათასა-ბაალათასა, ხელი ჩაპკარ

კალათასა და,

ოპოპოი, ოი, ალილოოო...

ერთი კვერცხი გადმოგიგდე,

ღმერთი მოტყუებს ბარაქსა და...

ეშში შევიღვარ მე და სიმორცხვე საღლაც

ქრება.

გრიფონს ხელში ღირიფონის ჯოხი უკავია,

ოთახში დადის და ჩემს ხმას პყვება.

— აი, აქ, ბაბუ, მარცვლით უნდა, აი, ასე: ოცდა-

ოცდა ხუთსა დეკემბერ-სა, ქრისტე იშვა ბეთ-

ლემსაო და-ა-ა, ხომ უფრო კარგი გამევიდა!

— კი, ბაბუა, — ვუქმევ თავს.

— იგი არ გამოგრჩეს, მთავარი ესაა „არიე-

ლი-მარი-ელი ნუ გამიშობ ცარიელი დაა“. წე-

სით „გამიშობ“ უნდა, მაგრამ ჩვენებურად ასეა.

აქაურებს ასე მოეწონებათ, — ისე დამაკვალა-

ანა, თითქოს თვითონ არ იყო აქაური და მი-

ღანიდან ჩამოსული გახლდათ.

— იგი, კიდო, იგიცა თქვი, — ხმა, როგორც

იქნა ამოიღო აქამდის პირდაღებულმა ნოემ,

— თუ ძღვენს გამოგიგანენ, უნდა უმღერო „მთას

ურეში ვეიგანე, ჩამევიდა გორებითო, თქვენი

ოჯახი ვიფსო ბარაქით და ქონებითო“. თუ არა-

ფერი გამევიგანეს და ძალი წაგისიანეს, დოუ-

მაგე: „მაგარებელი გეიქცა, შენი ოჯახი დეიქ-

ცაო“, — თქვა და ხითხითი დიწყით.

— გაჩეი, შე აბაღლა! რავა შეიძლება მაგის

თქმა ამ წმინდა დღეს! — დაუპაცხანა გრიფო-

ნის მუღვამ.

— ჰჰ, წმინდი იდიოტი! — პათეტიკურად ჩა-

ილაპარაკა გრიფონმა.

* * *

ღამინდობის ჩემი ბიბიშვილი კობა გადმოვიდა,

ჩემი თანატოლი, მაგრამ, როგორც ყველა სო-

ფელი ბავშვი, ადრე დაბრუნებული. დიდი კა-

ცივით მოგვილოცა დამღებო შობა.

— მოი, ბებია დაჯეი, გათბი ცოგა და წაით

მერე. მთლად დაღამებას ნუ დაელოდებით, —

სუფრის გაწყობა გააგრძელა ბებია. მერე კა-

რადის უკრადან თერთ გილოს მომრდილი

გომარა გამოგვიგანა.

— ახლა თლათ თავს ნუ შეიკლავთ, — თან გა-

მეთისთვის თვალი არ მოუშორებია ბაბუს. — ერთხელ იმღერეთ, ვინც გამოსასვლელია ერთ ალი- ლომეც გამოვა. ახობაძეებისკენ წუნკალი ძაღლები ყავთ და მეფერიდეთ, მთლა ეზოში ნუ შეხვალთ.

კობამ გომარა უბუმი ჩამიჩურთა, ბებია პი- რჯავარი გადაგვეწერა და წავედით.

— იყოღე, ჩვენი მებალილოეც თქვენ უნდა იყოთ,

— მოგვაძახა ჭიშკარში გადასვლამდე ბებია.

* * *

ბიბიშვილი, ბაღნებო? — ღმილით შემოგვეგება შინ დაბრუნებულს ბებიაჩემი, — დეიბერტყვით წინკარში მაგი პალტოები და გათბით.

მე და კობამ პირთამდე სავეს გომარა გახტვით „მევიწინეთ“, ჯიბეები ამოვიგრიადეთ და ხუ- რდა ფული მაგიდაზე ამოვიყვართ.

— თქვე ჩაჩნებო, ჩვენ არ უნდა გვიმღეროთ ალილო?! — გავიღო სუფრასთან დაგრიად ბებია. ერთმანეთს გადავხვდით.

— აქანა ვიმღერებო, — დაეზარა კობას გა- რეთ გასვლა.

ქერლობაზე წასწრებულვით გავმედი. ბებიას პალტო გამოვართვი, სკამიდან ქელს დავეწვი. — ახლაც მოვალ! — გავძახე და ჭიშკრი- სკენ გავექეცი.

მუხლებამდე თოვლი მივებოდი. ქუჩის გა- ნათებაზე კარგად ჩანდა, რა ხეაერილად თო- ვდა. ერთი-ორჯერ დავეცი, მაგრამ არაფრად ჩაეგადე. მხოლოდ იმის მიში მქონდა გორი- კა, რომ უნდა გამეველო.

ქუჩიდან შუკისკენ გადავხუვიე, იქით ისე ჩა- ბნელებულიყო, თვალთან თითს ვერ მიიგანდი. საღლაც, გორიკას, იქით მოჩანდა ჩაყვითლე- ბული ნათურა. იქ ცხოვრობდა გერენტი ბა- ბუა. ბეწვის ქელის ყურები ჩამოვიშალე და შო- ნრებით შევიკარი, პალტოს საყელო ავიწვი, თითქოს ეს შიშს გამიქრობდა, იქით არც გა- მისხლავს, ისე გავაგრძელე გზა. ნელ-ნელა ვე- ახლოვდებოდი მძუგავ ნათურას. მიმისგან სი- მღერა დავიწყე. უფრო იმის გამო, თითქოს ავ სულს დაეაფრისობდა.

ოცდა-ოცდა ხუთსა ამ თვესაო, ქრისტე იშვა ბეთლემსაო და-ა, ოპო-პოი, ოი ალილოო.

ალა-ალათასა ბაალათასა, ხელი ჩაეკარ კალათასა და ოპო-პოი, ოი ალილოო.

მივაღწვი გერენტი ბაბუას ჭიშკარს. ეცყო-

ბურამ დოქინჯაშვილის ნახატი სერიოზულ „იმერული მსკიბნაბი“.

— იმღერონ ბაღნებმა აქანა, — გამოგვექობაგა ბაბუა.

„ოცდა-ოცდა ხუთსა დეკემბერსა ქრისტე იშვა ბეთლემსაო და-ა-ა...“

დასტეკა ჩემმა ბიბიშვილმა. მეც აყევიე. ჩა- ვთავეთ. ბაბუამ ხურდა ფული და ხილი ჩაგ- ვიყარა ჯიბეებში. ორივეს ვგავოცა. ბებია მამ- ლულად ცრემლები შეიმშრალა და პირჯვარი გაღაგესახა.

— ყველას ხო ჩამოუარეთ, ბებია? — გვეითხა ბებიაჩემმა და პალტოების გახლამი დაგვეხმა- რა.

— მარტო გერენტია ყრუსთან არ ყყოფივართ, — ჩაილაპარაკა ძღვენის გაყოფაში გართულმა კობამ, — მია, ნაღია ბებია, მაინც ვერ გვიგე- ბდა და...თან შორეა, იქნობამდის ვერ წავედით, წკვარამია გარეთ.

— აგი რაი მითხარით, მებალილოესთვის შო- რი რას მიქვია და წკვარამი! მაცხოვარი ყვე- ლამა იშვა, ბებია, ვენაცვალე მის სახელს.

ბოდა, არავის უგალობია ალილო. ახლო-მა- ხლო ნაფხურებო არ ჩანდა. ჭიშკართან შეე- ჩერდა და გავაგრძელე.

არი-არიელი მარიელი, ნუ გამიშობ ცარიელი და ოპო-პოი, ოი ალილო...

უცებ ძარღვებში სისხლი გამეყინა. ეზო- ში შურგიან სკამზე გერენტი ბაბუა იჯდა. მუ- ხლებამდე თოვლი იყო ჩაფლული, წინ გა- ვწვილი მარჯვენა ხელის გულზე აბაზიანე- ბი და კარბალიკის ჩირი ელო, მარცხენა ხელი დაბლა ჩამოვარდნოდა და თოვლში ჩაფლუ- ლიყო. თავი უკან გადაეგდო. იმხელა თო- ვლში გაყინულ პატრონამდე ვერ ბედავდა მი- სვლას და ჭიშკრიდან კარგა მოშორებით სამზადისის წინ ცას შეჰყეპოდა საცოდავი პაკუსია.

გაგუკა ვაზაქიძე. 2003 წლის 6 იანვარი.

ცოდნის სკიპრი

იანყსი — აპნისი

იანყარი კალენდარული წლის პი- რველი და მამთრის მეორე თვეა. თვით სახელწოდება წარმოდგება ძველ რომაელთა დეობაბა იანყსი- სიგან, რომელიც მზისა და სინათლის ღმერთად ითვლებოდა. იგი იყო ყო- ველივე დასაწყისისა და დასასრულის, შემდეგ კი მშვიდობის დეობაბა. რომის ლეგენდარული დამაარ- სებლის რომულის დროს წელიწადი მარტის თვით იწყებოდა, მაგრამ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე 46 წელს, იულიუს კეისრის კალენდრის შე- მოღობის შემდეგ, წლის პირველ თვედ იანყარი გამოცხადდა. იანყსი გამოსახულებად ორთახო- ვან მამაკაცად, რომელსაც ერთი სა- ხე (მოხუცისა) წარსულისაკენ ჰქო- ნდა მიქეუელი, ხოლო მეორე (ახალგაზრდისა) მომავლისაკენ. მარ- ტვენი ხელის თითებზე გამოისა- ხული ჰქონდა რიცხვი 300, ხოლო მარცხენაზე — 65, რაც წელიწადში დღეთა რაოდენობას აღნიშნავდა.

წლის დასაწყისად იანყარი გერ- მანიაში მიიღეს 1566 წლიდან, საფ- რანგეთში — 1564 წლიდან, ინგლი- სში — 1752 წლიდან. ბიზანტიაში ახალ წელს იწყებდნენ 1 სექტემბერს. ეს თარიღი შემორჩა რუსეთის პეტრე პი- რველის მეფობამდე. 1700 წელს პე- ტრეს ბრძანებით ახალი წლის დასა- წყისად პირველი იანყარი დაწვდა. იანყრის ძველი ქართული წარმა- რთული სახელწოდება იყო აპნისი. საქართველოში მეთუ საუკუნემდე ახალი წელი სექტემბრიდან იწყებოდა. მეთუ საუკუნედაც მიღებული იყო ორგვარი კალენდარი — 1 სექტემ- ბერი — საეკლესიო და 1 იანყარი — სამოქალაქო. XVII საუკუნეში წლის დასაწყისად დაწვდა 1 იანყარი.

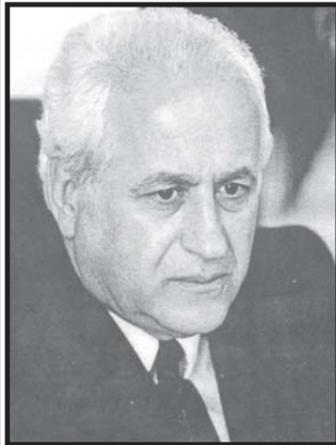
ახალი წლის დასაწყისად 1 მარტს თვლიდნენ ებრაელები, რომაელები, ბერძნები, სლავები და სხვა ხალხები. ირანში ახალი წელი გამაფხულთან ერთად იწყებოდა, ვიეტნამში, — ად- რულ გამაფხულზე, ავღანეთში — მარტში, ჩინეთში — თებერვლის ახა- ლი მთვარის პირველ დღეს, იაპო- ნიასა და კორეაში — თებერვალსა და მარტში, ეთიოპიაში — სექტემ- ბერში და ა. შ. ინდოეთში რამდენიმე სამოქალაქო და რელიგიური კალენდარია და ახა- ლი წელიც სხვადასხვა დროს იწყება, ცენტრალურ და სამხრეთ ინდოეთში, სადაც გავრცელებულია მთვარისა და მზის კალენდრები, ახალი წელი იწყება 22 მარტს, ბენგალიაში — აპ-

ათია). როცა აღმოსავლეთის ქვეყნებში 31 დეკემბერი იწყება, დასავლეთის ქვეყნებში ეს დღე ახალი დაწყე- ბულია. ჩვენში იანყრის თვე მა- მთრის ყველაზე სუსხიანი და მკაცრი თვეა. საქართველოში იანყარში პაერის მასების ჩამოყალიბე- ბაში მონაწილეობს ციმბი- თის ანგიციკლონი, სხემთარ- შუა მღვდის მხრიდან კი — ცი- კლონური ფრონტი. გაბაგო- ნებულა მომთერი განედების პაერის მასების, ხდება არქ- გიკული პაერის მასების შე- მოჭრა, მოგჯერ გროპიკული პაერის შემოდის. ასლოუკუ- რი მინიმალური გემპერატურა — 29 გრადუსი აღრიცხულია 1883 წელს თბილისში.

სულიკო ნუცუბიძე.

შოთა ზოიძე — 60

თვალსაზრისით ქართველ პოეტსა და საზოგადო მოღვაწეს შოთა ზოიძეს დაბადებიდან 60 წელი შეუსრულდა. უფროსად ბატონ შოთას ღირსსახსოვარ თარიღს და უსუურვებთ ახალ-ახალ მე...

შოთა ზოიძე

შოთა ზოიძე დაიბადა 1942 წელს შუახევის რაიონის სოფელ ახალდაბაში. დაამთავრა ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის პედაგოგიკური, მოსკოვის მ. გორკის სახელობის ლიტერატურის ინსტიტუტი. იგი ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორია. მუშაობდა მაღალ თანამდებობებზე აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, არჩეული იყო საქართველოს მწერალთა კავშირის აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარედ, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ, ორჯერ იყო აჭარის ტელერადიოდეპარტამენტის თავმჯდომარე, საქართველოს პრემიერგანგის პრემიერის პრემიერის სახელმწიფო კო-

მიტეტის წევრი, აჭარის უზენაესი საბჭოს ორი მოწვევის დეპუტატი.

სამოციანი წლებიდან ეწევა აქტიურ ლიტერატურულ მოღვაწეობას. გამოცემული აქვს ლექსების, ესეების, ლიტერატურული წერილების კრებულები. 1995 წელს გამოცემულია „საქართველომ“ დასტამბა პოეტის ერთგვარად. დიდი წარმატება ხვდა მის „საქართველოს გოლგოთას“, რომელიც ილია ჭავჭავაძის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას ეძღვნება. 1979 წელს მოსკოვში გამოიცა ლექსების წიგნი „Батумский дождь“. მისი პოეზია თარგმნილია რუსულ და სხვა ხალხთა ენებში. თავად თარგმნა და გამოსცა რუსი პოეტების ზ. ტუგენევის, მ. ლერმონტოვის, ა. ბლოკის, ს. ესენინის, ვ. ახმატოვის, მ. ცვეტაევის, ბ. ოკუჯავას, ვ. ვეგუშინის, ო. მორიცის და სხვათა ლექსები.

შოთა ზოიძე ნიკო ნიკოლაძის პრემიის პირველი ლაურეატია (1995 წ.), 1997 წელს წიგნისათვის „უსანქციო სონეტები“ სახელმწიფო პრემია მიენიჭა. ბიზნესში კომპლექსური რამდენიმე სონეტს.

hfv ufvc[ctyf f[kf fb7
ufsb,ekbf zfkf fht[bc7
f[kf se dbyvtc xtvb fh tcvbc7
fk,fs7 zrebl fy ufl fvl ufhb78

ktutylt,bl fy ,qfdbc ybrj hf7
ytrfd cfl fhbc xtvb obmfhf0
l tl byfwdfkvf [j v fh vbmfhf0
sbsmj c b.j l f hf b.j hf=88

l qtt,c dbqvt, ityb vbst,bs7
ityc ktutylt,ib qfvtc dfstyt,
l f dtkjl t,b fkdthlj ,fc8

fcgfhptptf f[kf .dfh.dfh7
hjtvcfw [fk[b dth itdf.dfh888
[fk[b .dfh.dfhct qafh tyj] ,f8

vbudf]bhbst,c l hj ecfvfy7
vnhbcf l f vj .dhbc vel fv fhvwyj ,b7
cdfyt xtvb .vfodbkrfw] ,b7
xtvb gbhdtkb ktmcb cfdfyt8

vt rfhufl dfhxtc cfuyt,c l f cfuyht,c7
dth vj vtthd7 l hj dtqfh l tvwdkbc8
xtvb cfvij ,kj ,el ft vthw[kbc7
hjtvcfw .dtkf vj l uf l f fuyhtdc8

f[kf cfuyhb df[ctyt ufuyt,7
vtcfuyhtc dtat, l f dtqfh dfuyt,7
dtqfh vdfuty ityb cf.l fhb8

dtqfh dbqj dyt tpj c vj & qdfhb7
h j v l fdfchekj fphb v&qfhh7
h j v udfvhtskj uekb ufvn.l fhb8

ufvn.l fhb uekb hfqf uekb7
xdtv l bl [fyc ,h&j kbc dtkpt
dt.fhts7

nhfubrekbf xdtv mdt.fyf7
xdtv w[j dht,fw nhfubrekbf8

,tdhbc vj vcoht l f ,tdhbc vyf[dtkb
vsfovyl bc l bcf vtofvkb7
xdtv bhf obofvehb7
obofvehb xdtv yfqtckbw8

hf bmyt, j l f xdtv vfvkb
euj kuj sj l l f eobofvehj l 7
dth dbdfhut, l bs ebkb7 l 8

ebkb7 l dth dbdfhut, l bs7
v j ,tk mdt.fyfc dthfc dfhut, l bs7
fo kbkc upbs eyf l dbfhj s8

cbn.dfw cfmvt7 2 ,h&fyf bkbfv888
vfl by7 h j l tcfw cfmvt fhf xfy7
vt eyf dtl ut ofhcekc l fhf] fl 7
tc xtvb vofht ufrdtsbkbf8

thsb hfeyl b erdt l fchekl f7
dby vt l fdt, f xtvb rfh-vbl fvj c0=
vt vj vdfkfsy eyf l dbf dj 7
hf vmdc cfl dj vt l tyc ofhceksfy8

vt fhv hjvb dfh l f fhv fsby77
vt fvb[kf sdfkb yfstkvf
l f udfyfst l tyc ,tsktvb8

l qtbl fy vt dfh l tyc gfnhjyb7
l tyc cejh l f htcnfdhfnj hb7
se tc nhf, [fl fh xfvtsdkf, f8

vt dfh i tubhl b cek[fy-cf, fcb7
vtat thtrkctc df[kl b rhoфыbcsfy7
l hj v fbfpvf le, kpt ofvbcdf
l f l fv. tyf mdt. ybc l fafcsfy8

3vj h, bc fhfudb fhfudbfyb7
fhfudtk, b j v b vbl bfy7
xtvb cbwj w[kt , todbc [bl bf7
vt rb vtujyf7 l fdfudbfyt8

vt dbwb7 dbcfw dbwfd l f dkj wfd7
vt fvbc yzb eafkvf vj vw77
vt .dtkfc gfce[vj ds[j d [dfkbl fy8

xtvb vfvkb vfhfscd vfvbsf l c7
vt fv. b dfh f[kf fvbcsf7
vfuhfv vt f[kf eahj c[df vbyl f8

ufpfa[ekbf l f vfhnb vfhj] ,c7
vfkf fghbkbw ufbyfghb, c7
vt dbwb7 f[kf hfcfw dfghb, 7
dbwb7 hf ezhhc [fk[cf l f udfhnj vc8

dbwb7 hf nrdbf xtvb rtht-rex[tc7
xtvc j qhj -xj qhj qtkc l f qehl fyc7
bkbfcsfyf gfnhjyb eyf f
vboc7 hj vtkbw vzfl dbds aeyx[tc8

vboc7 hj vtkbw l fzhc l f l f odtc7
w[tkb reh[fk b rbl bf qfodt, c
l f sfdpt fl ufc ifdb jfkfsb8

uel by hj v .dtkf thsfl db.fdb7
l tvj udtcbf ew[j zbk. dfdb
l f l fudfj htc &fkbc&fkfsb8

vtat se fhf7 vtabc nj kb7
qj tnj 7 l tyc fphbc cbtrst7
vrbs[dtkbc uekl b ,el tc trst, c7
hj u j hw cfvj & qdhj tgbcnj kbt8

cl f w fhf [fh7 bmfw utkb7
bmfw utkb77 h j u j hw vtcbf7
tc hf abmht, b l tvj vtcbf7
sbsmj c ufdl fkt tdfyutkbt8

fvfqt, ekb7 h j u j hw nf&fhb7
uh&ytekb abmh l tycrty l fdf&fhb7
h j v vj [dbl t l f vbfdfhj pj 8

l fothbkb obuyb f[fkb7
ktmcb 3uekl b fy uekpt cf[fkb7
ufvfhsekb7 rtdhb rfkj pt8

erdt ufysf l , j k j c j ytnb7
j k j c j ytnb , j k j cnhbmj yb7
cbn.d77 hecsdtkbc uekl b yfmj yb7
cbn.d77 , f] f qkj j mhj c v j ytnf8

ufyfl f ptw77 qvthsb c f eakj 7
vbofw ufysf l f eakbc obk[dtl hb7
fvfc hfl eyf l bl b vb[dtl hf7
l qtc fv cfuypt hfnj v dcfe, h j , 8

[vfc dth dbqt, l f dl utdfh vey] bdb7
h j c vfu] y l t, f df; fc [eh] byb7
cfseseyt l f cfrdt, cf, tl t888

l fei htntkb cbn.dbc cfkfhj 7
frfrc whtvkb888 nfnj c cfvfh888
[vbc fvj qt, f h j u j h ufd, tl t0=

მამთიამ თაყაიშვილი — 140

რა განძი გვექონია, რა მხნე, რა მდიდარი...

დღემ ქართველი მეცნიერისა და მამულიშვილის, საქართველოს ისტორიის უბადლო მკვლევარის მამთიამ თაყაიშვილის სიცოცხლისა და შემოქმედების კრებულ ქართველი კაცის ბრძნულ ნათქვამში იკითხება „ვინც წყაროს წყალს სვამს, მან სათავემც უნდა იფიქროს“.

განუთქვამთა ექვთიმე თაყაიშვილის დამსახურება სიმეფლეთა შეკრებასა და მათ მეცნიერულად დამუშავებაში. მან დაუკავსა გადაბარჩინა ბევრი შესანიშნავი ისტორიულ-ლიტერატურული ძეგლი, მათ შორის შუა საუკუნეების ქართული სამართლის ერთ-ერთი სწორუბოვარი წიგნი „ხელმწიფის კარის გარიგება“.

1907 წელს ექვთიმე თაყაიშვილის ინიციატივით დაარსდა საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოება, რომლის უცვლელი თავმჯდომარე გახლდათ. ექვთიმე თაყაიშვილი ამავე დროს აქტიურად თანამშრომლობდა ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებასთან, რომლის წესდება ითვალისწინებდა ძველი საეკლესიო და საერო წიგნების შეგროვებას. დიდი მამულიშვილის მიზანიც ეს იყო – შეკრება მასალები ისტორია-არქეოლოგიისათვის, დასაბუთებლად კარგისაგან გადარჩინა ძეგლები და მისაწვდომი გახდა მკვლევარებისათვის. ამ მიზნით ბაგონმა ექვთიმემ სამხრეთ საქართველოში – კოლა-ოლთის-გაბო, სამჯერ იმოგზაურა. მოინახულა და აღწერა: კახეთში – ალავერდი, შუამთა, გრემი, იყალთო, ახმეტა, ბოდბე; იმერეთში – ქუთაისი, გელათი, ჯრუჭი, კაცხი, სახერე; სამეგრელოში – მარტვილი, ცაიში, აბაში, ზუგდიდი და სხვა; რაჭაში – გლოლა, ჰიორა, დეტი, მრავალძალი, ონი, ნიკორწმინდა; ლეჩხუმ-სვანეთში – ლაბუჯინა, საირმე, ლაჯანა, ორბელი, უმგული, ლენგები და სხვა.

ამ მოგზაურობაში ექვთიმე თაყაიშვილის წევრებს ყოველთვის თან ცნობილი ფოტოსტაგები ახლდნენ. მათ შორის დავით ერმაკოვი, მოხალისე-ფოტოგრაფი ედვარდ ლიომენი და სხვები, ხოლო როცა ფოტოგრაფს ვერ გაიყვლინდნენ, თვითონ იღებდნენ ფოტოებს. კოლა-ოლთისში მოგზაურობისას ექვთიმე თაყაიშვილს სოლომონის მღვიმე-ეკლესიაზე მოუსურვებია ასევე. ასახელებული კი მეტად მხედა ყოფილა. მის თანმხლებ ფოტოგრაფს უარი უთქვამს აყოლაზე. ექვთიმეს (იგი კოჭლობა) ადგილობრივი მესხები დახმარებინა და ხელთ აუყვანიათ მეგლის მოსახლეულებლად და დასაფიქსირებლად. ლეჩხუმ-სვანეთში მოგზაურობის შესახებ კი თავად ბაგონი ექვთიმე იგონებს: „მაფხულში, 1910 წელს, ჩვენ მოვაწვეეთ არქეოლოგიური ექსპედიცია ლეჩხუმ-სვანეთში. ექსპედიციაში მოიწვიეთ მთელს კავკასიაში კარგად ცნობილი ფოტოგრაფი დიმიტრი ერმაკოვი. ექსპედიციის მიზანი იყო გვეჩვენა მოგვიერთ ეკლესიები ლეჩხუმისა, შემდეგ შეძლებისდაგვარად დაგვევლინა სვანეთის ყველა ეკლესია, ცნობაში მოგვეყვანა და ფოტოგრაფიულად გადმოგვეღო მათი დასახლები სიმეფლენი; შეგვეკრიფა არქეოლოგიური, ისტორიული და ეთნოგრაფიული ნივთები და მასალები „საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო მუზეუმისათვის“.

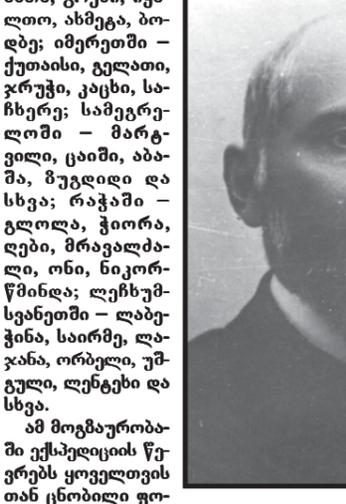
ექვთიმე თაყაიშვილი დიდ როლს ანიჭებდა კვლევის დარგში ფოტოლოკუმენტების და ხშირ შემთხვევაში ერთადერთ და ყველაზე მუსგ არგუმენტად მიიჩნევდა. მაგალითისათვის თავად ბ-ნ ექვთიმეს მოვესმინოთ, როცა მან იმოგზაურა სამხრეთ საქართველოში 1907 წელს და ბანას გაბარი იხილა: „იგი უკვე

ძალიან დანგრეული იყო, ისიც კი, რაც 1902 წელს ფოტოგრაფირებული იყო (საუბარია ორბაქანებზე) უკვე ჩამონგრეული და მხოლოდ ფოტოლოკუმენტებმა შემოგვინახა“.

1896 წლის 20 დეკემბერს კი ექვთიმე თაყაიშვილმა გამოაქვეყნა ბროშურა, თუ როგორ გამოიყარა არმაზის წარწერა ფოტოგრაფიული სურათით „Разбор Армазской надписи по фотографическому снимку“; რაშიც მას ფოტოგრაფიული აღქმის სიმუსგე დაეხმარა.

ცალკე სტატია მიუძღვნა ბაგონმა ექვთიმემ ექსპედიციებში გადღებულ ფოტოლოკუმენტებს „იქვე ექსპედიციის დროს გადაღებული ფოტოსურათები“. ხოლო როცა იგი ემიგრაციაში იმყოფებოდა, სურვილი გაუჩნდა თავისი ფოტოკოლექცია, რომელიც 1320 ფოტოლოკუმენტს აერთიანებდა, ცალკე ალბომად გამოცემა: „დრო მიდის, მე მივიწურე აღსასრულსა-კენ „აღამთა გომის წესითა“, და ჩემს შემდეგ ამ მასალას თავს ვერაფერს გართმევს. თან მაქვს სამუსულმანო საქართველოს და მრავალი ფოტოგრაფიული სურათი, მათ შორის ისეთი პირველხარისხოვანი ძეგლების სურათებიც, რომელნიც დღეს სამუდამოდ მოს-

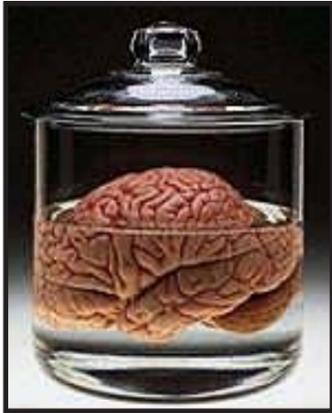
პოლიდა და მხოლოდ ჩემი აღწერითა და გადმოღებული სურათებითა დარჩენილი, ამით გამოცემას მიიღებოდნენ ექვს ადამბოზად, მაგრამ ეს იმედი ეხლა გაქრა, ამავედ ოცნებაც მეგია“... პარიში, 1937 წელი. მიუხედავად იმ დიდი გაჭირვებისა, რაც ბაგონმა ექვთიმემ ემიგრაციაში ყოფნისას გამოიარა, უკვლად არ გაუტყდა და სათუთად ეკვლიდა, პაგრობობდა განძეულობას, რომელიც 1921 წელს ემიგრაციაში წასულმა საქართველოს მთავრობამ წაიღო. იგი საკაბრის პასუხს აძლევდა ყველას, ვისაც სურდა და თანახმა იყო ქართული სიმეფლეთა ყიდვა-გაყიდვის საქმედ ექვთიმე. ეს საგანუური თავის განუყოფელ პაგრობთან – ექვთიმე თაყაიშვილთან ერთად სამშობლოს 1945 წელს დაუბრუნდა. საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ საქართველოში ცენტრალური არქივის დაარსების ერთ-ერთი ინიციატორი ექვთიმე თაყაიშვილიც გახლდათ: „აუცილებლად საჭიროა დაარსდეს თბილისში ცენტრალური არქივი შესაფერისი ბინითა და შტაგებით, რომ პროვინციულ არქივებს ამით თავის დროზე სათანადო პაგრობობა გაეწიოს და მკითხვასი საისტორიო მასალები სამუდამოდ არ დაეკარგოს მთამომავლობას“. ამ კატეგორიული მოთხოვნით წარსდგა იგი 1920 წელს დამუშავებული კრების წინაშე და მიღებული იქნა კანონი ცენტრალური არქივის დაარსების შესახებ.

მამთიამ თაყაიშვილი

შუაშურა ინასარიძე, საქართველოს საარქივო სახელმწიფო დეპარტამენტის განყოფილების უფროსის მოადგილე.

გვინი და გენური ბიოლოგია

რობერტ ჩანს, მოზრდილი ადამიანის გვინი გაცილებით უფრო ცხოვლებს რეაგირებს გარე სამყაროსაგან მიღებულ სიგნალებზე, და გაცილებით უფრო უკეთ შეუძლია „საკუთარი თავის გადაწყობა“, ვიდრე შეცნიერებს ეგონათ.

იმისათვის, რომ ასეთი დასკვნა გამოეყენებინათ, ამერიკელ მეცნიერთა ბრიგადამ გამოიყენა ყველაზე სრულყოფილი გენეტიკური მონაცემები, რომელიც შეეხო მათ ადამიანებს, რომლებიც ცოცხალი თავისი გვინის ცხოველმყოფელებს. მეცნიერებმა დააფიქსირეს პროცესი, თუ როგორ ახვალბებენ მოზრდილი ინდივიდის გვინის უჯრედები ურთიერთკავშირის ახალ ძეგლებს.

ეს აღმოჩენა ეწინააღმდეგება აქამდე ფართოდ გავრცელებულ აზრს, რომ ბუბუფოვარის (მათ შორის, ადამიანის) გვინი მრავალჯერადი მიღწევისას ფიქსირდება და, ამრიგად, გრავის შემდეგ მისი აღდგენის შესაძლებლობა არსებითად არის შემღუღული.

თუ ამერიკელ მეცნიერთა ახალი აღმოჩენა დადასტურდა, ეს არა მარტო ხელს შეუწყობს სწავლებისა და დახსოვების პროცესის უკეთ ჩაწვდომას, არამედ, ალბათ, განაპირობებს კიდევ გვინის გრავებისა და თვით გონებრივი ჩამორჩენილობის მკურნალობის ახალი მეთოდების შემუშავებას.

გენური ბიოლოგია

ბაიოტექნოლოგია მოეწყო ქალაქ კოლდსპრინგსპორტის ლაბორატორიაში პროფესორ კარლ სვობოლას ხელმძღვანელობით. სწავლულები იყენებდნენ გენეტიკურ მონაცემებს, რომლებიც საშუალებას აძლევდათ, თვითი გაედევნებინათ, თუ როგორ ყალიბდება და ქრება მრავალჯერადი თავისი გვინის უჯრედების ურთი-

ერთკავშირები, რომლებიც, სინაფსის გერმინით არის ცნობილი. მეცნიერებმა გენური ინჟინერიის მეშვეობით გამოიყვანეს თავგები, რომელთა გვინის უჯრედები გამოიშვებებენ ფლუორესცენციურ მწვანე ცილას. შემდეგ მათ გამოკვრიეს პატარ-პატარა „სარკმლები“ მღრღნელების თავის ქალაში გვინის ქერქის მონაკვეთის თავზე, რომელიც პასუხს ატვობს იმ ინფორმაციის დაზუსტებისათვის, თავისი ულვაშის მეშვეობით რომ იღებს თავი.

რვა დღის განმავლობაში ოთხ-ოთხი საათის მანძილზე, შემდეგ კი ერთი თვე ნაკლები პერიოდულობით – ისინი აკვირდებოდნენ, თუ როგორ „გზავნიან“ და „იწვიან“ ნეირონებს გვინი, რომელიც ამრიგად ქმნის და ანადგურებს კავშირებს თავის სხვა მონაკვეთებთან.

უკანა როკის აბაჯნით

იმიტომ, რომ გაეგოთ, ახდენს თუ არა გაგვინებს კავშირების ამ გადაადგილებებზე თავგების მიერ გარედან მიღებული მონაცემები, მეცნიერებმა თავგებს დაატეს ულვაშების მუსკად ნახევარი – ჰაბრაკული წესით, მერე კი მიათავის ცხოველები უცნობ გარემოში.

მათ აღმოაჩინეს, რომ სინაფსების საერთო რიცხვი შედარებით მუდმივია რჩებოდა, მაგრამ ცალკეული კავშირები ხშირად იცვლიდნენ მითარულუბებს. ზოგიერთი ძვლებდა მხოლოდ რამდენიმე დღეს, დანარჩენები – ისინი, ვინც უფრო „სქლად“ გამოიყურებოდა, – მთელი ექსპერიმენტის მანძილზე.

არსებითაა ის გარემოება, რომ როდესაც თავგებს ულვაშის ნაწილი მოპარსეს და ახალ გარემოში მიათავსეს, მათ გვინში კავშირები გა-

ცილებით უფრო სწრაფად ყალიბდებოდა და იშლებოდა. ამრიგად, ამბობენ მეცნიერები, სინაფსები იცვლება გარედან შემოსული ინფორმაციის კვალობაზე.

უაითხაპითი კავშირები

მკვლევარები ვარაუდობენ, რომ გვინის უჯრედების მცდელობა, დაუკავშირდნენ ერთმანეთს, ეყარება შემთხვევით საფუძველს. ის კავშირები, რომლებიც სასარგებლო აღმოჩნდება ხოლმე, ძლიერდება, ხოლო ისინი, რომლებიც არაფრის მაქნისია, ქრება.

შემდეგი ნაბიჯი ექსპერიმენტატორებმა გადადგეს, რათა გაეგოთ, ნამდვილად არის თუ არა ყველაზე სასარგებლო სინაფსები სხვაზე უფრო სქელი.

როგორც ბი-ბი-სის კორესპონდენტთან საუბრისას თქვა პროფესორმა სვობოლამ, იგი გაათვაზდა მრავალჯერადი გვინის უნარმა, ასე იოლად დაამყაროს ახალი შინაგანი კავშირები. „გვინი ისეთი სისხრით მოქმედებს, რომელიც საშუალებას აძლევს, გამუდმებით იცვლებოდეს გარემოს მოთხოვნების პასუხად, – თქვა მეცნიერმა. – მაგრამ, აქამდე ჩვენ გვეგონა, რომ მრავალჯერადი ინდივიდს ეს პლასტიკურობა განსხვავებული, გაცილებით უფრო მეტად აქვს, ვიდრე ბავშვს.“

„რამდენიმე წლის წინათ ჩემთვის რომ დაენებებინათ, დამეყენებინათ ექსპერიმენტი, რომელმაც ვიცნობოდა, იგი სწორედ ასეთი იქნებოდა, – ამბობს პოლ ადამსი, ნიუ-იორკის შტატის უნივერსიტეტის ნეიროქირურგი – ექსპერიმენტი, რომელიც დაამტკიცებს, რომ მრავალჯერადი გვინში სინაფსებს შეუძლიათ ჩამოყალიბდნენ დროის შედარებით მოკლე მუხალებში“, წერს დასასრულ ჟურნალი „ნეიჩური“.

რუსი მამაკაცების სიცოცხლის ხანგრძლივობა სოციალიზმის დამთავრების შემდეგ 5 წლით შემცირდა

მამაკაცების სიცოცხლის ხანგრძლივობა რუსეთში 2000 წელს 59 წელიწადს შეადგენდა. ათი წლით ადრე – საბჭოთა კავშირის კრახის წინ – ისინი საშუალოდ ხუთი წლით მეტს ცოცხლობდნენ. რეპრეზენტაციული გამოკვლევა, რომელიც 18 ათასზე მეტი მოზრდილი მონაწილეობდა, 2001 წელს მოეწყო ლსმ რვა სახელმწიფოში, მათ შორის, საქართველოში.

უშუალოდ ქვეყნის დაშლის შემდეგ მამაკაცთა სიცოცხლის ხანგრძლივობა სწრაფად დაეცა: უმდაბლეს წერტილს, დაახლოებით 57 წელიწადს, მიაღწია 1994 წელს, – მაშინ, როდესაც ქალთა სიცოცხლის ხანგრძლივობა სულ უმნიშვნელოდ – 74-დან 72 წლამდე შემცირდა. ამავე დროს, მამაკაცთა სიცოცხლის ხანგრძლივობა ევროკავშირის შეადგენდა დაახლოებით 75 წელიწადს, ხოლო ქალებისა – 82 წელს.

კვლევის ხელმძღვანელმა ბერნარდ ფელდერმა ილაპარაკა ეკონომიკურ და პოლიტიკურ მიზეზებზე. სტრესს, რომელსაც მამაკაცები განიცდიდნენ, უკავშირებენ მათი ცხოვრების დონეზე. ბელორუსიაში, სახელმწიფოში, სადაც დე-ფაქტო კომუნისტური სისტემის არავითარი ცვ-

ლაკცები გაცილებით უფრო მძიმედ იგანებენ, ვიდრე ქალები, უწინარეს ყოვლისა, განაპირობებს მომავლის უიმედობა. „რესპონდენტთა 46 პროცენტის სომხეთში აღნიშნავს, რომ მათ არა აქვთ არავითარი წარმოდგენა, საით მიდის ეკონომიკური განვითარება“, – თქვა ფელდერმა. რუსეთში ასეთები 36 პროცენტს შეადგენენ. აქ შეიმჩნევა ურწმუნობის მაღალი დონე და ამავე დროს – გარკვეული ოპტიმიზმიც. ლსმ მოქალაქეთა თითქმის ნახევარი არ სწავლობს და არ მუშაობს. სომხეთში უსაქმოდ არის დარჩენილი მოსახლეობის თითქმის სამი მეოთხედი, რომელიც სიგარეტსა და არაყს ეძაბება.

„მთელ ლსმ-ში იგრძნობა ძლიერი ნოსტალგია ძველი სისტემის მიმართ“, – ხაზს უსვამს ფელდერმა. რუსების ორი მესამედი და უკრაინელების სამ მეოთხედზე მეტი თვლის, რომ სსრ კავშირის მსხვერვაში უარყოფითი გავლენა მოახდინა მათი ცხოვრების დონეზე. ბელორუსიაში, სახელმწიფოში, სადაც დე-ფაქტო კომუნისტური სისტემის არავითარი ცვ-

ლილება არ მოხდინა, ბევრი რამ გაცილებით უფრო უკეთ ფუნქციონირებს, ვიდრე სხვა სახელმწიფოებში. ბელორუსთა მხოლოდ 3 პროცენტი ლაპარაკობს ელექტრომობილების რეგულარულ პრობლემებზე, მაშინ, როდესაც ასეთები რუსეთში შეადგენენ 9 პროცენტს, ხოლო სომხეთში 43 პროცენტს.

BMW-ში პირველი „როლს-როისი“ გამოიყვანა

ბაიბერსი როლს-როის მარკის იმ პირველი ავტომობილის პრეზენტაცია, რომელიც გამოიყვანა ახალმა მფლობელმა – BMW ფირმამ. BMW-მ როლს-როისის სავაჭრო მარკა 1998 წელს შეიძინა. ახალი ავტომობილი, რომელსაც „ფანტომი“ („აჩრდილი“) ეწოდა, ეღირება 240 ათასი გირვანქა სტერლინგი (დაახლოებით 830 ათასი ლარი).

„ჩრდილი“ განასახიერებს მსოფლიოში განთქმული ავტომობილის მარკის არსს, რომლის დამზადებისას ყველაზე თანამედროვე გენეტიკური იქნა გამოყენებული, ნათქვამია BMW კომპანიის განცხადებაში.

„აჩრდილის“ სიგრძე შეადგენს 19 ფუტს (ექვს მეტრზე მეტი). ავტომობილს დაეყვებოდა აქვს 6,75 ლიტრი მოცულობის 12-ცილინდრიანი ძრავა. ამიტომ, არც არის გასაკვირი, რომ „აჩრდილს“ – 2,3 ტონა წონის მიუხედავად – შეუძლია, ადგილიდან განავითაროს 100 კმ/სთ სიჩქარე სულ რაღაც ხუთ წამში, ხოლო მაქსიმალური სიჩქარე 240 კმ/სთ შეადგენს.

სიახლე გახდა უკანა კარები, რომლებიც მეორე მხარეს იღება და ამით აადვილებს ჩაჯდომას და მანქანიდან გადმოსვლას. არის მანქანაში მთელი რიგი ახალი დახვეწილი ელემენტები: ქოლგების ნაკვეთური, რომელიც უკანა კარზე მაგრდება, კონტროლირებული გენიანობის მქონე სიგარეტის დასაწყობი სადგარი და სპეციალური სალგებები, რომლებიც მანქანას საშუალებას აძლევს, 200 კილომეტრი იაროს საბურავის გახვერცხის შემთხვევაში.

გარდა ამისა, მანქანის კაპოტზე დაყენებული ცნობილი ემბლემა ფრ-

თოსანი გოგონას ფიგურის სახით – „ექსტრემის სულისკვეთება“, რომელიც კოლექციონერების გარდა, ქურდების ყურადღებასაც იპყრობს, ახლა შეიძლება დილაკის უბრალო დაჭერით დაიშალოს. სალონი არის სასმელების კარადა, შეიძლება გელეკრანის გამოწვევაც.

ახალმა „აჩრდილმა“ როლი გამოიწვია საყოველთაო ერთგობაში – ავტომობილისგანაყოფიერების „ვიკონისგან“ მიმომხილველის რეიმონდის თქმით, „ახალ მოდელში პომიტივი არაფერია. ეს ავტომობილი უბრალოდ აისებრავით დაგყურებს თავზე“.

მოქალაქე, რომ ახალი „როლს-როისის“ დაახლოებით 40 პროცენტს შეერთებულ შტატებში გაიყვანა. ბრიტანეთი მეორეა ამ მარკის გაყიდვით მანქანების რიგში – 2002 წელს აქ გაიყვანა 29 ავტომობილი, 2001-ის 60-თან და 2000-ის 76-თან შედარებით.

BMW-ს განმარტებული აქვს, ყოველწლიურად აწარმოოს დაახლოებით ათასი „აჩრდილი“ დასავლეთ ესექსის საგრაფოში სპეციალურად ამუშავებულ ქარხანაში. აქ 350 კაცი მუშაობს. სხვათა შორის, ქარხანა მდებარეობს იმ ადგილის მახლობლად, სადაც ცხოვრობდა სერ ჰენრი როისი, კაცი, რომელმაც შექმნა ეს საქვეყნოდ განთქმული სავაჭრო მარკა ჩარლზ როლსთან ერთად 1904 წელს. ქალაქ კრუს ქარხანაში, ინგლისის ჩრდილოეთში, სადაც „როლს-როისებს“ 1946 წლიდან ამჟამად მუშაობენ, ახლა აწყობენ „ბენგლის“ მარკის მანქანებს, რომლის უფლებებიც ეკუთვნის მეორე გერმანულ კომპანიას „ფოლქსვაგენს“.

75 კორაჩი – ჯიხნოკიანის ყოჩიბაში

საპროტესტო, მაინც რა მიზნებისათვის შეიძლება, მეცნიერებმა მიიღონ ფული. შეერთებულ შტატებში მთავრობის გრანტი – 150 ათასი დოლარი მოხმარდა იმას, რომ დაემტკიცებინათ: პორნოვიდეო ადაგმებს ქალებს.

მოსახლისეებს პორნოგრაფიის ყურებისათვის მისცეს 75-75 დოლარი – მას შემდეგ, რაც ჩრდილო-დასავლეთის უნივერსიტეტის სწავლულებმა დაადგინეს, „სახელმწიფო, რა სახეობის აუდიოვიზუალურ ეროტიკას მიიჩნევენ ქალები აღმტკიცებდა“. კვლევის პირველმა შედეგებმა, რომელიც უკვე წელიწად-ნახევარია გრძელდება. ცხადყო, რომ ქალებს ადაგმებს აბსოლუტურად ყველაფერი.

თანაც, მამაკაცებისაგან განსხვავებით, რომლებსთვისაც მთავარია მიმიდინარე პროცესის „საგნობრივი“ ნაწილი, ქალებს უფრო მეტად ადაგმებთ „აგმოსფერო“ – მათთვის ნაკლებად მნიშვნელოვანია, რა ხდება ეკრანზე: გრავიციონი, დელათმავლური თუ მამათმავლური აქტი. ყოველ შემთხვევაში, ასე ატყევიან პროფესორი მაიკლ ბელი, მკვლევართა ჯგუფის ხელმძღვანელი. მისმა წინა გამოკვლევამ ცხადყო, რომ მამაკაცები უფრო კონკრეტულად არიან ორიენტირებული. პეგეროსექსუ-

ალებს უფრო მეტად ადაგმებთ გრავიციონი სექსის ყურება, გვეს – პომოსექსუალურისა.

ბევრ მეთვალყურეს ეს გამოკვლევა მოჰყავს გიპიურ მაგალითად, თუ რა ფუჭად იხარჯება ფული და „როგორ ესმით სწავლულებს მეცნიერული პრიორიტეტები“. სენატორ დევი უელდონის თქმით, სამი წლის წინათ, მან სთხოვა ინსტიტუტს, გამოეკვლია, თუ რა გავლენას ახდენს წითელას, ყბაყურასა და წითურას კომბინირებული ვაქცინა ბავშვებს შორის აუტიზმის გამოვლინებებზე. საამისო ფული ვერ მოინახა. „მათ კი შეუძლიათ, 150 ათასი დოლარი კიდონ ხალხს იმისათვის, რომ პორნოგრაფიას უყურონ ეს აღმამყოფი თემა“, – ამბობს სენატორი.

მაგრამ პროფესორი ბელი ასე არ თვლის. „მე ვფიქრობ, ეს არის უაღრესად მნიშვნელოვანი გამოკვლევა, და გული მწყდება, როდესაც ვხედავ, თუ როგორ უგულებლყოფს მთავრობა სექსის კვლევის დაფინანსებას“, – განაცხადა მან გაზეთ „ვამინგტონ ტაიმის“ კორესპონდენტთან საუბრისას.

უცხოეთის სააგენტოებისა და ჟურნალ-გაზეთების მისეღვით მოამზადა
არილ მანუაილიაქი.

წარსული

2002 წლის დამლევი ეკრანებზე გამოვიდა უკვე მეოცე ვიდეო განთქმული 007 აგენტის - ჯეიმს ბონდის შესახებ. ამ სურათის პრემიერას ბრიტანეთის დელეგაციის წევრებიც დაესწრეს. რუსეთში პოპულარობის მხრივ ბონდს შეიძლება შეედაროს მხოლოდ "გაზაფხულის ჩვილი გიგანტის" მთავარი გმირი - შტანდარტენფურერი შტირლიცი. როგორი იყო სინამდვილეში რეალური მხვერავი?

...ხელი მიუჭვდება რაიკის უმთავრეს საიდუმლოებებზე

ყოველწლიურ სუპერმხვერავი - პოლიკონიკი მაქსიმ ისაევი, იგივე გენერალ-სერგენტი პოლიკონი, სს-ის მგანდარტენფურერი შტირლიცი, რა თქმა უნდა, კრებსითი სახეა. სინამდვილეში საბჭოთა დამფრევამ ვერ მოახერხა, შეეგებოდა თავისი აგენტი პიტკურის უახლოეს გარეუბანში. ის სმეტი, რომ ბორმანი და მიულერი 1945 წლის მაისში წითელი არმიის მხარეზე გადავიდნენ, დოკუმენტურად არ დასტურდება. თუმცა, ძნელი დასაჯერებელია, რომ ნაციონალური პარტიის ოფიციალური ბელადი და გენერალის შვილი რაიკის დაუბინებელ მტრებთან თანამშრომლობდნენ.

ნააღმდეგ მთელი სამხრის მოლის გაყოფებით.

ვინ ხარო მძვინ, პირ ლემან?

საბჭოთა დამფრევის დოკუმენტების მიხედვით, ვილი ლემანი 1884 წელს დაიბადა მასწავლებლის ოჯახში. იგი ერთხელაც არ ყოფილა რუსეთში და ყოველთვის მიუწევდა გული მშობლიურ ადგილებში, საქსონიაში. ლაიფციგში ისწავლა ღურგლობა, მაგრამ თავისი ხელობით არ უმუშავია, ვინაიდან 17 წლისა მოხალისედ წავი-

მუშაობდა „კომუნისტური ჯამუშობის“ წინააღმდეგ ბრძოლის განყოფილებაში. 1933 წლის 26 აპრილს ეს განყოფილება შეერწყა სახელმწიფო საიდუმლო პოლიციას - გესტაპოს. ხოლო 1934 წლის 20 აპრილს, პიტკურის დაბადების დღეს, საბჭოთა აგენტი დააწინაურეს - იგი სს-ის ოფიცერი გახდა.

გადმობრება: დოლი თუ ლომინი?

შტირლიცის პროტოკოლთან ყველაზე ეფექტიანად მუშაობდნენ მხვერავი ქალები. მართალია, იმის შესახებ, თუ როგორ მოხდა ფაშისტურ გერმანიაში ყველაზე ძვირფასი აგენტის გადმობრება, არსებობს რამდენიმე ვერსია. ოფიციალური ვერსიის მიხედვით, ლემანმა საკუთარი ინიციატივით დაამყარა კონტაქტი საბჭოთა დამფრევისთან. „რუსეთის საგარეო დამფრევის ისტორიის ნარკვევების“ მესა-

ოდა, რომ გამოელაპარაკა ორი მამაკაცი, რომლებმაც ნახეს, როგორ წააგო მთელი ფული. „ხდება ხოლმე, - უთხრა იმან, რომელიც მეცხერად გაეცნო. - მეც მომსულია ასეთი რამ, უსამელო არაფერია“. მეცხერმა ყურადღება გამოიჩინა ძია ვილის გატაცებისადმი და დახმარების სახით შესთავაზა მცირე თანხა იმ პირობით, რომ ყოველი მოგებდიან ნახევარს მიესცემდა. ძია ვილიც დათანხმდა, მაგრამ ისევ მოეცარა ხელი და წააგო. მიიღო ახალი სუბსიდი და ამჯერად მოიგო. მაგრამ ეს ფული მას ძალზე სჭირდებოდა ოჯახისათვის. ახლა კი მეცხერმა ანგარიში წარუდგინა. მან მოსთხოვა, დაებრუნებინა მთელი ფული, და ვინაიდან ძია ვილი ვერაფერს აძლევდა, დაემუქრა, რომ ყველაფერს მის ხელმძღვანელობას აცნობდა. ამ საუბრის დროს ლ. ნასევი იყო და გულმემატყვივარი „მეგობრის“ პირობებს დაჟაბულდა. ახალი სესხის საწყევლოდ იგი დაპირდა, რომ მიაწე-

რომელიც შემდეგ მინსახკომის ოფიცერი, საბჭოთა დამფრევის რეზიდენტის ცოლი აღმოჩნდა. როგორ შეძლო ელისაბედ მარუბინამ გადაებრუნებინა გერმანელი კონგრემხვერავი, ესეც ილუმალეებით არის მოუკული. ალბათ, ქალმა უძველესი და ყველაზე ნაცადი ხერხი იხმარა...

ვინ იყო რადისტი ძამი?

ვილი ლემანი ცენტრთან სხვადასხვა არხებით ამყარებდა კავშირს. „საფოსტო ყუთად“ ერთხანს იყენებდა ბერლინში მცხოვრები უცხოელი ქალის, კლემენტის ბინას. ქალმა ძალიან ცუდად იყოლა გერმანული და, არსებითად, წარმოგენაც არ ჰქონდა, რას აკეთებინებდნენ. მაგალითად, ბრაიგენბახი მიიღობდა და კლემენტს გადასცემდა დალუქულ პაკეტებს. ეს პაკეტები შემდეგ მიქონდა საბჭოთა არალეგალი მხვერავის ცოლს მარია ვილკოვიცკაიას. ახლა ძნელია, თქვა ამ ორთაგან რომელი გამოიყენა იულიან სემიონოვა რადისტი ქეთის პროტოკოლში. სინამდვილეში ხომ „როსი პიანისტი ქალი“... მამაკაცი იყო.

შტირლიცის საიდუმლო

და ფრონტზე, სამხედრო ხომალდებზე სამსახურის ცხრა წლის მანძილზე ვილიმ მრავალი ქვეყანა მოიარა. ერთერთი შორეული სამხედრო ლაშქრობის დროს იგი განთქმული ცუსიმის ბრძოლის მოწმეც კი გახდა.

ილია ინფორმაციას ჩვენი დამფრევის ცენტრალური სამმართველოდან. ამ დღიდან იგი რუსების სამსახურში იმყოფებოდა.

1911 წელს დემობილიზაციის შემდეგ სამხედრო მედიკარტილისტი ბერლინის პოლიციის იმყოფებდა. სპეცმომადება რომ გაიარა, იგი მოხვდა პოლიცია-პრეზიდენტთან არსებულ საიდუმლო კონტრ-დამფრევის განყოფილებაში. იქ ლემანმა სწრაფად გაიკეთა კარიერა. ცოტა ხნის შემდეგ ვილი ხდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა გამომძიებელი. მერე სათავეში უდგას გერმანულ კონტრმხვერავებს, რომლებიც ფარულ მეთვალყურეობას ახორციელებდნენ ბერლინში მყოფი უცხოელი სამხედრო აგენტებისადმი. ხოლო 1930 წლის გაზაფხულზე მას დაევალია ეხელმძღვანელებს ბერლინის საბჭოთა წარმომადგენლობის თანამშრომელთა თვალთვალისათვის. არადა, იმ დროისათვის ვილი ლემანი უკვე გადმობრებულია საბჭოთა დამფრევას.

აი, დოკუმენტი. ბერლინის რემიდეტურის ცენტრიდან მიღებული დამიწერილი დეკრეტი. „1929 წლის 7 სექტემბერი. სრულიად საიდუმლო. ფრიად სასწრაფოდ. პირადად. თქვენმა ახალმა ა/201 („ბრაიგენბახმა“) ჩვენ ძალზე დაგვიანდნენ. ერთადერთი, რაც გვაფიქრებს, ის არის, რომ თქვენ თავი ამოჰყავით ერთ-ერთ ყველაზე საშიშ ადგილას, სადაც საკმარისია ა/201 ან ა/70-მა უმცირესი წინადაზუსტებაი ნაბიჯი გადაადგან, რომ ამას ბევრი უბედურება მოჰყვება. საჭიროდ მიგვანინა, დახვეწოს საქითი ა/201-თან კავშირის სპეციალური სერვისის შესახებ“.

რუსეთის უშიშროების სამსახურის ცენტრალური არქივის ამჟამად ყადაღასხილი დოკუმენტებიდან ირკვევა, რომ ვალტერ შელენბერგს ლემანის დალაგის თარიღი თითქმის შვიდი წლით შემოაბა. მაგრამ, ეტყობა, გესტაპოში დაკითხვებზე ჩავარდნის შემდეგ, ბრაიგენბახმა დამალა არა მარტო საბჭოთა დამფრევასთან თანამშრომლობის დაწყების ნამდვილი თარიღი, არამედ, აგრეთვე, გადაბირების გარემოებებიც. ახალი მონაცემების მიხედვით, 45 წლის ვილი, რომელსაც მამინ დიდაბებიც არ სჭირდა, აცლუნა

და ლუბიანკასთან თანამშრომლობაში ჩააბა საბჭოთა დამფრევის რეზიდენტის ცოლმა ელისაბედ მარუბინამ. მისი შვიის, გენერალ სულკოვსკის თქმით, მარუბინა, იგივე გორსკაია, რომეცხვამი, არალეგალი აგენტების ერთერთი საუკეთესო გადმობრებული იყო.

და ლუბიანკასთან თანამშრომლობაში ჩააბა საბჭოთა დამფრევის რეზიდენტის ცოლმა ელისაბედ მარუბინამ. მისი შვიის, გენერალ სულკოვსკის თქმით, მარუბინა, იგივე გორსკაია, რომეცხვამი, არალეგალი აგენტების ერთერთი საუკეთესო გადმობრებული იყო.

ერთადერთი მაღალი თანამდებობის საბჭოს აგენტი, რომელიც შავ მუნდირს ატარებდა და იმპერიის უშიშროების უწყებაში მუშაობდა, იყო პაუტკურმფიურერი ვილი ლემანი. მოსკოვში მას იცნობდნენ ბრაიგენბახის ფსევდონიმით. საიდუმლო მიმოწერაში იგი იხსენიებოდა ა/201-ად. სწორედ ის იყო ლემანდარული შტირლიცის ძირითადი პროტოკოლი.

და თუმცა, ლემანი არ დადიოდა ბორმანთან საიდუმლო მხვერავებზე, არ სვამდა არაყს მიულერთან ერთად და არ შედიოდა პირადი მოხელეებისათვის სს-ის რაიხსფურერთან პიმლერთან, მას მაინც მიუწვდებოდა ხელი გერმანიის უმაღლეს საიდუმლოებებზე: აკი ლემანს გესტაპოში დავალებული ჰქონდა რაიკის სამხედრო მრეწველობის უმთავრესი საიდუმლოებების დაცვა.

რუსეთის უშიშროების სამსახურის ცენტრალური არქივის ახლახან ყადაღასხილი დოკუმენტების თანახმად, აგენტი ბრაიგენბახი დროს უქმად არ ჰკარგავდა. ლემანისაგან საბჭოთა დამფრევამ მიიღო ახალი ტაიის საარტილერიო ქვეშევრდის, ტანკებისა და თვითმავალი საარტილერიო დანადგარების, ნამდვილ-ყორენებისა და სპეციალური ხელ-ყუმბარების აღწერილობა. სწორედ „ძია ვილიმ“ გადასცა ლუბიანკას სამხედრო მძლავრი სიმბატელების შე-საიდუმლო გეგმები, მათ შორის, დესტორვის შონა, მან გადაგზავნა მოსკოვში ფირმა „პაინკელის“ იმხანად უახლესი მთლიანლითონის ბომბდამშენის, „სორს“ კომპანიის ახალი ჯაგემანტრანსპორტიორის ნახაზები. ძალზე მნიშვნელოვანი იყო ა/201-საგან მიღებული მონაცემები გერმანიის 18 გემოსაშენში წყალქვეშა ფლოტის ხომალდების მშენებლობის შესახებ, რომლებიც განკუთვნილი იყო ჩრდილოეთისა და ბალტიის ზღეებში განსახორციელებელი ოპერაციებისათვის.

აი, დოკუმენტი. ბერლინის რემიდეტურის ცენტრიდან მიღებული დამიწერილი დეკრეტი. „1929 წლის 7 სექტემბერი. სრულიად საიდუმლო. ფრიად სასწრაფოდ. პირადად. თქვენმა ახალმა ა/201 („ბრაიგენბახმა“) ჩვენ ძალზე დაგვიანდნენ. ერთადერთი, რაც გვაფიქრებს, ის არის, რომ თქვენ თავი ამოჰყავით ერთ-ერთ ყველაზე საშიშ ადგილას, სადაც საკმარისია ა/201 ან ა/70-მა უმცირესი წინადაზუსტებაი ნაბიჯი გადაადგან, რომ ამას ბევრი უბედურება მოჰყვება. საჭიროდ მიგვანინა, დახვეწოს საქითი ა/201-თან კავშირის სპეციალური სერვისის შესახებ“.

მე გომში ნათქვამია, რომ ვილის ერთერთი ძველი თანამშრომელი და მეგობარი განყოფილებიდან დაითხოვეს და უსახსროდ დარჩა. მას მურგი შეაქციეს მეგობრებმა, ცოლმა. ლემანმა არ დატოვა მეგობარი გასაჭირში და მაგერიალურად დაეხმარა. ერთი კვირა ურჩია, შემოსავლის წყაროს გასაჩენად შეეთავაზებინა თავისი სამსახური საბჭოთა წარმომადგენლობისათვის. ისიც ასე მოიქცა. ერთი წლის შემდეგ, როდესაც რუსეთთან კონტაქტის უსაფრთხოებაში დარწმუნდა, ლემანმა თვითონაც დაამყარა კავშირი საბჭოთა დამფრევის ბერლინის რეზიდენტურასთან.

სხვაგვარად აღწერს ყოველივე ამას თავის მემუარებში ვილი ლემანის უშუალო უფროსი - გესტაპოს დამფრევის ხელმძღვანელი, სს-ის ბრიგადენფურერი ვალტერ შელენბერგი.

მაგრამ, ყველაზე მთავარი მნიშვნელობა ჰქონდა ბრაიგენბახის ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ ახალგაზრდა ნაციონალი კონსტრუქტორის ვერნერ ფონ ბრაუნის ხელმძღვანელობით შეიქმნა პრინციპულად ახალი სახეობის იარაღი - რაკეტა „ფაუ“ („შურისგება“). საბჭოთა აგენტმა გადმოსცა, აგრეთვე, ახალი იარაღის გამოსაცდელი საიდუმლო პოლიგონის დისლოკაცია. მან განსაკუთრებული ყურადღება მიაპყრო ბერლინის მახლობლად მდებარე ლეპერციის ბანაკს, რომელსაც გერმანელები საგულდაგულად იცავდნენ.

პასუხად რუსეთის ბერლინელი რეზიდენტი იუწყება: „საფრთხეს, რომელიც ჩავარდნის შემთხვევაში შეიძლება წარმოიქმნას, ჩვენ ვითვალისწინებთ, და წყაროსაგან მასალების მიღებისას მაქსიმალურ სიფრთხილეს ვიჩენთ“. მაგრამ აქ მოხდა გაუთვალისწინებელი რამ. ხელმძღვანელობამ გერმანიიდან გამოიხმო არალეგალური დამფრევის თანამშრომელი, რომელიც ახორციელებდა კავშირს ბრაიგენბახთან. ლემანთან შეხვედრები დროებით დაევალია საბჭოთა კავშირის ბერლინის წარმომადგენლობის თანამშრომელს იმრაილოვიჩს. ეს უარესად სასიფათო საქმე იყო. საბჭოთა დიპლომატის ყოველი ნაბიჯს გერმანიაში ფარულად ადევნებდნენ თვალს. ერთი შედარებით ის იყო, რომ თვალთვალს ახორციელებდნენ თვით ლემანის ხელქვეითები. ვილი ამ დროს

„საბჭოთაში შეძლო, კიდევ ერთი დარტყმა მოეყენებინა ჩემთვის სამრეწველო ჯამუშობის სფეროში. ჩვენს განყოფილებაში, რომელიც ამ სამუშაოს უძღვებოდა, მსახურობდა ხან-დამხუცი ინსპექტორი ლ., რომელიც მიმოდ იყო ავად შაქრიანი დიაბეტით და რომელსაც სამუშაოზე ყველანი ძია ვილის ეძახდნენ. მას ცოლი ჰყავდა, და ერთი უბრალო ბიურგერის მოკრძალებულ ცხოვრებას ეწეოდა. თუმცა, ჰქონდა გატაცება - დოლი. 1936 წელს მან პირველად დაიწყო იპოდრომზე თამაში და ამ გატაცებამ მამივე ჩაითარია. თუმცა, თავისი თვითონ ჯამაგირის მეტი ნაწილი წააგო. ნაცნობებმა ხელმოცარულ ახალბედას კარგ რჩევა-დარტყმა მისცეს და ცოტა ხნის შემდეგ ძია ვილიმ უკვე მოიგო. კიდევ რამდენჯერმე ჩავიდა ფსონს, ისევე წააგო და უფულოდ დარჩა. ვილის სასო წარუკვეთა, არ იყო, რა ექნა. ის იყო, იპოდრომიდან მოდი-

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

1941 წლის 19 ივნისს საღამოს ბერლინის გარეუბანში თავის მეკავშირესთან ბორის მურავლიოვთან კონსპირაციული მხვერავის დროს ლემანმა თქვა, რომ გესტაპოში მიღებულია ბრძანება გერმანიის ჯარებისადმი, 22 ივნისს ღამის 3 საათის შემდეგ დაიწყო ფართო მასშტაბის მოქმედება საბჭოთა ჯარების წი-

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორც რემიდეტისა და მეკავშირეების ცნობებიდან ჩანს, ვილი არასდროს არ თანაურგმობდა კომუნიკებს. ეს იყო მომიერი კონსერვატიული შეხედულებების მიმდევარი კაცი. მამასადავ, გადმობრებას არ ჰქონია იმ წლებში პოპულარული - იდეური, კომუნისტური საფუძველი. ლემანს არ ჰქონდა არც სპირტიანი სასმელებითა თუ ნარკოტიკებით გატაცების დამლუქველი ჩვევა. რაც შეეხება ქალებს, ახალგაზრდობაშიც და ხანდაზმულ ასაკშიც, მათ გულგრილად ვერ უყურებდა.

როგორ ჩავარდა აბენტი

რადისტის დაპატიმრების შემდეგ გესტაპოელები თექვსმეტი საბჭოთა მხვერავის კვალზე გავიდნენ. 1942 წლის 11 დეკემბერს ცენტრმა მიიღო რადიოგრაფი ბუკისაგან, რომ იგი ბრაიგენბახს ესაუბრა გელეფონით, გაეცალეს პაროლები და დანიშნეს მხვერვა. მაგრამ მთელი დღის ა/201 მხვერვარაზე არ მოვიდა. ხელახალი მარის დროს გელეფონი აიღო მისმა ცოლმა და თქვა, ქმარი შინ არ არის და არ ვიცი, როდის იქნება.

როდესაც მიულერმა პიმლერს მოახსენა ბერლინის ცენტრში არსებული ჯამუშოთა ბულის განადგურების ამბავი, მას ვერ დაუჯერებია, რომ ამ-ღალატე აღმოჩნდა გესტაპოს მაღალი თანამდებობის ოფიცერი. გადაწყვიტა, არაფერი ეთქვა პიტკურისათვის, და ბრძანა, მთელი საქმე საიდუმლოდ შეენახათ.

ლემანის სამსახურში კი გამოაცხადეს, რომ ძია ვილი ვარშავაში მივლინების დროს, როგორც ჩანს, მაქსიმის კომის შეტყობის შედეგად, მაგარებლიდან გადმოვარდა და დაიღუპა. სინამდვილეში კი რვა სხვა ბრალიდებულთან ერთად საბჭოთა აგენტი ბრაიგენბახი დახურული სამსახურთლოს საიდუმლო განაჩენით სპეცტენშეის ციხეში დახვრიტეს, წერს ჰერტი შამპოვალოვი გაზეთში „მირ ნოვოსტი“, №2.

კოლხეთი გამოყვანა ვილი ლემანის შობი: „ფაუ“ რაკეტების და „პაინკელ“ ბომბდამშენის ნახაზები.

გაშიფრული ფსკკლონიმები

ნაცვლითი ფასი, „მოგზაურის“ კორესპონდენტი, ილია ჭავჭავაძის წინააღმდეგ მიმართული კორესპონდენციების ავტორი - ვ. ნ.

ნაცვლითი ფასი, პედაგოგი - ლადო ბზვანიძე.

ნინიძე კირილე, ყოფ. მენშევიკი - გვებრათელი, კირილე, კ. ნ.

ნორაკიძე სპირიდონ, ნაციონალისტი - მეგრელი.

ნოზაძე ბექტორ, მენშევიკი კონგრეგაციონური ემიგრანტი - ვ. მოძვალე.

ორახელაშვილი მამია - მ. ო.

ოყრეშიძე დ. მწერალი, პედაგოგი - დ. თომეშვილი.

პაპაძე აკაკი, ყოფ. სოციალისტ-რევოლუციონერი, ფედერალისტი, მწერალი, კრიტიკოსი, ემიგრანტი - აკაკი მღვანაძე, ა. მღვანაძე, აკ. პ-ვა.

პარკაძე გრიგოლ, ბოლშევიკი - გამორიცხული, გიგუცა, -ც-, გუცა.

პატრიშვილი, ყოფილი მესამე დასელი, ყოფილა ნაციონალურ-დემოკრატი, უპარტიო, პროფესორი - ფ.

ქორძანიას ნოე - საზღვარგარეთელი, პეტროპოლი, ნ. ქ. ნ. ქ-ნია, გ. მარშალაძე, ნარი, ა. გ. კოსტროვი, ან. ნ-ძე.

ქორქოლიანი ალექსანდრე, ყოფ. მენშევიკი, არგისტი - სანდრო, ალ. ქ-ნი.

რამიკაშვილი ბაჩანა, პოეტი - ბაჩანა.

რაჭველიშვილი ქრისტეფორე, ყოფ. ფედერალისტი, უპარტიო - ქ. რაჭველი.

რობაქიძე გრიგოლ, ყოფილი დასელი, ყოფ. ფედერალისტი, ყოფ. ნაციონალ-დემოკრატი, მწერალი - გ. რ.

რობაქიძე სერგო, ყოფ. მენშევიკი, მასწავლებელი - სერგო, ს. რ.

როსტომაშვილი დავით, ბოლშევიკი მასწავლებელი - სერგო, ს. რ.

რუხაძე ალექსანდრე, პოეტი, ყოფ. მენშევიკი - ალ. გერასიმოვი.

რუხაძე ვარლამ, პოეტი, ყოფ. მენშევიკი - ვ. ჩახრუხაძე.

რუხაძე ილია, მწერალი, ყოფ. მენშევიკი - ი. რ-ძე.

რცხილაძე გრიგოლ, ყოფ. ფედერალისტი, დამფუძნებელი კრების წევრი, ვეჟილი, უპარტიო - გ. რ.

საბაშვილი მისა, მენშევიკი - ხუსეინ.

სალაბა გრიგორ, მენშევიკი - ასოთამ-წყობი - მაიდნელი.

სანკურ ის., ბოლშევიკი - UC.

სალუქვაძე ანანია, მენშევიკი - პერკულესი.

საყვარელიძე პავლე, ყოფ. ბოლშევიკი, ყოფ. მენშევიკი, ალიონისტი, უპარტიო - ნ. საქარელი, ნ. ს. ნ-ნი, ნელი, პ. ს. ნ. ს-ლი, პ. ს. მ-ძე, ნ-უღიანი.

სეანიძე ალექსანდრე, ბოლშევიკი - პ. ბაჯელი.

სიომინი ორესტ, კურნალისტი - O-ხ, Cხ.

სირბილაძე ნიკო, ყოფ. მემარცხენე ესერი, პოეტი - მიწიშვილი.

სისხრულიძე ნიკო, მენშევიკი - ნიკო გურული.

სტალინი იოსებ - კობა, ი. ბესოშვილი, კო.

სულიაშვილი დავით, ყოფ. ბოლშევიკი, ყოფ. მენშევიკი, ალიონისტი, უპარტიო, ბელეტრისტი - დ. ლისელი, დ. ლ., დ. ლი.

ტაბიძე გიორგი - ჭონელი, სოფიოსშვილი, Busarius.

ტორთელიძე მალაქია - სხვადასხვა.

ტორთელიძე ერასტი, ყოფ. სოციალ-დემოკრატი, ყოფ. ფედერალისტი, კომუნისტი, მუშა - ერ. ტ-ძე, ყოფილი დასელი მუშა.

უმიკაშვილი პეტრე, სამოგადო მოღვაწე - პ. უ.

ურბაძე გრიგოლ, მენშევიკი, კონგრეგაციონური ემიგრანტი - გალიორკა, გ-კა, განი, გან.

ფანცხაძე იაკობ - სამოგადო მოღვაწე, ჟურნალისტი - ფხა.

ფანცხაძე რომანოზ, ლიტერატურული კრიტიკოსი - სომელი.

ფარქოსაძე გუცა, ყოფ. ფედერალისტი - იმ-ამ, იმერი, Vivat.

ფარქოსაძე მისხელი, ესერი, მასწავლებელი - მ. ფარცხნაძე, წამებელი.

ფაღვაძე გიგუცა, მენშევიკი - გ.

ფიცხაძე სამსონ, ფედერალისტი, კონგრეგაციონური ემიგრანტი - ს-ა.

ქარცივაძე დავით, მენშევიკი - დ. ელპი-ტიშვილი, დ. ქ-ძე.

ქავთარაძე კახე, მენშევიკი, კონგრეგაციონური ემიგრანტი - კ. ქ.

ქავთარაძე პეტრე, ყოფ. მენშევიკი, ვეჟილი - პ. ქ.

ქავთარაძე სერგო - KB-სკიი.

ქვარაძე სიმონ, მწერალი, სამოგადო მოღვაწე, ნაციონალისტი - ს. ქ-ნი.

ქიქოძე კასიანე, ესერი, მასწავლებელი - კას.

ქიქოძე გერონტი, ჟურნალისტი, პირველი რევოლუციის პერიოდში იყო ბოლშევიკი, შემდეგ ქართველი სოციალისტ-ფედერალისტი, ქართველი ნაციონალ-დემოკრატი, უპარტიო - G. K. გ. ქ.

ქუჩუკაშვილი შიო, პოეტი - შიო მღვიმელი.

ყაჭვიშვილი იოსებ, ყოფ. მენშევიკი, მუშა - კვეცი.

ყიფიანი ვარდენ, წერდა სუსტ ლექსებს - ვ. დვანიტელი.

ყიფიანი რუბენ, მენშევიკი, ემიგრანტი - რუბენ ლეჩხუმელი.

ღლონტი თედო, ყოფ. სოციალ-დემოკრატი, შემდეგ სოციალისტ-ფედერალისტი. ახლა კომუნისტი - ფედკა, მოუსვენარი, კოთაქარატი.

ღოღობერიძე დავით, ყოფ. მენშევიკი, მუშა - ასოთამწყობი დონდანი.

შაფია ვარლამ, მენშევიკი - შავია დია.

შარაშიძე ქრისტეფორე, ყოფ. მენშევიკი, საქართველოს დამფუძნებელი კრების ყოფ. მდივანი - ჩიტო, ჩ. შ.

შარაშიძე შალვა, მწერალი, იუმორისტი,

ყოფილი ბოლშევიკი, შემდეგ მენშევიკი, უპარტიო - შ. შ., თაგუნა, თ-ნა.

შაუმიანი სურენ - III.

შენგელაია დეო, ბელეტრისტი, ყოფ. მენშევიკი - ლ. ქიანელი.

შენგელაია დეო, ყოფ. მემარცხენე ესერი, გაბ. „მრომის“ რედაქტორი, საქართველოს დამფუძნებელი კრების ყოფილი წევრი, უპარტიო - ლ. თბ-ელი, კეთილი, უში-ნარიძე, ნ-კო, არა პოეტი, ნ. მ. მარიძე, ანტონ წყეული, ვ. ელიაძე, ცრემლი, პირდაპირი, ში-ლი, გ. ა-ნი, ბორია ც-ძე, ს. ხ-ლი, სანური, ს. ნარელი (საბა ნარელი), Suninum, Molnir.

ხერქეშიშვილი ვარლამ, ცნობილი ანარქისტი - მანაველი, ვ. ჩ.

ჩიქვაძე თომბა, - უპარტიო - თ. ჩ.-ნა-ია.

ჩიშუა მაქარია, მენშევიკი, ემიგრანტი - მ. ჩ-ა, ჩ-ნ-ა.

ჩოჩია ალექსანდრე, პოეტი, ყოფ. მენშევიკი - ს. აბაშელი, ს. აბ-ლი.

ჩოხელაშვილი ვასო, პოეტი, ყოფ. მენშევიკი - ვასო ტუჭიშვილი.

ჩხაიძე რაჭვილე, ყოფ. მენშევიკი - რაჭვილე აცანელი.

ჩხეკელი აკაკი, მენშევიკი, კონგრეგაციონური ემიგრანტი - პ. თქუშელი, ა. ჩ-ლი, ა. ჩ. აკ. ჩხ. წინწყალი, ანწინი.

ჩხიძე კ. - ქართველი მეთევზე.

ცეკვაშვილი მიშა, მენშევიკი - მ. ცელი.

ცინცაძე იაკობ, მწერალი, ბელეტრისტი - ია ეკალაძე, თომბანთ კობა.

ცინცაძე იოსებ, მწერალი - ია ნ-ძე, ია. ცხაკაია მისა - ამხანაგი, ქუთათური მეთევზე.

წერეთელი აკაკი - აკაკი, ხუშარა.

წერეთელი ანასტასია - ან. წ., ა. წ-ისა.

წერეთელი გიორგი, ბელეტრისტი, პუბლიცისტი და სამოგადო მოღვაწე, ბურჟუაზიული დემოკრატი - X-ელი, გორისელი, XX, მამაკვალი, დამწერ, ახალგაზრდა ქართველი, კრამბა, NN, გ-ლი, ე-ლი, გასული, კვიშაძე, გ. წ-ი, წ., გ.

წერეთელი ვასილ, ყოფ. ნარონიკი, ყოფ. ნაციონალ-დემოკრატი, ფედერალისტი, უპარტიო, ექიმი - ისარი, ნესტარი, უღმობელი.

წერეთელი ირაკლი, მენშევიკი, ემიგრანტი - ი. წ-ლი, ირ, ირ. წ., ყვირილი.

წერეთელი მისხელი, ყოფ. ანარქისტი, ნაციონალისტი, ემიგრანტი - Baton.

წულაია პავლე, ყოფ. მენშევიკი, დამფუძნებელი კრების წევრი, მუშა - დეპო.

წულაძე აპოლონ, ყოფ. მენშევიკი - აპ. წ-ძე, ა. წ.; ა. წ-ძე.

წულუკიძე ალექსანდრე, ბოლშევიკი, პუბლიცისტი - ს.

წულუკიძე გიგო, ყოფ. მენშევიკი - გ. წ-ძე.

ჭავჭავაძე ილია - ახალმოსული.

ჭავჭავაძე ივანე, მენშევიკი, ნოე რამიშვილის თანამემწე შინაგან საქმეთა სამინისტროში, კონგრეგაციონური ემიგრანტი - ი. ჭ-ძე.

ჭანტურიშვილი იულიანე, ყოფ. მენშევიკი - ესიკაშვილი.

ჭანტურიშვილი სიო, ყოფ. მენშევიკი - ს. ჭ.

ჭანტურიშვილი სოსო, ყოფ. მენშევიკი - სიო ჭ-ლი.

ჭარაია პლატონ, პედაგოგი, მწერალი - პ. ჭ-ა.

ჭირაქაძე ალექსანდრე, ყოფ. მენშევიკი, - ა. ჭ-ძე.

ჭიჭინაძე მაქარია, ნაციონალისტი, მწიგნობარი - შ. ჭ.

ჭუმბურიძე ნიკოლოზ, მენშევიკი, კონგრეგაციონური ემიგრანტი - კატი.

ხანდამოვი ვანო, ბოლშევიკი - მიმინო.

ხახანაშვილი ალექსანდრე, პროფესორი - ა. ხ.

ხირსელი გიორგი, მენშევიკი - შინაური.

ხომერიკი ნოე - ნ. ხ.

ხოსიტაშვილი ბაბილინა, მწერალი ქალი - ბაბილინა.

ხოსიტაშვილი (ეგდოშვილი) იროდიონ, პოეტი, ყოფ. სოციალ-დემოკრატი, შემდეგ ფედერალისტი - რიგოლეტო, ე-ლი, ი. ეგდოშვილი.

ხომარია დუგუ პოეტი - დუგუ მეგრელი.

ხუნდაძე სილოვან, პედაგოგი და საზოგადო მოღვაწე, ნაციონალისტი - სილოვან.

ხუროძე ვარლამ, მწერალი, ყოფ. მენშევიკი - ვ. მალაქიაშვილი, ვ. მაშვილი, მიმოზა, ვ. მ-ლი.

ჯინჭელაშვილი სერგო, ყოფ. მენშევიკი - რ. სხივიშვილი.

ჯაფარიძე არჩილ, მენშევიკი - ა. ჯ.

ჯაფარიძე ვანო, ყოფ. მენშევიკი, სენატორი - ვ. ჯ-ძე.

ჯაფარიძე კოწია, ყოფ. მენშევიკი. მთავრობის საქმეთა მმართველი ქორდანია დროს - კ. ჯ-ძე, ს. დ.

ჯაფარიძე სერგო, ყოფ. მენშევიკი, ვეჟილი - ს. ჯ.

ჯაჯანაშვილი არჩილ, პუბლიცისტი, ყოფ. ფედერალისტი - არ. ჯ-შვილი, ა. ჯ.

ჯორჯაძე არჩილ, ნაციონალისტი, ქართველ ფედერალისტთა მეთაური - საბუელი.

ჯორჯიაძე ჯაჯუ, ყოფ. ფედერალისტი, ბელეტრისტი - ჯ. ჯ.

ჯუღელი გიგა, ყოფილი სოციალ-დემოკრატი, შემდეგ ესერი - სვირ-სკანდელი, გრ. სვირ-სკანდელი.

ჯუღელი ვალიკო, ყოფილი ბოლშევიკი, შემდეგ მენშევიკი - ცნობილი ჯალათი, მუშებისა და გლეხების აჯანყებათა ჩამხმობი - ვ. დასელი, ვალიკო, ვ. ლ-ლი.

ჯუღელი სვეტიცხოველი, მენშევიკი, მეორე სახელმწიფო სათათბიროს წევრი - ვალენტინი, სეფ. ჯ-ლი, ს. ნემშიდაშვილი, ამხანაგი, ს. ნ. ს. ნემ-ლი, ვალ-ნი.

ასოფლიო შტრისაზში

34 წლის უმცროსი ბავშვი კვლავ „უღიანი უმცროსი“

მარტალა, სახელგანთქმული ფრანგი მსახიობის ჯან-პოლ ბელმონდოს სასიყვარულო თავდადასახელებზე მთელი მსოფლიო დაპარაკობს, მაგრამ, რა გინდუნსაურად უნდა მოგვჩვენოთ, 69 წლის „დონ-კუანს“ მხოლოდ ერთი ცოლი ჰყავდა - ბალერინა ელოდი კონსტანტი, რომელთანაც 13 წელი იცხოვრა და რომელმაც სამი შვილი გაუზინა. ბელმონდო მას ჯერ კიდევ 1969 წელს გასცილდა, თანაც მათი განშორების მიზეზი სწორედ ქალებით უსაზღვრო გატაცება იყო.

გასული წლის ბოლო დღეს უამრავი თავყვანისმცემლის კერპმა კვლავ ააღაპარა მსოფლიო პრესა: პარიზის მეექვსე ოლქის მერიამ ხანდაზმულმა მსახიობმა იქორწინა ყოფილ მანეკენზე -

ნატალი გარდიველზე. ახლადდაქორწინებულებს გაბედნიერება მიულოცეს ყველაზე ახლო მეგობრებმა, აგრეთვე ბევრმა კინოვარსკვლავმა, საქმროს ხელის მომკიდე იყო გასართობი ტელეპროგრამების ცნობილი წამყვანი მიშელ დრიუკერი.

რასაკვირველია, სამეიომ ცერემონიალის დროს სერიოზულად არაფერ დაფიქრებულა, რომ საქმროს როლისათვის ბელმონდო ვარდენადმე მოაქმრებული იყო, თუმც მხნედ გამოიყურებოდა. ასაკის მიუხედავად, კვლავ შეუნარჩუნებია მიმზიდველობა, რითაც მუდამ ხიბლავდა ლამაზმანებს. არც პატარძალი იყო მთლად ნორმი. ნატალი ორმოც წელზე ცოცხალი ხნისაა. ადრე იმ მანეკენიც იყო და ბალეტის

სოლისტიც. მომავალმა ცოლ-ქმარმა 13 წლის წინათ გაიცინეს ერთმანეთი ბადში, თავიანთ საყვარელ ძაღლებს რომ ასეირნებდნენ. ბელმონდოს მამინე თვალი მოუვიდა მომხიბლავი ქერთაშიანი. მანაც გულგრილად ვერ ჩაუარა გვერდით ქალთა გულების დაპყრობის ჭაღარა დიდოსტაგას, ათლეტური ფიგურითაც რომ გამოირჩეოდა.

ბუნებრივია, ახლადდაქორწინებულებმა ირგვლივ უამრავი ჭორი აგორდა - ბევრს ლაპარაკობენ თარს რიცხვ ცამეტზე - 13 წლის ცოლქმრობა ელოდისთან და 13 წლის ნაცნობობა ნატალისთან. ამბობენ, რომ მათ გაგიჟებით უყვართ ერთმანეთი. იმასაც ამბობენ, რომ ახალ უელში გაბზა ბელმონდოს აიძულა

არა მარტო წლებმა. ბოლო ათმა წელმა მას უამრავი უსიამოვნება მოუტანა: 1994 წელს დაიღუპა მისი ქალიშვილი პატრისია, 5 წლის შემდეგ მსახიობს ინფარქტმა დაარტყა, ორი წლის წინათ კი იმეპურ ინსულტს მღვივს გადაურჩა, თუმცა სახის მარჯვენა მხარე პარალიზებული დარჩა. ნატალი გულმოდგინედ უვლიდა ავადმყოფს და ფეხზე დააყენა. შეიძლება, რომ ბაბელს, როგორც მას მოეწონებოდა ეძახებინა, სწორედ გაჭირვებისას ნატალის თანადგომამ გადააწყვეტინა კარგახნის არაოფიციალური ურთიერთობა ოფიციალურად გაეხადა.

ორშაბათი 13 იანვარი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "თოვლის პაპა" 10.15 მხ. ფილმი "გრიშაშვილის ოჯახი" 11.45 ხალხური მუსიკის კონცერტი (ანსამბლი "საგარეჯო") 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "მეგობრები" 13.05 ზოობარკი 13.20 ფრაგმენტები სურათისათვის 13.55 "ოქროს მართვე" 14.30 "საქართველო და გარესამყარო" 15.15 მხ. ფილმი "ჩვენ და პაპა" 16.45 მულტსერიალი "უკანასკნელი ნაკრძალი" 17.10 რამბა 17.15 50-50 18.00 ვესტნიკი 18.20 დოკ. სერიალი "ყველანი ორბიტაზე" 18.30 ბასტი-ბუბუ 18.50 "მრავალფეროვანი" (კალანდოზა გურიაში) 19.20 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 20.50 "სახალწლო" (განმეორება) 00.50 მხ. ფილმი "დამი" მთ. როლებში ალენ შაბატი, ჟან-პიერ ბაკური

19.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.40 ორატორი 20.00 სამეფლისო ცეკვები 20.30 ტალანტები და თავყანისმცემლები 21.45 მხ. ფილმი "ჩვენ და პაპა" მთ. როლებში ალენ შაბატი, ჟან-პიერ ბაკური

07.00 კლასიკა 07.30 მულტსერიალი "პანანინა ონავრები" 08.00 დილა მშვიდობისა 09.40 სერიალი "ქალთა ქვეყანა" 10.30 სერიალი "ალფი" 11.00 მულტფილმი "მონსტრების კორპორაცია" 1-ლი ნაწილი 12.00, 15.00 კურიერი 12.20 მულტფილმი "მონსტრების კორპორაცია" მე-2 ნაწილი 13.20 მხ. ფილმი "თითოფრთხილად, ბავარდით, აპროპრიადით" 15.20 მხ. ფილმი "პროფესორი პარკი" 17.10 სერიალი "ქალთა ქვეყანა" 18.00, 21.00 კურიერი 18.20 მხ. ფილმი "12 საათი" 22.00 მსოფლიო სეგმენტები ახალ წელს 22.50 ღამის კურიერი 23.30 გალა კონცერტი რესპუბლიკის მოედნიდან 01.35 მხ. ფილმი "ორშაბათი მშობლები" მთ. როლებში დევიდ არკეტი

08.00 ანონსი, მულტფილმი 08.15 ალსავალი 08.20, 10.15, 12.30, 17.20, 17.50, 18.30, 19.30, 21.35, 00.05 მუსიკა 08.30 მხ.ფ. "ლა-ლა-ლა" 10.20 მხ.ფ. "რა უსიყვარული იყო საიროსა" 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ახალი ამბები 13.10, 18.00 მულტფილმი 14.10 დოკუმენტური ფილმი 17.30 დოკ. სერიალი 18.45 ბუნების ფერები 20.00 მხ.ფ. "მეგობრები" 22.30 მხ.ფ. "მეგობრები მშვენიერ დანადგარზე" 00.30 ღამის ფილმი

12.00 ინდური მხ. ფილმი "სიყვარულის პარკი" 15.00 მხ. ფილმი "კრიმინალური პარკი 7" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "ნიკა" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "ნიკა" 22.30 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო"

08.00 ტორლოა 11.00 მუსიკა 13.00 SMS შოუ 16.00 ფილმი "კარგადი" 18.00 მუსიკა 19.00 ინფორმაციო 19.30 ქართული მუსიკა 20.00 ვიდეორადიო 22.00 ინფორმაციო 22.30 მოკლე სენსი 23.00 სველი ხაზი 00.00 ფილმი ბრაგო "სიყვარული კრიმინალი" 01.45 ფილმი ღამურა "ბარბანა" 03.45 პაუზის გარეშე

10.00 მულტფილმი "ალიხა საოცრებათა სამყაროში" 10.50 მხ. ფილმი "ლანდოზი დროის მშვენიერი" 12.20, 14.30, 16.15, 17.30, 20.30, 21.45, 00.20 მუსიკა 12.30 "მსოფლიო ფეხბურთი" 13.00 მხ. ფილმი "მეგობრები ბავშვები" 14.45 მხ. ფილმი "მეგობრები" 16.30 დოკ. სერიალი "ველური ბუნება" 76-ე ნაწილი 17.45 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 47-ე სერია 18.30 მულტფილმი "მეფის ასული შეგ რაზადი" 47-ე სერია 19.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 91-ე სერია 20.00 გადაცემა "მსოფლიო რაგბი" 21.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" მე-11 სერია 21.30 "მსოფლიო კულტურის საგანძური". "ანგორ თომი. კამუჩის დიდებული ქალაქი ტაძარი" 22.00 მხ.ფ. "მეგობრები" 23.30 მხ. ფილმი "მეგობრები" 00.30 მხ.ფ. "მეგობრები ორგანიზაცია"

09.10 "ანიკუდა" 09.35 აუდიო-ვიდეო-ტელე 10.15 მელოდია 10.45 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 11.15 "ოპიტივი" -სტუმარი (გამეორებით) 12.05 კომპიუტერული ტექნიკა 12.45 დისნეი და მისი მეგობრები 13.15 მობილური 18.20 აუდიო-ვიდეო-ტელე 19.00 "ანიკუდა" 19.35 კომპიუტერული ტექნიკა 20.20 სპორტული პროგრამა - "ვეროპული ფეხბურთი" - ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა 21.05 "ლა-ლა-ლა" 21.55 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 22.25 "კინოკლუბი" - "დინა" ა.შ.შ. 1982 წელი. ფანტასტიკა. რეჟ. დევიდ ლინი, როლებში: კაელ მაკლამ ლენი, სტივნი, ვირჯინია მედსენი. 00.35 მობილური 01.15 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა.

სამშაბათი 14 იანვარი

07.30 ალიონი 09.45 მხ. ფილმი "მეგობრები" 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 "მრავალფეროვანი" 12.45 "ბასტი-ბუბუ კონცერტი" 14.05 სატ. კინოდარბაზი "პიანისტი" 15.15 მხ. ფილმი "სტრეპტოკოკი" მთ. როლებში ტიმ რობინსი, პატრიცია არკეტი 16.50 მულტფილმი "თოვლის პაპა" 17.15 "ტელევიზიის ოქროს ფონდიდან" (თენგიზ ჩანტლაძე) 18.00 ვესტნიკი 18.20 დოკ. სერიალი "ყველანი ორბიტაზე" 18.30 ბასტი-ბუბუ 18.50 "და არს მუსიკა" 19.20 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.00 ბენი პილი 21.20 "ჩვენი ფეხბურთი" 22.00 გვილიცევენ პოლიტიკოსები 22.45 "მრავალფეროვანი" 23.35 მხ. ფილმი "გრიშაშვილი"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.40 სერიალი "ჩვენ და პაპა" 20.30 "ძველი ვოდევილები" 21.30 ასპარეზი 22.10 მხ. ფილმი "პარკი" მთ. როლებში ალენ შაბატი, ჟან-პიერ ბაკური

07.00 კლასიკა 07.30 მულტსერიალი "პანანინა ონავრები" 08.00 დილა მშვიდობისა 09.40 სერიალი "ქალთა ქვეყანა" 10.30 სერიალი "ალფი" 11.00 მულტფილმი "მონსტრების კორპორაცია" 1-ლი ნაწილი 12.00, 15.00 კურიერი 12.20 მულტფილმი "მონსტრების კორპორაცია" მე-2 ნაწილი 13.20 მხ. ფილმი "მეგობრები" 15.20 მხ. ფილმი "მეგობრები" 17.10 სერიალი "ქალთა ქვეყანა" 18.00, 21.00 კურიერი 18.20 მხ. ფილმი "12 საათი" 22.00 მსოფლიო სეგმენტები ახალ წელს 22.50 ღამის კურიერი 23.30 გალა კონცერტი რესპუბლიკის მოედნიდან 01.35 მხ. ფილმი "ორშაბათი მშობლები" მთ. როლებში დევიდ არკეტი

08.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ახალი ამბები 08.15 ანონსი, მულტფილმი 08.20 ალსავალი 08.30 მხ. ფილმი "მეგობრები" 10.25 დოკ. სერიალი 10.45, 14.10, 17.20, 19.30, 21.45, 22.15, 00.45 მუსიკა 10.50 მხ.ფ. "მეგობრები მშვენიერ დანადგარზე" 13.10, 17.30 მულტფილმი 18.00 დოკუმენტური ფილმი 20.00 მხ.ფ. "მეგობრები" 22.30 ძველი კინო - მხ. ფილმი "მეგობრები" 00.50 ღამის ფილმი

12.00 მხ. ფილმი "ნიკა" 13.00 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო" 15.00 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "ნიკა" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "ნიკა" 22.30 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო"

08.00 ტორლოა 11.00 მუსიკა 13.00 SMS შოუ 16.00 ფილმი "საბავშვო" 18.00 მუსიკა 19.00 ინფორმაციო 19.30 ქართული მუსიკა 20.00 ვიდეორადიო 22.00 ინფორმაციო 22.30 მოკლე სენსი 23.00 სველი ხაზი 00.00 ფილმი ბრაგო "სიყვარული კრიმინალი" 01.45 ფილმი ღამურა "ბარბანა" 03.45 პაუზის გარეშე

10.00 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 10.45, 11.50, 12.30, 14.35, 16.15, 17.30, 19.50, 20.30, 21.45, 23.45, 01.50 მუსიკა 11.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 12.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" 12.00 გადაცემა "მსოფლიო რაგბი" 12.50 მხ. ფილმი "მეგობრები" 14.45 მხ. ფილმი "მეგობრები" 16.30 დოკ. ფილმი "ველური ბუნება" 77-ე სერია 17.45 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 48-ე სერია 18.35 მულტფილმი "მეფის ასული შპარაზადი" 48-ე სერია 19.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 92-ე სერია 20.00 ფრანგი მხატვრები - კლად შელე ლორენი 21.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" მე-12 სერია 21.30 "მსოფლიო კულტურის საგანძური". "ფონტენი, ასკეტური ორდენის მონასტერი". 22.10 მხ. ფილმი "მეგობრები" 00.00 მხ. ფილმი "მეგობრები"

09.10 მელოდია 09.25 "ანიკუდა" 09.50 "ბენდირიერი" 09.55 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 10.20 მელოდია 10.50 სპორტული პროგრამა - "ვეროპული ფეხბურთი" - ესპანეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა (განმეორებით) 11.25 მობილური 12.05 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა 12.25 აუდიო-ვიდეო-ტელე 13.15 დისნეი და მისი მეგობრები 13.35 კომპიუტერული ტექნიკა 18.20 აუდიო-ვიდეო-ტელე 19.00 "ანიკუდა" 19.40 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 20.05 სპორტი 20.10 სპორტული პროგრამა - "ვეროპული ფეხბურთი" - ინგლისის ჩემპიონატის მიმოხილვა 20.55 "ღამის კამრიზი" - თემა: მინდა დიდი ვიყო 21.55 მობილური 22.35 "კინოკლუბი" - "მეგობრები" ა.შ.შ. 1998 წელი. კრიმინალური ისტორია. რეჟ. ჯორჯ ლუკასი, როლებში: პრენდონ ელისონი, ჯონ ვიტი. 00.35 აუდიო-ვიდეო-ტელე 01.15 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა

ორშაბათი 15 იანვარი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "თოვლის პაპა" 10.10 მხ. ფილმი "გრიშაშვილი" 11.35 საბ. კონცერტი "ალიონი" 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ჯ. ვერი "ატილა" 13.45 დოკ. ფილმი "აფრიკის ბუნებრივი დიდებულება" 14.10 ქართული ენის გაკვეთილი 14.35 ვლადიმერ კანდე-ლაკი 15.15 მხ. ფილმი "დონ შუანი" მთ. როლებში კარმენ სევილია 16.50 უკრაინის მარინე იაშვილი 17.15 50-50 18.00 ვესტნიკი 18.20 დოკ. სერიალი "ყველანი ორბიტაზე" 18.30 ბასტი-ბუბუ 18.50 "ისტორიანი" 19.20 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.00 ტელესერიალი "მეგობრები" 21.50 "პოლიციის ვარსკვლავები" (შონ კონერი) 22.15 "მეგობრები ფიქრის გორაზე" 23.00 "დღის ბოლოს" 00.00 მხ. ფილმი "გრიშაშვილი"

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.40 სერიალი "ჩვენ და პაპა" 20.30 და არს მუსიკა 21.00 დოკ. ფილმი 21.30 წარსულის ტერიტორია 22.10 მხ. ფილმი "გრიშაშვილი"

07.00 მუსიკა 07.30 პანანინა ონავრები 08.00 დილა მშვიდობისა 09.40 ქალთა ქვეყანა 10.40 ალფი 11.10 მულტფილმი 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "მეგობრები" 13.30 ხალხის პირისპირ 15.20 მხ. ფილმი 17.05 ქალთა ქვეყანა 18.00, 21.00, 02.20 კურიერი 18.20 პანანინა ონავრები 18.50 პერაკლე 19.20 მედი-ისონის სკოლა 19.50 სერიალი "მეგობრები" 22.00 ხალხის პირისპირ 22.50 კურიერი 00.20 მხ.ფილმი "მეგობრები" მთ.როლებში ჟან გაბენი 02.30 კლასიკა.

08.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ახალი ამბები 08.15 ანონსი, მულტფილმი 08.20 ალსავალი 08.30 მხ. ფილმი "მეგობრები" 10.15, 17.20, 17.50, 18.30, 19.30, 21.35, 00.25 მუსიკა 10.20 მხ. ფილმი "მეგობრები" 12.20 ლიტერატურული გადაცემა - სილუეტები (განმეორებით) 14.10 დოკ. ფილმი 17.30 დოკ. სერიალი 18.00 მულტფილმი 18.45 ბუნების ფერები 19.45 გადაცემა - მურადა 20.00 მხ.ფ. "მეგობრები" 22.15 მხ.ფ. "მეგობრები" 00.30 ღამის ფილმი

12.00 მხ. ფილმი "ნიკა" 15.00 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "ნიკა" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო"

08.00 ტორლოა 11.00 მუსიკა 13.00 SMS შოუ 16.00 ფილმი "საბავშვო" 18.00 მუსიკა 19.00 ინფორმაციო 19.30 ქართული მუსიკა 20.00 ვიდეორადიო 22.00 ინფორმაციო 22.30 მოკლე სენსი 23.00 სველი ხაზი 00.00 ფილმი ბრაგო "სიყვარული კრიმინალი" 01.45 ფილმი ღამურა "ბარბანა" 03.45 პაუზის გარეშე

10.00 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 10.45, 11.50, 12.30, 14.15, 16.15, 21.45 მუსიკა 11.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 12.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" 12.40 მხ. ფილმი "მეგობრები" 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 14.45 მხ. ფილმი "მეგობრები" 16.30 დოკ. ფილმი "ველური ბუნება" 78-ე სერია 17.45 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 49-ე სერია 18.35 მულტფილმი "მეფის ასული შპარაზადი" 49-ე სერია 19.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 93-ე სერია 19.50 ვიდეო "დათვი" 21.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" მე-13 სერია 21.30 "მსოფლიო კულტურის საგანძური". "კილდესპიმი. ერთი წმინდანის ქმნილება" 22.00 მხ.ფ. "ღამის სერიალი" 00.20 მხ.ფ. "მეგობრები"

09.15 მელოდია 09.25 "ანიკუდა" 09.55 აუდიო-ვიდეო-ტელე 10.35 სპორტული პროგრამა - "ვეროპული ფეხბურთი" - ინგლისის ჩემპიონატის მიმოხილვა -განმეორებით 11.10 კომპიუტერული ტექნიკა 11.45 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა 12.05 მობილური 12.55 დისნეი და მისი მეგობრები 13.15 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 18.20 აუდიო-ვიდეო-ტელე 19.00 "ანიკუდა" 19.30 ვალუტის კურსი 19.40 მობილური 20.20 სპორტი 20.25 სპორტული პროგრამა - "ვეროპული ფეხბურთი" - საფრანგეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა 21.05 "ღამის სერიალი" 22.00 კომპიუტერული ტექნიკა 22.40 "კინოკლუბი" - "მეგობრები" ა.შ.შ. 1999 წელი. სათავა გადასავალი. რეჟ. პიტერ იეტსი. როლებში: რობერტ შოუ, ჟაკლინ ბისე, ნიკ ნოლტი. 00.45 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 01.10 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა

სუთშაბათი 16 იანვარი

07.30 ალიონი 09.45 მულტსერიალი "თოვლის პაპა" 10.15 მხ. ფილმი "გრიშაშვილი" 11.35 საბ. კონცერტი "ალიონი" 12.00, 15.00, 20.00 მოამბე 12.15 ტელესერიალი "მეგობრები" 13.00 დოკ. ფილმი "ლენინის მემორიალი" შესახებ 14.00 ინგლისური ენის გაკვეთილი 14.30 "თბილისი და თბილისელები" 15.15 მხ. ფილმი "საბავშვო" მთ. როლებში რობერტ დე ნირო, შონ კონერი, კეინ კოსტანერი 16.45 "ტალანტები და თავყანისმცემლები" (რ. რეზაიძე) 17.25 რამბა 17.30 შემეცნებითი ფილმი "მოგზაურობა დედამისის გარშემო" 18.00 ვესტნიკი 18.20 დოკ. სერიალი "ყველანი ორბიტაზე" 18.30 ბასტი-ბუბუ 18.50 "ჯანმრთელობა" 19.20 ტელეთამაში "იმღერე რამე" 21.00 ტელესერიალი "მეგობრები" 21.50 "საქართველო არის ესე" 22.15 "მორეული ახლოვანი" (ილზე ლიკა) 23.00 "დღის ბოლოს" 00.00 მხ. ფილმი "მეგობრები" 01.20 ქართული ენის გაკვეთილი

19.00, 22.00 "მოამბე" მეორე არხზე 19.10 მულტფილმი 19.40 სერიალი "ჩვენ და პაპა" 20.30 ისტორიანი 21.00 შე-იდეული 22.10 მხ. ფილმი "სერიალი მხ. მშვენიერი"

07.00 მუსიკა 07.30 პანანინა ონავრები 08.00 დილა მშვიდობისა 09.40 ქალთა ქვეყანა 10.40 ალფი 11.10 მულტფილმი 12.00, 15.00 კურიერი 12.15 სერიალი "მეგობრები" 13.30 ხალხის პირისპირ 15.20 მხ. ფილმი 17.05 ქალთა ქვეყანა 18.00, 21.00, 02.20 კურიერი 18.20 პანანინა ონავრები 18.50 პერაკლე 19.20 მედი-ისონის სკოლა 19.50 სერიალი "მეგობრები" 22.00 ვის უნდა ოცი ათასი 22.50 კურიერი 00.20 მხ.ფილმი "მეგობრები" მთ. როლებში ჯული ფოსტერი, ფორესტ ვეტიკერი 02.30 კლასიკა.

08.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00 ახალი ამბები 08.15 ანონსი, მულტფილმი 08.20 ალსავალი 08.30 მხ. ფილმი "მეგობრები" 10.15, 17.20, 17.50, 18.30, 19.30, 21.35, 00.25 მუსიკა 10.20 მხ. ფილმი "მეგობრები" 12.20 ლიტერატურული გადაცემა - სილუეტები (განმეორებით) 14.10 დოკ. ფილმი 17.30 დოკ. სერიალი 18.00 მულტფილმი 18.45 ბუნების ფერები 19.45 გადაცემა - მურადა 20.00 მხ.ფ. "მეგობრები" 22.15 მხ.ფ. "მეგობრები" 00.30 ღამის ფილმი

12.00 მხ. ფილმი "ნიკა" 15.00 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო" 17.00, 19.00, 20.30, 00.00 საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" 17.15 მხ. ფილმი "ნიკა" 19.20 სპექტრი 21.00 მხ. ფილმი "პარკი საბავშვო" 23.30 მუსიკა

08.00 ტორლოა 11.00 მუსიკა 13.00 SMS შოუ 16.00 ფილმი "საბავშვო" 18.00 მუსიკა 19.00 ინფორმაციო 19.30 ქართული მუსიკა 20.00 ვიდეორადიო 22.00 ინფორმაციო 22.30 ქართული მუსიკა 23.00 სველი ხაზი 00.00 ფილმი ბრაგო "სიყვარული კრიმინალი" 01.45 ფილმი ღამურა "ბარბანა" 03.45 პაუზის გარეშე

10.00, 14.30, 17.30, 20.30, 00.00 დღის ამბები 10.05 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 10.50, 11.50, 20.15, 21.45, 23.50 მუსიკა 11.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 12.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" 12.30 მხ. ფილმი "ღამის სერიალი" 14.45 მხ. ფილმი "მეგობრები" 16.40 დოკ. ფილმი "ველური ბუნება" 79-ე სერია 17.45 მხ. სერიალი "ზურგის ქარი" 50-ე სერია 18.35 მულტფილმი "მეფის ასული შპარაზადი" 50-ე სერია 19.00 მხ. სერიალი "მეგობრები" 94-ე სერია 19.50 დოკ. ფილმი "ცხოველთა სამყაროს კურიოზები" 21.00 რუსული სერიალი "ზამთრის ალუბალი" მე-14 სერია 21.30 "მსოფლიო კულტურის საგანძური". "ტრიტი-გერმანია" 22.10 მხ. ფილმი "მეგობრები" 00.20 მხ.ფილმი "საბავშვო და რისხვა"

09.10 მელოდია 09.35 "ანიკუდა" 09.55 მობილური 10.40 სპორტული პროგრამა - "ვეროპული ფეხბურთი" - საფრანგეთის ჩემპიონატის მიმოხილვა - განმეორებით 11.15 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 11.40 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა 12.00 აუდიო-ვიდეო-ტელე 12.50 დისნეი და მისი მეგობრები 13.10 კომპიუტერული ტექნიკა 14.00 სპორტი 18.20 საყოფაცხოვრებო ტექნიკა 19.00 "ანიკუდა" 19.25 მოკლე... ეკონომიკა 19.40 აუდიო-ვიდეო-ტელე 20.20 ღამის კამრიზი - თემა: სამზარეულო 21.25 მობილური 22.05 "კინოკლუბი" - "მეგობრები" ა.შ.შ. 1981 წელი. დრამა. რეჟისორი - ფრანსუა ტრიუფო. როლებში: ჟერარ ფილიპი, ენი არდანი. 23.45 კომპიუტერული ტექნიკა 00.30 "ბიორითმი" -ალა პუგაჩოვა

ეროვნული ნაკრები

„შინდისფერთა“ მონაგარი

საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნულმა ნაკრებმა ათწლიან ბოლოში 81 მატჩი გამართა. ამ მსხვერპლებში ქვეყნის მთავარი გუნდის შინდისფერთა მისურა 115 ოსტატმა მთავარი. მათგან რეკორდსმენია ყოფილი კაპიტანი - გიორგი ნემსაძე, რომელმაც უმაღლეს დონეზე 60-ჯერ დაიწყო სამშობლოს სპორტული დროება. გამორჩეულად გვესახება, აგრეთვე, მისი წინამორბედის - კახა ცხადაძის დამსახურება, რომელიც დამოუკიდებელი ქართული ფეხბურთის მატჩებში პირველი კაპიტანის ამპლუაში დამკვიდრდა.

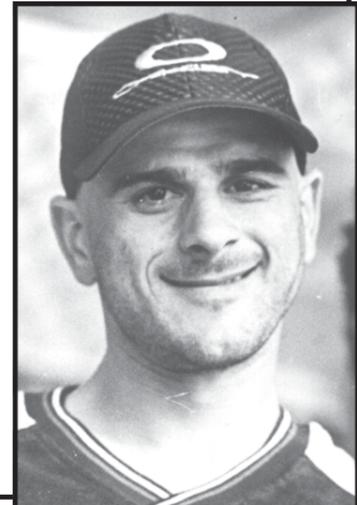
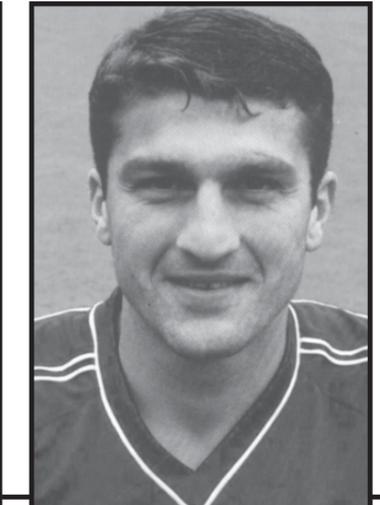
ახალი სემონის სტარტზე, ვფიქრობთ, გულშემატკივარი ინტერესით გაეცნობა ეროვნული ნაკრების წევრთა სრულ ნუსხას (ფრჩხილებში მოყვანილია გატანილი გოლების რაოდენობა).

გიორგი ნემსაძე - 60.
 გორა ჯამბარაული - 54 (6).
 თემურ ქეციაია - 51 (17, საუკეთესო ბომბარდირი).
 გიორგი ქინქლაძე - 48 (8).
 მიხეილ ყაველაშვილი - 46 (9).
 შოთა არველაძე - 44 (16).
 ლევან კობიაშვილი - 40 (2).
 კახა კალაძე - 33.
 არჩილ არველაძე - 32 (6).
 მურთაზ შელია - 29.
 კახა გოგინაშვილი - 27 (1).
 დავით გვარამაძე - 26.
 კახა ცხადაძე - 25 (1).
 გიორგი ჩიხრაძე - 24.

ლევან ცქიტიშვილი - 23 (1).
 გიორგი დემეტრაძე - 22 (4).
 ლევან სილაგაძე, გელა შევილაძე - 21-21.
 ირაკლი ზოიძე - 19.
 დიმიტრი კუდინოვი (1), ზურაბ ხიზანიშვილი - 18-18.
 გიორგი გახაკიძე - 17 (2).
 აკაკი დევაძე, გივი დიდავა, ალექსანდრე რეხვიაშვილი - 15-15.
 რატი ალექსიძე - 14 (2).
 ალექსანდრე იაშვილი (6), ნუგზარ ლობჟანიძე - 13-13.
 რევაზ ქემოკლიძე - 12.
 რევაზ არველაძე (1), ნიკოლოზ გოგინიძე, შაშა რევიშვილი - 11-11.
 დავით ჯანაშია (3), გიორგი კიკნაძე (1), ზურაბ მენთეშაშვილი (1), გელა ინალიშვილი, იოსებ გრიშკაშვილი - 10-10.
 შაშა ჯანაშია (4), მამუკა წერეთელი, ედიკ საჯაია - 9-9.
 გორა გოგინაშვილი (2), მიხეილ აშვეთია (2), დავით ყიმილაშვილი (2), გიორგი დარასელია (1), გია ჯიშკარიანი (1), ბესიკ ბერაძე, გიორგი დუდუაშვილი - 8-8.
 ლალო ბურდული (1), თენგიზ სიჭინავა - 7-7.
 სევესტი თოდუა - 6.
 ვალერი აბრამიძე, ვალტერ გუჩუა, გიორგი შაშიაშვილი, კახა სიდაშვილი - 5-5.
 გიორგი ლომია, ზურაბ ფოფხაძე, მიხეილ ფოცხვერია - 4-4.
 ზურაბ იონანიძე (1), ალექსანდრე ამისულაშვილი, გიორგი ბალაშვილი,

გია გურული, გიორგი კილაშვილი, მამუკა მაჭავარიანი, ვასილ სეფაშვილი, თემურ გულუმი, დავით ჩაღაძე, გია ჩხაიძე, დავით ცომაია, გიორგი ჭანკოტაძე, დავით ჭიჭუაძე, ვიქტორ ჯაფარიძე - 3-3.
 კახა კაჭარავა (1), მალხაზ ასათიანი, ბადრი ახვლედიანი, ვიგალი ღარსელია, ვახა თარხნიშვილი, გივი კვარაცხელია, ლევან მელქაძე, გიორგი ყიფიანი, მურაბ მოძუაშვილი, გრიგოლ ჭანტურია, ოთარ ხიზანიშვილი, შალვა ხუჯაძე, დავით ჯანელიძე, მიხეილ ჯიშკარიანი - 2-2.
 მალხაზ არზიანი, დავით ასლანაძე, მელორ ბიგვაია, იური გაბისკირია, ირაკლი გემეზაშვილი, ალექსანდრე გოგობერიშვილი, გორა გუჯაბიძე, გიორგი დავითიძე, ირაკლი ვაშაკიძე, თემურ კახისაშვილი, ალექსანდრე კაიბარაშვილი, მურაბ კაციტაძე, კახა კვეციანი, მიხეილ მახვლიაძე, გიორგი მეგრელია, ლევან მიქაძე, ლაშა მონსელიძე, ამირან მუჯირი, დავით მუჯირი, ლაშა ნოზაძე, როინ ონიანი, გიორგი რევაზიშვილი, გორა გვერდუაძე, გია ფორცხადავა, გორა ჩიქოვანი, კახა ჩხეტიანი, სოსო ჭეღია, ვახტანგ ხუბუაძე, დავით ხმელიძე, მამუკა ჯიქია - 1-1.

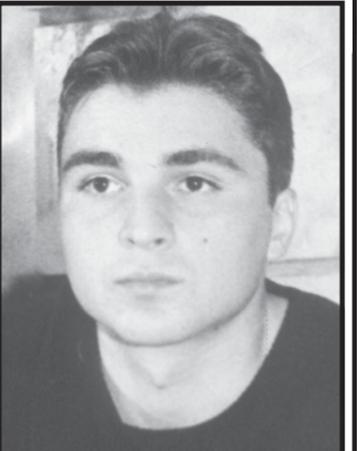
გია პლატონიშვილი.
 სპორტში: საქართველოს ეროვნული ნაკრების პირველი კაპიტანი კახა ცხადაძე; რეკორდსმენი ჩატარებული მატჩების რაოდენობით გიორგი ნემსაძე და საუკეთესო ბომბარდირი თემურ ქეციაია.

დსთ ჩამოერთვა თასი — 2003

რომორც გულშემატკივართათვის ცნობილია, 18 იანვარს მოსკოვში იწყება დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის XI გათამაშება ფეხბურთში, სადაც საქართველოს სპორტულ დირექციას ზედხედ მესამედ დაცავს ქუთაისის „ტორპედო“.

როინისპირელთა მეთაქვნი I ეტაპზე იქნებიან რუსეთის, ყაზახეთისა და ყირგიზეთის საუკეთესო კლუბები. ამ ჯგუფიდან მეოთხედფინალში, ტრადიციისამებრ, ორი უძლიერესი გუნდი ითამაშებს.

მესამე ლაურეატის მოლოდინში

ალექსანდრე შტაინის შეგირდებს პროგრამა-მინიმუმის შესრულებას ის ფაქტი გაუადვილებს, რომ მასპინძელთა წარმომადგენელი მოსკოვის „ლოკომოტივი“ მიზნით მიიღო - მოგესხენებათ, ცხაკა მანუჩისა და სპორტკომპლექს „ოლიმპიურის“ სელონურსაფარიანი „მინდრეტი“, სადაც სემონის სასტარტო მსხვერპლები იმართება, მრავალ გაუთვალისწინებელ თუ დვილად საგარეოდ სიფათს შეიცავს.

დღემდე დსთ ჩემპიონთა თასის ახალი მფლობელი რჩება „სპარტაკი“ (6-ჯერ) და კიევის „დინამო“ (4-ჯერ). ჩვენებურთა მიღწევად 1995 წლის გათამაშების ფინალისგან ითვლება, როცა თბილისის „დინამო“ გადამწყვეტ რაუნდში ოლეგ რომანცუვის შეგირდებთან დამარცხდა. საინტერესოა, ვინ გახდება დსთ ჩემპიონთა თასის ახალი მფლობელი? ვიდრე ამ კითხვამ პასუხს მივიღებთ, თვალს გადგავთ გაწვეული გუნდების ფინალური მატჩების ნუსხას:

1993 წ. „სპარტაკი“ - ბელორუსია 8:0.
 1994 წ. „სპარტაკი“ - „ნეფთი“ (ფერგანა) 7:0.
 1995 წ. „სპარტაკი“ - „დინამო“ (თბილისი) 5:1.

გოლები: პისარევი, ალენიჩევი, მუხამადიევი, კეჩინოვი, გიხონოვი („სპარტაკი“), ქინქლაძე („დინამო“).

1996 წ. „დინამო“ (კიევი) - „ალანია“ (ვლადიკავკაზი) 1:0.
 1997 წ. „დინამო“ (კიევი) - „სპარტაკი“ 3:2.
 1998 წ. „დინამო“ (კიევი) - „სპარტაკი“ 1:0.
 1999 წ. „სპარტაკი“ - „დინამო“ (კიევი) 2:1.
 2000 წ. „სპარტაკი“ - „მიმბრუ“ (კიშინიოვი) 3:0.
 2001 წ. „სპარტაკი“ - „სკონტო“ (რეგა) 2:1 (დამატებით დროში).
 2002 წ. „დინამო“ (კიევი) - „სპარტაკი“ 4:3.

ალბათ, მიაქციეთ ყურადღება მემოთ დასმულ კითხვას - ვინ გახდება დსთ ჩემპიონთა თასის ახალი მფლობელი? დიას, ახალი მფლობელი, ვინაიდან ძველი გამარჯვებულნი ამჯერად ბრძოლაში ვერ ჩაებმებიან. მიზეზი ბანალურია - დონეცკის „შახტარმა“ უკრაინაში კიევის „დინამოს“ შეგირდები დაამარცხა და საკუთარი სამშობლოს სახელით მოსკოველთა წინაშე სწორედ ის წარსდგება. რაც შეეხება სპარტაკელთა შემცველს, მის თაობაზე უკვე მოგახსენეთ, ამიტომ ყურადღებას აღარ გავამახვილებთ.

გია პლატონიშვილი.
 სპორტში: გიორგი ქინქლაძე ჯერჯერობით ერთადერთი ქართველი ფეხბურთელია, ვინც დსთ თასის ფინალში გოლის გატანა მოახერხა.

დინასტია

მთელ ქვეყანაში ცნობილი სპორტული გვარის დირსეული წარმომადგენელი (წინამორბედმა გვარის ბურთის გრფიანობა შორის გამორჩეული იმით, რომ არ გაუგვლია დაოსტატებისთვის ერთი ბუკლეტი ეტაპი - ბავშვთა ფეხბურთი. ყველაფერი „გაქვიში“ სწავლის პერიოდში დაიწყო, რომლის გუნდის საქართველოს ჩემპიონატში მონაწილეობდა. შემდეგ იყო მუდამ ამბიციური თბილისის „დინამო“, ლანჩხუთის „გურია“, ქუთაისის „ტორპედო“, აგრეთვე ბოლნისის, მესტაფონისა და რუსთავის კლუბები. სწორედ ამ უკანასკნელში მოიპოვა რუსეთის ჩემპიონობა, თასი და საკაპიტანო „ბილიონთა თასი“ (ასეთი ჯილდოც არსებობდა მაშინ).

სრულიად ახალგაზრდა, ჯერაც მოქმედმა ფეხბურთელმა მწვერვალის მიხედვით მესხის ინციპიენტი შექმნილ განთქმულ „ავაზას“ სკოლაში „დააჭაშინა“, სადაც ზურაბ მაისურაძესთან ერთად 1969 წელს დაბადებულ მოზარდებს ავარჯიშებდა. იმდროინდელი შეგირდებიდან საკმარისია ომარ თეთრაძისა და რემო არველაძის დასახელება.

სამწვერვლო მოღვაწეობის უდიდესი ნაწილი ბაგონმა ოთარმა არანაკლებ სახელოვან 35-ე სკოლაში გაატარა, სადაც დღესაც უმრდის ქართულ ფეხბურთის მომავალ თაობებს. ამ წლების განმავლობაში, ბუნებრივია, უამრავმა ნიჭიერმა ჭაბუკმა გაიარა მის ხელში. მათგან მხოლოდ რამდენიმეს გამოვყოფთ: გყუბიძეები მო-

თა და არჩილ არველაძეები, გორა ჯამბარაული, ოთარ ხიზანიშვილი და გიორგი მიქაძე.

- ალბათ, დღესაც გვევლინება რემული - ვეკითხები უკვე თმაშეერცხლილ სპეციალისტს.

- ასეთებდა, უპირველესად, საქართველოს 17 წლამდე ასაკის ჭაბუკთა ნაკრების წევრებს - ანზორ კალაძეს, ვასილ დუჭაშვილსა და გივი კახანაძეს მივიჩნევ. ამ გუნდმა, მოგესხენებათ, ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ რაუნდში ითამაშა.

- როგორც გულშემატკივართათვისა ცნობილი, თქვენ დიდი წვლილი შეიტანეთ გრიგოლ გაგუას სახელობის „ნორჩი დინამოელის“ საფეხბურთო სკოლის განვითარებაში (სხვათა შორის, ამ სკოლაში ბავშვებს ოთარ მენგელაშვილი უმცროსი ვაჟი - დათო ავარჯიშებს). იქნებ, ორიოდ სიგყვით ამ თემასაც შევეხეთ.

- სიამოვნებით. მე აღნიშნული სკოლის ერთ-ერთი დამფუძნებელი გახლავართ, რაც, დამეთანხმებით, საპატიო მოვალეობაა. განვიღო ორ წელიწადში პარტნიორებთან ერთად რამდენიმე სავარჯიშო მინდვრის კეთილმოწყობა მოვასწარით. ვეცდებით, დანარჩენი სასიკეთო ჩანაფიქრებიც განვახორციელოთ.

სწმ ბაგმძღონიანო, კვიცი გვარამე ხტოსო. 1981 წლის 13 აპრილს დაბადე-

მამა ნახე...

ბული ირაკლი მენგელია მამის მსგავსად „ცხაკა“ და დაწყებითი საფეხბურთო განათლება, მიხვდით, ალბათ, 35-ე სკოლაში მიიღო, ამჟამად ი ფიზიკური აღმზრდისა და სპორტის აკადემიის სტუდენტია (სპეციალობა - ფეხბურთის მწვრთნელი).

ამ ბოლო დროს ფიზიკურად საკმაოდ მომძლავრებული ნახევარმცველი თავიდან „დინამო-2“-ში ითამაშობდა ზურაბ მაისურაძისა და ნესტორ მემელაძის ხელმძღვანელობით, უმაღლესი ლიგაში გადასვლის შემდეგ კი, როცა გუნდს „თბილისი“ ეწოდა, მალაღონებულად სერიოზული საბრძოლო ნათლობაც მიიღო.

ირაკლიმ საკმაოდ ადრეულ ასაკში მოსინჯა ძალევი უცხოეთში - ეს იყო გერმანიის „ნივა“, რომელიც ერთგვარ ქართველთა სათვისტომოს წარმომადგენელია, მაგრამ უკრაინაში მცირე ხნით დარჩა, ვინაიდან მამის პირადი კონტაქტების მეშვეობით მოსკოვის „სპარტაკი“ მიიწვიეს. მეტიც - პერსპექტიული დებიუტანტი ოლეგ რომანცუვემა ჩემპიონთა ლიგის განაცხადშიც კი შეიყვანა, მაგრამ კონკურენციამ და ქრონიკულმა გრავამ (კოჭის სასხარში აქვს ოგი გაწყვეტილი) საშუალება არ მისცა ამ სახელოვან კლუბში სრულად გამოეყვინა საკუთარი შესაძლებლობანი. ისინი რომ ირაკლის მისათვის მოჭარბებულად გააჩნია, სამშობლოში დაბრუნების შემდეგაც დადასტურდა, როცა კიდევ ერთხელ მოიხლო თბილისის „დინამოს“ მაისური, ამჯერად რემო არველაძის თავკაცობით. გასული სემონი საქართველოს ოლიმპიური (ახალგაზრდული) ნაკრების წევრმა დედაქალაქის „მერანში“

გაატარა, სადაც თითქმის მთელი წლის განმავლობაში მარცხენა ფრთხელ შეუცვლელ ფიგურად გვევლინებოდა. ქართული კლუბების უმეტესობისთვის დამახასიათებელია ფინანსურმა სიღრმეებმა ავტომატურად დააგყო ხელი - გუნდი, მართალია, რამდენჯერმე შეიწყალეს და არ მოხსნეს ეროვნული ჩემპიონატისგან, მაგრამ გათამაშების დასრულების შემდეგ მაინც დაიშალა და ფეხბურთელთა აბსოლუტური უმრავლესობა, ფაქტობრივად, უშეუვალი დარჩა.

მოგიერთი მათგანის მსგავსად, ირაკლიმ კონდიციების შესანარჩუნებლად ახალი წლის წინა დღეებში „თბილისის“ შემადგენლობაში „ბუნდელას თასზე“ იასპარეზა და მშვენიერი შთაბეჭდილებაც დატოვა. ასევე წარმატებულად შეიძლება შეფასდეს ოთარ მენგელიას შეგირდთა მერ დავაგებული III ადგილიც, თუმცა სპორტის სასახლეში ბურთობისას არასასიამოვნო ფაქტის მოხდა - ირაკლიმ გრავმა გაიმინება და ვიდრე მუერნალობს, დაახლოებით ერთი თვის განმავლობაში ყოველგვარი დაგვირგვინი გამორიცხულია.

რაც შეეხება მომავალს, როგორც თვალს ამ თვამიანმა ყმაწვილმა მოგვახსენა, უცხოური კლუბების რამდენიმე სერიოზული ვარიანტი განიხილება და გამაფრთხილებელი ყველაფერი უნდა გაირკვეს.

გია პლატონიშვილი.
 ალექსანდრე კორნაშვილის ფოტო.

ჭადრაკი

ქართულ საჭადრაკო სკოლას სახელი და დიდება არასდროს ჰქვია...

ოფიციალური ლოკუმენტი არ შექმნილა. ახლა კი კასპაროვმა, კრამნიკმა...

ამდენად, სურს თუ არ სურს, პონომაროვი უნდა შეხედოს კასპაროვს და ამგვარი შანსი...

ბატონო მურაბ, ხომ ვერ გეცხვიო, რა მოხდა ბლემში?

თქვენ, ალბათ, ქალთა ტურნირი გაქვთ მხედველობაში. ჩვენს მოჭადრაკეებს მიეცათ უნიკალური შანსი...

ვაქვებმა კი შეუძლებელი შეძლეს. გრანდებთან ბრძოლაში თითქმის ახალგაზრდული გუნდით IV ადგილის დაკავება...

მსოფლიო საჭადრაკო ოლიმპიადა გუნდური შეჯიბრებაა და დიდი მნიშვნელობა აქვს...

წლებულს შემოდგომით ნინო გურიელის ინიციატივით საქართველოს პრემიერის თასი...

შეჯიბრებას სექტემბერში თბილისი უმასპინძლებს. ჯერჯერობით ნავარაუდევია...

ნინო გურიელის სკამი დიდოსტატ მურაბ აბშიაშვიტს აქტიურ ჭადრაკს ხომ არ ჩამოართვებ?

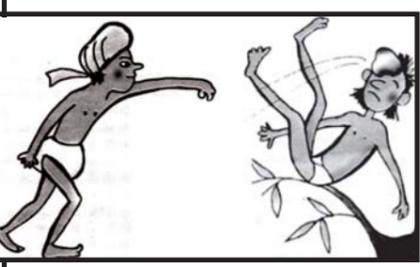
არა მგონია. ყოველ შემთხვევაში, წლებულს გადაწყვეტილი მაქვს, ვიასპარემო ვეროპის ჩემპიონატში...

ქალთა ჩემპიონატის ამ სისტემით გამართება?

იქ ჯერჯერობით ყველაფერი უცვლელი რჩება.

ბინდ დანიჟიერით, ბინდ — არა!

მსან დიდი სპორტია?

დინგებით ბრძოლაში თერთი პუდინგი იორკშირისაა, შავი კი — ლანკაშირის.

ოქტომბრის სახელი (თანაც ფული) მოსხვედრად და რა სახის სპორტულ ჩემპიონატებსა თუ...

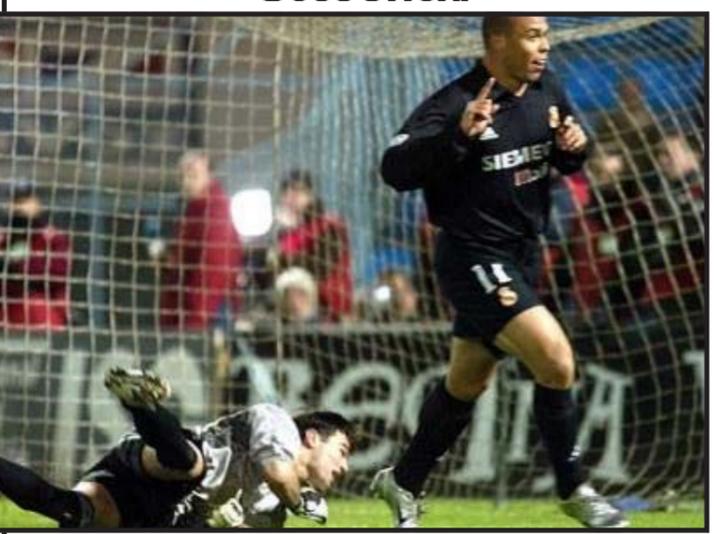
უკვე რამდენიმე საუკუნეა, ინდოეთის შტატ მაღალი-პრადეშიში იმართება თითქოსდა უცოდველი შეჯიბრება...

2002 წლის „ჩემპიონატის“ შედეგებით, „მეიმში“ მონაწილეობდა დაახლოებით 7 ათასი „სპორტსმენი“...

ადგილობრივმა ხელისუფლებამ სცადა თამაშის აკრძალვა, მაგრამ ამოღდა დამფრ. ამიგომაც მარშან მსხვერპლის თავიდან ასაცილებლად შეჯიბრების ადგილზე...

შეჯიბრება, ანუ ჩემპიონატი, რომელიც სათავეს XVI საუკუნის ინგლისში მემობილი სატარეოების — იორკშირისა და ლანკაშირის მოსახლეობის კონფლიქტიდან იღებს...

ფხვავურო

ეროვნული ჩემპიონატების ტაბლო

Table with 2 columns: Team Name and Score. Includes teams like XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII.

Table with 2 columns: Team Name and Score. Includes teams like XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII.

პრეზიდენტის თასის გათამაშებას ღირსეულად ვუმახსინძლებთ

როგორც ფიდე ვიცე-პრეზიდენტს, ფუნქციურადაც მევალება ყველა სადავო საკითხის შეთანხმება და ფიდე ვედიტით გამართვინებული მსოფლიო ჩემპიონატის გამართვა.

რაღ შეეხება მეორე მხარეს, იქ გამარჯვებული კრამნიკ-ლეკოს პაქე-რობაში გაირკვევა. თუმცა, ამ ორ-თაბრძოლასაც ცუდი პირი უჩანს...

გაერთიანების შესახებ გადაწყვეტილება ფიდე ბლემში გენერალურ ასამბლეაზე მიიღო და მისი განხორციელებაზე წინ ვერაფერი დაუდგება.

ალბათ, იცის, რომ კასპაროვთან დამარცხდება და ამ სიახლოვით ჩემპიონატის იხანგრძლივებს...

იციო, ალბათ, რომ ჭადრაკის საერთაშორისო ფედერაციის შექმნამდე მსოფლიოს 4 ჩემპიონი ჰყავდა:

როგორც ხედავთ, ჯერჯერობით ყველაფერი ბუნდოვანია, მაგრამ მჯერა, რომ სულ მალე გვირახის ბოლოს შუქი გამოჩნდება.

სახლი მსოფლიო ჩემპიონატი სად და როდის გამართება?

ნოემბრის მიწურულს 128 მოჭადრაკე, რომლებიც ბოლო პერიოდში რეკულარულად მონაწილეობდნენ მსოფლიო ჩემპიონატებში...

ქალთა ჩემპიონატის ამ სისტემით გამართება?

იქ ჯერჯერობით ყველაფერი უცვლელი რჩება.

საღვთობა მარსი, კვდავ მარსი

საქართველოს ხელბურთელთა ეროვნული ნაკრები ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ ციკლში მონაწილეობს.

დია, ამგვარ სიგუაშიაში წარმატებაზე ფიქრს ხელბურთელთა გუნდს. ჩვენმა ხელბურთელთა გუნდს ორი მატჩი წააგოს ავსტრიელლებთან...

ქეთის გუნდთანაც დამარცხდა — 28:38. გუნდს გვიან დამით განმეორებითი ორთაბრძოლა გაიმართა.

ალბომი

ეკვლას რაიმე აქვს სახსოვარი

ზნეპალური შაჰბი: პაატა ბურჭულაძე მღერის მაშინ, როცა ქვეყნის პრეზიდენტი სცენაზეა. საოპერო ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალი „ბრაუო“. თბილისი, 1998 წელი. შეგახსენებთ, რომ სურათების გამოქვეყნება უფასოა. ტელ: 99-66-10.

ლიბილის დოზა

მოსა-წყინი ნეკ-როლოგი გამოგვივიდა.

***

მოსკოვში, წითელ მოედანს დელტაპლანმა გადაუფრინა და კრემლის კედელს შეასკდა. მიწას დანარცხებულმა პილოტმა ძლივს აითრია წელი და წარმო-სთქვა:

— როგორი ქვეყანაც არის, ტერაქტიც ისეთია.

***

ხანდაზმული ცოლ-ქმრის აღსარება.

საფრანგეთი.

ქმარი:

— ძვირფასო, ჩვენი წლები მიიწურა, მითხარი, გიღალატია ჩემთვის?

ცოლი:

— გახსოვს, ძვირფასო, მდიდრული მანტო რომ მეცვა? ეგ იყო ერთადერთი შემთხვევა. აზრს.

ქმარი:

— მითხარი, საყვარელო, ნუთუ არცერთხელ არ გიღალატია ჩემთვის?

ცოლი:

— გახსოვს, ვარდი-სფერი „კადილიაკი“ რომ მოვავლოვ სახლში? ეგ იყო და ეგრესია.

ქმარი:

— მანია, ალიარე, გიღალატია ჩემთვის?

ცოლი:

— ვანია, გახსოვს, ანდატრის ქუდი რომ დავკარგე?..

***

ბებიანი:

— შეხედე, ჩემო პატარა, აი ორთველიანი ტუტუა!

— რას ამბობ, ბებო, ეს არის მოტოციკლეტი „იამაჰა“, ორტუტუანი, ცილინდრის მოცულობა — 2,5 კუბური სანტიმეტრი.

***

ბახსხვამი პუნქტში.

ექიმო-ოკულისტი — წვევამდეღს:

— დახუჭეთ მარჯვენა თვალი. რომელი ასოა?

სიჩუმე.

— დახუჭეთ მარცხენა თვალი. რომელი ასოა? სიჩუმე.

— სულ ვერაფერს ხედავთ?

— ვხედავ შესანიშნავად, მაგრამ არ მახსოვს რომელი ასოა. შეიძლება დარბაზის დახმარება?

***

დეკანო — პირველ-კურსელს:

— კანაფიშვილო, რა ნარკოტიკული გვარი გაქვს?

— აბა რა ვიცი, პაპიშ მარისხუანოვიჩი!

ხვალ

თბილისში პირველად

თბილისში 14-15 იანვარს მსოფლიო ებრაული სააგენტო სოხნუთის დსთ ქვეყნების წარმომადგენლებს ყოველწლიური კონგრესი გაიმართება. მასში მონაწილეობის მისაღებად 150-კაციანი დელეგაცია ჩამოვა.

როგორც საქართველოსა და სომხეთში სოხნუთის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელმა ისრაელ მელინგერმა აღნიშნა, კონგრესი ამერიკის რეგიონში პირველად გაიმართება და, მისი თქმით, ის, რომ არჩევანი თბილისში გაკეთდა, რამდენიმე მიზეზით არის განპირობებული.

„პირველ რიგში, ქართველი ერისადმი პატივისცემამ და სიყვარულმა განაპირობა კონგრესის თბილისში ჩატარება. მეორე — ეს გახლავთ საქართველოს ებრაული სათვისტომოს ავტორიტეტის მხარდაჭერა. მესამე კი, ჩვენი წარმომადგენლობის უმაღლესი შეფასება“, — განაცხადა ისრაელ მელინგერმა.

სოხნუთის წარმომადგენლობა საქართველოსა და სომხეთში ნახევარი წლის წინათ ახალ ოფისში გადავიდა, სადაც სათანადო გარემო შექმნილი იმისათვის, რომ იქ მისულმა ადამიანებმა თავი მშობლიურ გარემოში იგრძნონ. სწორედ კონგრესის მსვლელობის დროს არის დაგეგმილი ამ ოფისში ახალგაზრდული ცენტრის „ხაის“ გახსნა. „ხაი“ ებრაული სიტყვაა და სიტყვას ნიშნავს. კონგრესში მონაწილეობის მისაღებად თბილისს ეწვევა მსოფლიო ებრაული სააგენტო სოხნუთის ხელმძღვანელი სალა მელინგერი. ვიზიტის ფარგლებში იგეგმება საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლებთან შეხვედრები.

პრეზ-60უსი.

პროვინცია

„თეთრი ბაირაღების“ მესამე სექტაკლი ზესტაფონში

30 წლის წინათ მესტაფონის უშანგი მხეიძის სახელობის სახელმწიფო თეატრმა თავის მაცურებელს უშენა ნოდარ ღუმბაძის „თეთრი ბაირაღები“, რომლის დადგმაც მაშინ ახალგაზრდა რეჟისორმა, რუსუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა რენე აბესაძემ განახორციელა.

სექტაკლს დიდი წარმატება ჰქონდა. იგი ნახეს როგორც მესტაფონში, ისე მის შემოღობულ რაიონებში.

30 წლის განმავლობაში, სამწუხაროდ, ამ ქვეყნიდან წაიღიან მსახიობები მალეა ფოსტერა-შვილი, ნადია ჭანკვეტაძე, ელგუჯა ბეჟუაშვილი, ნიკო წერეთელი, ჯემალ კახნიანი და რუსუბლიკის სახალხო არტისტი გურამ წერეთელი, რომლებიც ამ სექტაკლში თამაშობდნენ. სწორედ მათ ხსოვნას მიეძღვნა აღნიშნული სექტაკლის აღდგენა, რომელიც მესამედ გათამაშდა მესტაფონის თეატრში.

აღდგენილ სექტაკლში ახალგაზრდა მსახიობები თემურ ქველიაშვილი, გურამ აბესაძე, გიორგი ლი, თემურ კიკნაველიძე, ბესო მადრაძე, ონისე გაბესაძე, ბადრი გაბესაძე, ვახტანგ კვიციანიძე, ნინო წერეთელი, ნინო აბესაძე და სხვები ახორციელებდნენ მოქმედ პიერებს. 30 წლისწინანდელი დადგმიდან მხოლოდ რეჟისორი რენე აბესაძე შემორჩა სექტაკლს, რომელიც გამოიმძიებულ ხელაძის როლს ანსახიერებს.

აღდგენილი სექტაკლი შევიდა 2002-2003 წლის რეპერტუარში.

პანერი შარიძაძე.

მსოფლიო შტრიხები

„მათაქსური ღირსება“ მიაჩინა

ახლა რუსეთში რომ საზინელი ყინვებია, საყოველთაოდ ცნობილია. მაგრამ ეს რატომღაც არ გაითვალისწინა ერთ-ერთმა სტაფორაოლელებმა, მით უმეტეს, რომ იმ დამესტრატორმა თითქმის მინუს ოცდაათ გრადუსამდე დაეცა, რაც იშვიათობაა ამ მხარისათვის. შინისაკენ მიმავალი ახალგაზრდა ფიზიოლოგიური მოთხოვნების გამო რკინის ფარდულს მიადგა, ყინვამ შარდთან ერთად მისი სასქესო ორგანოც მიაყინა ჯისურს... „მიჯაჭვული“ მხოლოდ ცხელი წყლით იხსნეს.

ექიმებმა განაცხადეს, რომ ასეთი შემთხვევა უროლოგიის სახელმძღვანელოში კი არაა აღწერილი, ამიტომ იგი საშობაო ხუმრობად მიიჩნიეს.

დებულები ლითონისგან. ამ დღის ავტორია ამერიკელი, სკოლის მასწავლებელი, რომელმაც ჯართის შეიძინა და სუვენირის გამოშვებამ პეკერბურგელ მეწარმეებს მოელაპარაკა. სულ დამზადებულია 8 ათასი მედალი, თითოეული დაახლოებით 20 დოლარი ღირს.

პორნოფილმები

სამარკოვის ბაიოლა

შხვეული ანდერძი დგოვა 68 წლის გერმანელმა, ამას წინათ ბონში რომ გარდაიცვალა. იგი მეგობრებს სთხოვდა, კუბოში მისი საყვარელი პორნოფილმი ვიდეოფორმის კასეტები ჩაეყრებინათ.

სიძვი ომის ვებგვერდი

მოსკოვსა და ნიუ-იორკში გასაყიდად ერთდროულად გამოიგანეს მედალი „ციფი ომის ვებგვერდი“, რომელიც დამზადებულია სანკტ-პეტერბურგში, ყოფილი საბჭოთა რაიონების განადგურებისას მი-

რეზო ამაშუკელი სამიძიარს უცხადებს მურაბ და რეზო თაბუკაშვილებს მამის ბიორბი თაბუკაშვილის გარდაცვალების გამო.

საქართველოს პარლამენტის აგრარულ საკითხთა კომიტეტი, საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრო, ვაშლისა და ღვინის დეპარტამენტი „სამგრესი“, საქართველოს მევენახეთა და მეღვინეთა კავშირი დრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ დეპარტამენტ „სამგრესის“ თავმჯდომარეს ბატონ ვაჟა მამიაშვილს გარდაცვალება დედა 6068 მამამიაშვილი და სამიძიარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალების პუბლიკაციისთვის პონორარი არ გაიცემა.

ავტორებს ვთხოვთ, კომპიუტერზე ანაწყოთ 2-2,5 ნაბეჭდ გვერდზე მეტი მოცულობის სტატიებს ნუ შემოგვთავაზებენ.

რედაქცია მადლობას უხდის ყველას, ვინც გაზეთის ეს ნომერი შეიძინა და წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკა
საქართველოს რესპუბლიკა
საქართველოს რესპუბლიკა
 ბაგრატიონის უზენაესი უფროსი უკან „არქა-2002“

მთავარი რედაქტორი არამაგ სანაბლიძე.
სარედაქციო კოლეგია: ალექო ასლანიშვილი, როლანდ ბასილაშვილი, გურამ გოგიანიშვილი, გონდო გულიანიშვილი, რუსუბლიკის ლორთქიფანიძე, გონდო მამინაშვილი, რუსუბლიკის რუსია, სპარტაკ ქობულაძე, ბეჟა ჭიჭიანი, ოთარ ხუციანიშვილი.

ნომრის მორიგე რედაქტორი რუსუბლიკის რუსია.
 ინფორმაცია 66434

მისამართი: 380008, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. №14.
ტელ: 99-73-24. საგამართლო განყოფილება - ტელ: 93-28-83.
ელ-ფოსტა: - saltresp@go1.ge